

**KAYAK ALP DİSİPLİNİNDE
ÜLKELERİN SPORTİF BAŞARI DURUMLARI İLE
KIŞ TURİZMİ POTANSİYELİNİN İNCELENMESİ**

Hasan Tahsin ASLAN

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Tez Danışmanı

Doç. Dr. Fatih KIYICI

Yüksek Lisans Tezi – 2019

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
KIŞ SPORLARI ve SPOR BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**KAYAK ALP DİSİPLİNİNDE ÜLKELERİN SPORTİF
BAŞARI DURUMLARI İLE KIŞ TURİZMİ
POTANSİYELİNİN İNCELENMESİ**

Hasan Tahsin ASLAN

**Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi**

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Fatih KIYICI**

**ERZURUM
2019**

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
KIŞ SPORLARI VE SPOR BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**KAYAK ALP DİSİPLİNİNDE ÜLKELERİN SPORTİF BAŞARI
DURUMLARI İLE KIŞ TURİZMİ POTANSİYELİNİN İNCELENMESİ**

HASAN TAHSİN ASLAN

Tez Savunma Tarihi : 16/07/2019

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Fatih KIYICI (Atatürk Üniversitesi)

Jüri Üyesi : Prof. Dr. Necip Fazıl KİSHALI (Atatürk Üniversitesi)

Jüri Üyesi : Doç.Dr.Eser AĞGÖN (Erzincan Binali Yıldırım
Üniversitesi)

Onay

Bu çalışma yukarıdaki jüri tarafından **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Fatih KIYICI
Enstitü Müdürü

Yüksek Lisans Tezi
ERZURUM - 2019

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	IV
ÖZET	I
ABSTRACT	II
SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ	III
ŞEKİLLER DİZİNİ	V
TABLolar DİZİNİ	VII
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Önemi	5
1.2. Sınırlılıklar	5
2. GENEL BİLGİLER	6
2.1. Alp Disiplini	7
2.2. Kuzey Disiplini	10
2.3. Snowboard	10
2.4. Kış Turizmi	10
2.4.1. Dünyada Kış Turizmi.....	14
3. ALP DİSİPLİNİNDE DÜZENLENEN BÜYÜK YARIŞMALAR VE ORGANİZASYONLAR	20
3.1. Olimpik Kış Oyunları	20
3.2. Dünya Şampiyonaları	22
4. DÜNYA ÇAPINDAKİ KAYAK BÖLGELERİ	23
4.1. Alpler	23
4.2. Batı Avrupa.....	24
4.3. Doğu Avrupa ve Orta Asya	24
4.4. Amerika	25

4.5. Asya ve Pasifik	25
5. ÜLKELERİN KIŞ TURİZMİ DÜZEYLERİ.....	27
5.1. Avusturya.....	27
5.2. Fransa.....	28
5.3. İtalya	30
5.4. İsviçre.....	31
5.5. Almanya.....	32
5.6. Kanada	33
5.7. Amerika Birleşik Devletleri.....	34
5.8. Rusya	36
5.9. Norveç.....	37
6. DÜNYA TURİZM EKONOMİSİ.....	39
7. KAPALI ALAN KAYAK MERKEZLERİ	41
8. MATERYAL METOT	44
8.1. Araştırma Grupları	44
8.2. Veri Toplama Araçları	44
8.3. İstatistiksel Analiz.....	45
9. BULGULAR.....	46
10. TARTIŞMA.....	72
11. SONUÇ ve ÖNERİLER	87
KAYNAKLAR	90
EKLER	96
EK-1. ÖZGEÇMİŞ	96
EK-2. ETİK BİLDİRİM VE İNTİHAL BEYAN FORMU.....	97
EK-3. ETİK KURUL ONAY FORMU	98

EK-4. YÜKSEK LİSANS TEZ SAVUNMA SINAVI TUTANAĞI..... 99

TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum bu çalıőmayı, değerli bilgi ve katkılarıyla yöneten, tezimin her aőamasında yardımlarını esirgemeyen danışman hocam Sayın Doç. Dr. Fatih KIYICI' ya en derin saygı ve őükranlarımı sunarım.

Tez kapsamında istatistiksel analizlerin yapılması ve yorumlanmasındaki değerli katkılarından ötürü Doç. Dr. Erdoğan TOZOĞLU' ya (Atatürk Üniversitesi, Erzurum), Arő. Gör. Deniz BEDİR' e (Atatürk Üniversitesi, Erzurum) ve yardımlarını esirgemeyen Arő. Gör. Gökhan ATASEVER'e (Atatürk Üniversitesi, Erzurum) teşekkürlerimi sunarım.

Yoğun eğitim ve araştırma dönemim boyunca beni sabırla destekleyen eşime ve kızıma, manevi desteklerini esirgemeyen anneme, kız kardeşime ve hep yanımda hissettiğim babama teşekkür ederim.

Hasan Tahsin ASLAN

ÖZET

Kayak Alp Disiplininde Ülkelerin Sportif Başarı Durumları ile Kış Turizmi Potansiyelinin İncelenmesi

Amaç: Alp Disiplini kayağında Avusturya, Fransa, İtalya, İsviçre, Almanya, Kanada, Norveç, Rusya ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD)' nin sportif başarı durumları (Olimpik Kış Oyunları ve Dünya Kayak Şampiyonaları) ile kış turizmi düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Materyal Metot: Araştırmanın evreni Olimpik Kış Oyunları (OWG) ve Dünya Kayak Şampiyonaları (WSC) düzenlemiş olan Avusturya, İtalya, Almanya, İsviçre, Norveç, Rusya, Fransa, Amerika ve Kanada tarafından oluşmaktadır. FIS veri tabanından ulaşılan yarışma sonuçları ile ülkelerin sportif başarı puanları (SBP) belirlenmiş ve dönemlerdeki puanlar hesaplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS (Version 22) istatistik programı kullanılmıştır.

Bulgular: En fazla OWG ve WSC düzenleyen ülke ABD olmuştur. En fazla FIS onaylı pistler teknik branşlarda İtalya' da, hız branşlarında ABD' de bulunmaktadır. Kış Olimpiyatları ve Dünya Şampiyonaları kadınlar ve erkeklerde en başarılı ülke Avusturya olmuştur. Sporcu sayısı ve SBP arasında Avusturya, Norveç, ABD ve İtalya' da anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Olimpik dönemlerin 3. ve 4. dönemlerinde kadın ve erkek sporcular arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Almanya' da SBP açısından kadınlar erkeklerden anlamlı derecede fazla puan toplamıştır. En fazla ulusal kayakçı ABD' de bulunmaktadır. En fazla turizm geliri Avrupa' da Fransa, Amerika kıtasında ABD' de elde etmiştir.

Sonuç: Alp disiplini kayağında sportif organizasyon ve sportif başarıda önde olan ülkelerin kış turizminde de ciddi gelir elde ettiği, bu ülkelerin ilk olimpiyat ve dünya şampiyonalarının organizasyonundan günümüze kadar olan dönemde sürekli etkin oldukları ve kış turizminden (kayak merkezi, tesisleşme, altyapı) ciddi pay aldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Kadınlar ve erkeklerde en başarılı ülke Avusturya' dır. Alpler bölgesindeki ülkeler kış turizmi ve sportif başarıda ABD, Kanada ve Rusya' dan daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Alp disiplini, Dünya Kayak Şampiyonaları, Kış Olimpiyatları, Kış Turizmi

ABSTRACT

Investigation of Sport Success and Ski Tourism Potential of Countries in Alpine Skiing

Purpose: The purpose is to examine the relationship between the sportive success statuses (Olympic Winter Games and World Ski Championships) and winter tourism levels of Austria, France, Italy, Switzerland, Germany, Canada, Norway, Russia and the United States of America (USA).

Material Method: The population of the research consists of Austria, Italy, Germany, Switzerland, Norway, Russia, France, USA and Canada which have organized Olympic Winter Games (OWG) and World Ski Championships (WSC). Based on the results of the competitions accessed from the FIS database, the sportive success points (SSP) of the countries were determined and the points during the periods were calculated. SPSS (Version 22) statistical program was used for data analysis.

Findings: The country, which has the highest number in terms of organizing OWG and WSC, was the USA. The highest number of FIS-approved tracks belongs to Italy in technical branches and the USA in speed branches. The most successful country in females and males in Winter Olympics and World Championships was Austria. A significant difference was detected between the number of athletes and SSP in Austria, Norway, USA and Italy. A significant difference was detected between female and male athletes in the 3rd and 4th periods of the Olympic periods. In Germany, female athletes significantly received higher points than males in terms of SSP. The USA has the highest number of national skiers. The highest tourism income was obtained in France in Europe and USA on the American Continent.

Result: It was concluded that the countries, which precede in the sportive organization and sportive success in the alpine skiing discipline, also produce serious income in winter tourism, these countries have been active in the period from the organization of the first olympic and world championships until today and received significant share from winter tourism (ski center, facility, infrastructure). Austria is the most successful country for men and women. It is concluded that the countries in the Alps are more successful in winter tourism and sporting success than USA, Canada and Russia.

Keywords: Alpine Skiing, World Ski Championships, Winter Olympics, Winter Tourism

SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
ALM	: Almanya
AVU	: Avusturya
DH	: Downhill(İniş)
FIS	: Federation Internationale de Ski(Uluslararası Kayak Federasyonu)
FRA	: Fransa
GS	: Gaint Slalom(Büyük Slalom)
GÜN.KOR.	: Güney Kore
IOC	: International Olympic Committee(Uluslararası Olimpiyat Komitesi)
İSV	: İsviçre
JAP	: Japonya
KAN	: Kanada
KO	: Knock Out(Eleme)
LTAD	: Long Term Athlete Development(Uzun Süreli Sporcu Gelişimi)
NOR	: Norveç
RUS	: Rusya
SBP	: Sportif Başarı Puanı
SG	: Super Gaint(Süper Büyük)
SL	: Slalom
SPA	: Selus Per Aqua(Sudan Gelen Sağlık)
SPSS	: Statistical Package Social Science (İstatistiksel Analiz Sistemi)
SWOT	: Strengths, Weakness, Opportunities, Threats (Güçlü yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar, Tehditler)
TURSAB	: Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği

UNWTO : United Nations World Tourism Organisation(Dünya Turizm Örgütü)

vb : Ve Bunun Gibi

WOG : Winter Olympic Games(Olimpik Kış Oyunları)

WSC : World Ski Championship(Dünya Kayak Şampiyonası)

YUG : Yugoslavya

yy : Yüzyıl

% : Yüzde

ŞEKİLLER DİZİNİ

<u>Şekil No</u>	<u>Sayfa No</u>
Şekil 1.1. Dünya Çapındaki Kayak Merkezlerinin Dağılımı.....	3
Şekil 1.2. Ülke Başına Kayakçı Ziyaretleri	4
Şekil 2.1. 2018 Yılı Kayakçı Ziyaretlerinin Dağılımı	7
Şekil 2.2. Yaşadıkları Bölgelere Göre Kayakçı Sayılarının Dağılımı	11
Şekil 2.3. Farklı Türde Yapay Kar Sistemleri	13
Şekil 2.4. Dünya Çapındaki Teleferiklerin Sayısının Dağılımı	13
Şekil 2.5. Dünya Çapına Büyük Kayak Merkezlerinin Dağılımı	15
Şekil 2.6. Kayak Yapanların Ülke Nüfuslarına Oranı	16
Şekil 2.7. 1 Milyondan Fazla Kayakçı Ağırlayan Kayak Merkezlerinin Sayısı.....	17
Şekil 2.8. Dünyanın En İyi Kayak Merkezleri Ve Ziyaretçi Sayıları.....	18
Şekil 3.1. Kış Olimpiyatlarını Organize Eden Ülkelerin Kıtalara Göre Dağılımı	22
Şekil 4.1. Ülke Başına Düşen Teleferik Sayısı.....	23
Şekil 4.2. Dünyada 4'den Fazla Teleferiği Olan Kayak Merkezleri Sayısı	26
Şekil 5.1. Avusturya Ortalama Ziyaretçi Rakamları	28
Şekil 5.2. Fransa Ortalama Ziyaretçi Rakamları	30
Şekil 5.3. İtalya Ortalama Ziyaretçi Rakamları	31
Şekil 5.4. İsviçre Ortalama Ziyaretçi Rakamları	32
Şekil 5.5. Almanya Ortalama Ziyaretçi Rakamları	33
Şekil 5.6. Kanada Ortalama Ziyaretçi Rakamları.....	34
Şekil 5.7. ABD Ortalama Ziyaretçi Rakamları.....	35
Şekil 5.8. Rusya Ortalama Ziyaretçi Rakamları	37
Şekil 5.9. Norveç Ortalama Ziyaretçi Rakamları	38
Şekil 5.10. Ülkelerin Ulusal Kayakçı Sayıları.....	38

Şekil 6.1. Dünya Turizm Gelirlerinin Dağılımı.....	40
Şekil 7.1. Kapalı Kayak Merkezi Görselleri.....	42
Şekil 7.2. Dünyadaki Kapalı Kayak Merkezlerinin Dağılımı	43
Şekil 9.1. Solda En İyi Harcama Yapan Ülkeler, Sağda 2017 Yılı Değişim Oranları .	49
Şekil 9.2. Tüm Dönemler (1936-2018) Olimpik Kış Oyunları Erkek Ülke Toplam Puanları	53
Şekil 9.3. Tüm Dönemler (1936-2018) Olimpik Kış Oyunları Kadın Ülke Toplam Puanları	56
Şekil 9.4. Tüm Dönemler (1936-2018) Olimpik Kış Oyunları Ülke Toplam Puanları..	57
Şekil 9.5. Tüm Dönemler (1931-2019) Dünya Kayak Şampiyonaları Erkek Ülke Toplam Puanları.....	60
Şekil 9.6. Tüm Dönemler (1931-2019) Dünya Kayak Şampiyonaları Kadınlar Ülke Toplam Puanları.....	64
Şekil 9.7. Tüm Dönemler (1931-2019) Dünya Kayak Şampiyonaları Ülke Toplam Puanları	65

TABLolar DİZİNİ

<u>Tablo No</u>	<u>Sayfa No</u>
Tablo 2.1. Ülkelerin Kayak Tesisi Sayıları Sıralaması	19
Tablo 3.1. Kış Olimpiyatlarını Düzenleyen ve Düzenleyecek Ülkeler.....	21
Tablo 9.1. Ülkelerin Alp Disiplininde Düzenlemiş Oldukları Büyük Organizasyon Sayıları	46
Tablo 9.2. Ülkelerin Alp Disiplininde Ev Sahipliği Yaptığı Organizasyonlarda Yarışma Yaptıkları FIS Onaylı Pist Sayıları.....	47
Tablo 9.3. Ülkelerin Alp Disiplininde FIS Onaylı Pist Sayıları (2019 Yılı).....	48
Tablo 9.4. Ülkelerin Uluslararası Gelen Turist Sayıları ve Turizm Gelirleri	49
Tablo 9.5. 1. Dönem (1936-1960) Olimpik Kış Oyunları Erkek Takımlar SBP Sıralaması.....	50
Tablo 9.6. 2. Dönem (1964-1980) Olimpik Kış Oyunları Erkek Takımlar SBP Sıralaması.....	51
Tablo 9.7. 3. Dönem (1984-1998) Olimpik Kış Oyunları Erkek Takımlar SBP Sıralaması.....	51
Tablo 9.8. 4. Dönem (2002-2018) Olimpik Kış Oyunları Erkek Takımlar SBP Sıralaması.....	52
Tablo 9.9. 1. Dönem (1936-1960) Olimpik Kış Oyunları Kadın Takımlar SBP Sıralaması.....	53
Tablo 9.10. 2. Dönem (1964-1980) Olimpik Kış Oyunları Kadın Takımlar SBP Sıralaması.....	54
Tablo 9.11. 3. Dönem (1984-1998) Olimpik Kış Oyunları kadın takımlar SBP sıralaması	54
Tablo 9.12. 4. Dönem (2002-2018) Olimpik Kış Oyunları Kadın Takımlar SBP	

Sıralaması.....	55
Tablo 9.13. Tüm Dönemler (1936-2018) Olimpik Kış Oyunları Ülke Toplam	
Puanları	56
Tablo 9.14. 1. Dönem (1931-1939) Dünya Kayak Şampiyonası Erkek Takımlar SBP	
Sıralaması.....	57
Tablo 9.15. 2. Dönem (1948-1964) Dünya Kayak Şampiyonası Erkek Takımlar SBP	
Sıralaması.....	58
Tablo 9.16. 3. Dönem (1966-1982) Dünya Kayak Şampiyonası Erkek Takımlar SBP	
Sıralaması.....	58
Tablo 9.17. 4. Dönem (1985-2001) Dünya Kayak Şampiyonası Erkek SBP	
Sıralaması.....	59
Tablo 9.18. 5. Dönem (2003-2019) Dünya Kayak Şampiyonası Erkek Takımlar SBP	
Sıralaması.....	59
Tablo 9.19. 1. Dönem (1931-1939) Dünya Kayak Şampiyonası Kadın Takımlar SBP	
Sıralaması.....	61
Tablo 9.20. 2. Dönem (1948-1964) Dünya Kayak Şampiyonası Kadın Takımlar SBP	
Sıralaması.....	61
Tablo 9.21. 3. Dönem (1966-1982) Dünya Kayak Şampiyonası Kadın Takımlar SBP	
Sıralaması.....	62
Tablo 9.22. 4. Dönem (1985-2001) Dünya Kayak Şampiyonaları Kadın Takımlar SBP Sıralaması.....	63
Tablo 9.23. 5. Dönem (2003-2019) Dünya Kayak Şampiyonaları Kadın Takımlar SBP Sıralaması.....	63
Tablo 9.24. Tüm Dönemler (1931-2019) Dünya Kayak Şampiyonaları Genel SBP Sıralaması.....	65

Tablo 9.25. Olimpik Kış Oyunları ve Dünya Kayak Şampiyonaları sporcu sayısı ve sporcu puanları arasındaki ilişkiyi inceleyen Korelasyon Analizi	66
Tablo 9.26. Ülke Bazında Olimpik Kış Oyunları ve Dünya Kayak Şampiyonaları Sporcu Sayısı ve Sporcu Puanları Arasındaki İlişkiyi İnceleyen Korelasyon Analizi	66
Tablo 9.27. Olimpik Kış Oyunlarına Katılan Sporcu Sayıları Ve SBP'nin Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması	67
Tablo 9.28. Olimpik Kış Oyunlarına Katılan Sporcu Sayıları ve SBP'nin Olimpiyat Dönemlerine Göre Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması	68
Tablo 9.29. Ülkelerin Olimpik Kış Oyunlarında Almış Oldukları SBP'nin Cinsiyet Değişkeni Açısından Karşılaştırılması	69
Tablo 9.30. Dünya Kayak Şampiyonalarında Elde Edilen SBP'nin Cinsiyet Değişkeni Açısından Karşılaştırılması	70
Tablo 9.31. Dönemlere Göre Dünya Kayak Şampiyonalarında Elde Edilen SBP'nin Cinsiyet Değişkeni Açısından Karşılaştırılması	70
Tablo 9.32. Ülkelerin Dünya Kayak Şampiyonalarında Elde Ettikleri SBP'nin Cinsiyet Değişkeni Açısından Karşılaştırılması	71

1. GİRİŞ

Dünya çapında son dönemlerde toplumsal, ekonomik, teknolojik ve politik gelişmelerle birlikte, turizm algısında da ciddi değişiklikler meydana gelmeye başlamıştır. Genel olarak yaz mevsiminde belli bölgelerde yoğunlaşan ve güneş-kum-deniz üçgeninde gelişme gösteren turizm etkinlikleri, alışlagelmiş turizm bölgelerinden uzak, doğayla bütünleşmiş, yöresel kültürleri tanımaya yönelik ve onlarla iç içe, çevre yapısına adapte edilmiş tesislerde, yapısı değiştirilmemiş ve temiz bir çevrede gerçekleştirilen etkinlikler bütünü olarak evrilmeye başlamıştır. Dağ turizmi, ekolojik turizm, sürdürülebilir turizm, kırsal turizm vb. farklı isimlerle ifade edilen etkinlik çeşitlerinden biridir. Dağların turizm açısından farkındalık yaratması ise kayak sporu ve dağcılık aktiviteleri sayesinde olmuştur.¹

Atasoy ve diğerlerine göre, stratejik coğrafi konumu ile Karadeniz, Balkan, Akdeniz ve Ortadoğu devleti durumunda olan ülkeler her şeyden önce kültür ve uygarlıkların kaynaştığı Avrasya ülkeleridir. Bu bölgelerdeki yer şekillerinin ve iklim türlerinin çeşitliliği, turizm etkinliklerine de zenginlik ve çeşitlilik şeklinde yansımıştır. Dolayısıyla Alp'ler dışında kalan ülkelerde de kaplıca ve deniz turizminden dağ ve kış turizmine, termalizm, alpinizm ve klimatizimden golf ve mağara turizmine, inanç turizmi ve eko turizmden kültürel-tarihsel turizme dek onlarca turizm tipi gelişmiştir.²

Çok eski çağlardan bu yana kayağın insan hayatının bir parçası olduğu bilinmektedir. Aynı zamanda, geçmiş çağlarda kayağın İskandinav ülkelerindeki halkın bazı tahta ve geniş sopalardan bir şekilde ortaya çıkardıkları gereçlerden faydalanarak karlar arasında kalan evlerine gidip geldikleri, yiyecek maddelerini taşıdıkları ve avlandıkları tahmin edilmektedir.³

Yaşadığımız çağda ise endüstrileşme ve kentleşme sürecinin gelişmesi ile beraber, çalışanların tatil yapma ve dinlenme gereksinimleri her geçen gün biraz daha belirgin hale gelmiştir. Yaşam kalitesindeki artış ile birlikte tatil dönemlerini yaz aylarında geçiren bireylerin, kış aylarında da tatillerini değerlendirmeye başlamaları ile beraber, kış turizminde de dikkat çekici bir gelişim görülmeye başlanmıştır.⁴

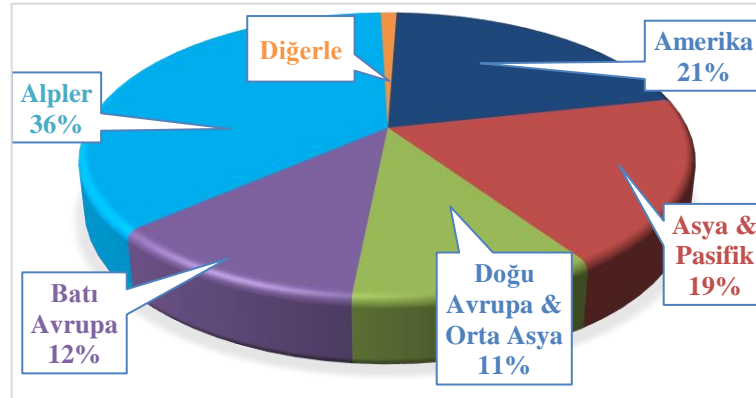
1924 yılında Chamonix/Fransa’ da düzenlenen ilk Kış Olimpiyatları ve 1931 yılında Muerren/İsviçre’de düzenlenen ilk Dünya Şampiyonası yarışmasından günümüze kadar giderek artan katılım ve takipçi sayısı ile Alp Disiplini kayağı kış sporları içerisinde çok güçlü bir yere sahiptir. İlk organizasyonlarda sadece sportif bir rekabet yolu olan bu durum ilerleyen yıllarda organizasyonun yapıldığı ilin, bölgenin ve ülkenin tanıtımı ve pazarlaması açısından mükemmel bir araç olmuştur. Öyle ki bazı ülkeler Kış Olimpiyatlarını 4 kere (ABD) düzenlemiş, Dünya Kayak Şampiyonalarını 6 kere (ABD) düzenlemeye talip olup kazanmışlardır. Yapılan bu organizasyonlar kayak merkezlerinin tanıtımı ile birlikte ciddi kış turizm gelirleri elde etmenin yolunda önemli bir katkı sağladığını ifade edebilmekteyiz.

Gelişmiş ülkelerin yanı sıra gelişmekte olan ülkelerde de, son dönemlerde turizm kalkınmanın bir unsuru olarak görülmekte, bu sebeple turizm sektörüne oldukça önem ve değer verilmektedir. Bahsi geçen ülkeler mevcut ve potansiyel kaynaklarını kullanarak ve arz-talep dengesini gözeterek turizm etkinliğine katılmayı ön planda tutmaktadırlar. Özellikle turizm etkinliklerinin tüm yıla yayılması çalışmalarıyla ciddi girişimler yapılan kış turizminin önemi böylelikle artmaktadır.⁴

Kış turizmi kış sporlarından meydana gelmekte olup, kış sporları ise buzlu ya da karlı ortamlarda yapılan uygulamalardan meydana gelmektedir. Kış spor türleri Alp Disiplini, Snowboard, Kayaklı Atlama, Biathlon, Kros (Kayaklı Koşu), Kuzey Kombine dallarından oluşan Kayak (Kar) Sporları ile Buz Hokeyi, Artistik Patinaj, Buz Yelkeni,

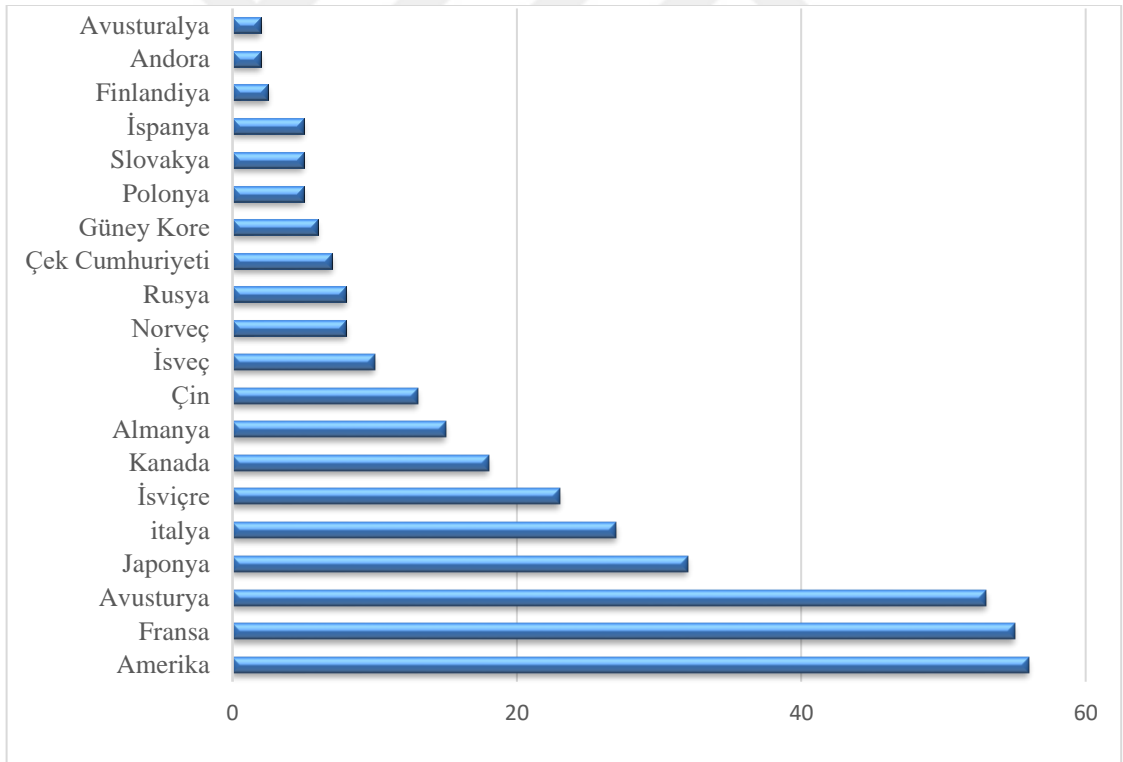
Curling (Kaydırak), Kızak, Sürat Pateni dallarından oluşan Buz Sporlarıdır.⁵ Kavramsal açıdan ele alındığı zaman kış turizmi “istenilen düzeyde ve yeterlikte kar yağışı alan, turizmin temel özelliklerine uygun özelliklere ve eğitime sahip bölgelerde belirli dönemlerde yapılan turizm faaliyetleri” şeklinde tanımlanmaktadır.⁶

Turizmin alt dallarından biri olan kış turizmi, kayak sporu merkezlerinde yer alan eğimli ve karlı bölgelere yapılan gezilerin yanında konaklama ile birlikte diğer hizmetlerin de mevcut olduğu etkinlik ve ilişkilerin tümü olarak ifade edilmektedir. Tercih edilen bölgelerin kar potansiyeline bağlı olarak karın olduğu alanlarda kayak gibi etkinliklerin gerçekleştirildiği, bunun yanında çeşitli kış sporlarının da yer aldığı bu önemli turizm türüne kış turizmi denmektedir.⁷ Kış turizminin temelini kayak merkezleri oluşturmakta olup, tesislerde çeşitli eğlence mekânları, teleski, konaklama ve ulaşım alanları bulunmaktadır (Şekil 1.1.). Bu nedenle kış turizminin gerçekleştirileceği merkezlerde yer seçimi ve alan planlaması oldukça önemlidir. Bunun yanında kış turizminin gerçekleştirileceği alanlarda jeomorfolojik ve iklimik unsurların da iyi değerlendirilmesi gerekmektedir. Kar kalınlığı yeterli olan, yeterli ölçüde kar bulunabilen ve karın yerde durma süresi uzun olan bölgeler iklimik olarak kış turizmine uygun yerler olarak değerlendirilmektedir.⁹

Şekil 1.1. Dünya Çapındaki Kayak Merkezlerinin Dağılımı (2.113 Kayak Merkezi)⁸

Kış turizminde, günümüzde kayak sporu bağlamında önemli gelişmeler yaşanmaktadır. Kış turizm etkinlikleri, yüksek ve karlı yerlerde sezonluk gerçekleştirilebilen etkinliklerden meydana gelmektedir. Kış turizm etkinliklerinin yanında sağlık, kültür, av, doğa ve spor, turizm arzını ve talebini yükselten ek aktivitelerdir.¹⁰ Kış turizm merkezleri pek çok turizm etkinliklerini bir arada sunmasının yanı sıra, içeriklerinde bulunan kayak tesisleri, pansiyon, otel, dinlenme tesisleri vb. gibi konaklama işletmelerini de müşterilerinin hizmetine sunmaktadır. Her yaş grubuna ev sahipliği yapan kayak merkezleri, mevcut coğrafi nitelikler açısından adeta birer sağlık ve spor tesisi haline getirilmiştir (Şekil 1.2). Kızak, kayak, snowboard, buz pateni, tırmanma gibi spor faaliyetleri ile eğlence mekanları, kafe, restoran, bar gibi yan hizmet alanları ile müşterilere hizmet sunmaktadır.¹¹

Şekil 1.2. Ülke Başına Kayakçı Ziyaretleri (Milyon Bazında, 5 Yıllık Ortalama)⁸

1.1. Araştırmanın Önemi

Yapılan bu araştırmayla Avusturya, Norveç, İsviçre, İtalya, Fransa, Almanya, Rusya, Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'nın Kış Olimpiyatları ve Dünya Şampiyonalarında elde ettikleri başarıların turizm potansiyeliyle arasındaki ilişkinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu konuda daha önce yapılmış bir çalışma olmaması literatüre bu anlamda katkı sağlayacaktır.

1.2. Sınırlılıklar

Araştırmanın evrenini Uluslararası Kayak Federasyonu (FIS)' na bağlı ülkeler, örneklemini ise Avusturya, Norveç, İsviçre, İtalya, Fransa, Almanya, Rusya, Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'dan oluşan 9 ülke oluşturmuştur.

2. GENEL BİLGİLER

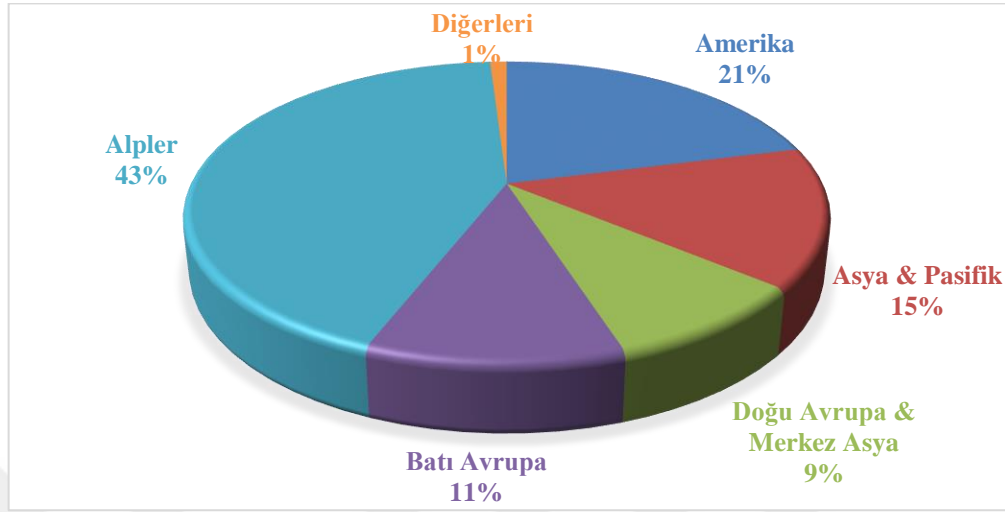
Spor, insanlığın var olduğu zamandan bu yana süregelen vücut terbiye şeklidir. Çeşitli spor alanlarının karşılaştırılması ve spor dallarının gelişim nitelikleri bilimsel yönden her zaman merak konusu olmuştur. Bazen farklı disiplinler içi kıyaslama yapılırken bazen de benzer nitelikler gösteren spor alanlarının kendi aralarında karşılaştırılması ve spor dalı özellikleri arasındaki etkileşimler göz önünde bulundurulmuştur. Spor, beraberinde insanlığın doğayla mücadelesinin bir benzetimi olarak önemli bir gelişim sağlamıştır. İnsanlık, yaşamın akışı içerisinde gündelik etkinliklerini gerçekleştirebilmek adına önce kendini tanımaya başlamış daha sonra doğaya egemen olmayı öğrenmiştir. İklimsel koşulların egemen olduğu yerleşim alanlarında da söz edilen gelişim süreci çok etkili olmuştur.¹⁴

Sağlıklı ve huzurlu ortamlarda vakit geçirebilmek ve tatil ihtiyaçlarını karşılamak için insanlar, dağlık ve karla kaplı ormanlık alanları tercih etmeye başlamışlardır. Bu tercih sonucunda zaman içerisinde ortaya çıkan pek çok sportif ve bilimsel amaçlı aktiviteler, birbiriyle bağlantılı olarak gelişen kış turizmi ve kış sporlarının gelişmesine katkı sağlamaktadır.⁴

Kayak faaliyetleri kış turizmi kapsamında yapılan etkinliklerin başında gelmektedir. Kayak, uygulandığı alanlara göre branşlaşarak Alp Disiplini ve Kuzey Disiplini isimlerini alır. Söz konusu branşlar tüm spor dallarında olduğu gibi uygulama yönünden farklılıklar göstermektedir. Bu branşlarla ilgilenen sporcular ise fizyolojik ve bedensel yönden farklı gelişim göstermektedirler.¹⁵

Kış turizmi, hem sportif etkinliklerin uygulanması hem de ülke turizmleri için kazanç sağlamaya yönelik turistik etkinliklerdir bütünüdür. İlgilerini kayak sporuna yönlendiren kişiler yaşadıkları coğrafyanın yakın çevresinde bulunan kış turizm merkezlerini ziyaret ederek buralardaki sportif etkinliklerden yararlanabilmektedirler

(Şekil 2.1.). Kış turizmiyle kayak sporu iç içe geçen kavramlardır. Genel olarak kış turizm merkezlerini ziyaret eden turistlerin önemli bir kısmı kayak sporuyla yakından ilgilidir.¹³

Şekil 2.1. 2018 Yılı Kayakçı Ziyaretlerinin Dağılımı⁸

2.1. Alp Disiplini

Alp disiplini, branşa özel koruyucu ekipmanlar giymiş sporcuların her disiplin için farklı teknik özellikler barındıran kayaklarıyla, zorlayıcı pist şartlarında farklı kapı dizilişlerini zamana karşı kayarak geçmeye çalıştıkları bir spor çeşididir.¹⁶ Alp Disiplini kayağı, ilk olarak Alp' lerde gerçekleştirildiğinden adını buradan almaktadır.¹⁷

Tekniğin yanı sıra alp disiplini kayak yarışları bir sporcunun, dayanıklılık (azami dayanıklılık, dayanıklılığın devamlılığı ve istikrarı), güç, aerobik ve anaerobik kapasite, denge, koordinasyon, motor kontrol ve hareket kabiliyeti gibi neredeyse tüm fiziksel kapasitelerini zorlar. Aynı zamanda, bu zorluklar insan kapasitesi açısından aşırı değildir ve büyük ölçüde farklı fiziksel özelliklere sahip sporcuların hepsi yüksek düzeyde yarışabilme kabiliyetine ulaşabilirler.¹⁸

Alp disiplininde sporcuların performanslarını etkileyen birçok parametre bulunmaktadır. Bunların başında nöromusküler yapının sağlıklı çalışması, tendon, eklem, kas ve deride bulunan mekanoreseptörlerin fonksiyonel çalışması, dönüş, gövde salınımı ve sıçrama hareketlerinin düzgün bir biçimde gerçekleştirilmesi gelmektedir.¹⁹ Alp

Disiplini kayak yarışmaları Slalom(SL), Büyük Slalom(GS), Süper Büyük Slalom(SG), İniş(DH), Kombine, Takım Yarışları, Paralel Yarışlar, Knock Out(Eleme)(KO) sistemi olarak günümüzde düzenlenmektedir. Bu müsabaka çeşitlerinden SL ve GS teknik yarışma, SG ve DH hız yarışması olarak adlandırılır.

Ağırlıklı olarak yapılan yarışmaların tek inişin ortalama süresi ile ortalama ve azami (Ort./maks.) hızlar şu şekildedir: Slalom (SL), 52 s, 54 km/sa, Büyük Slalom (GS), 77 s, 65/85 km/sa, Süper Büyük Slalom (SG), 93 s, 86/110 km/sa, ve İniş (DH), 121 s, 94/150 km/sa.¹⁸

Slalom (SL): Alp disiplini müsabakalarında gerek kapı adedi açısından gerekse çabukluk ve dayanıklılığın yanı sıra dengenin üst düzeyde olduğu teknik bir müsabakadır.¹⁷ Alp disiplini sporunda SL yarışmaları, dönüşleri açısından en kısa ve hız bakımından en yavaş olan daldır.²⁰

Yarışmalarda iniş ve meyili dikkate alarak ideal slalom pisti yarışmacıların hızı düzgün bir icra ve dönüşlerin hassasiyeti ile birleştirmelerini sağlamak için tasarlanmış bir seri dönüş içermelidir. Slalom tüm dönüşlerin hızla tamamlanmasını sağlamalıdır. Parkur normal kayak tekniğiyle uyumlu olmayan akrobasi gerektirmemelidir. Tek ve çoklu kapılarla birbirine bağlanan, akıcı bir yarışa izin veren, ancak çok farklı yarıçaplı yön değişiklikleri de dahil olmak üzere en geniş çeşitlilikteki kayak tekniğinin test edildiği, bölgeye uygun, teknik olarak zekice figürlerin bileşimi olmalıdır. Kapılar sadece düşey hattı yönünde kurulmamalıdır, traverslerle serpiştirilmiş bazı tam dönüşler gerekmektedir. Slalom müsabakaları mümkün mertebe zor bir parkur yüzeyinde yarışılmalıdır. Eğer yarış esnasında kar yağarsa, yarış yetkilisi karın temizlendiğinden emin olmalı veya mümkünse pistin sıfırlanmasını sağlamalıdır.²¹

Büyük Slalom (GS): Slalom yarışlarıyla karşılaştırıldığında daha az kapı adedine sahip olmasına karşın daha fazla dayanıklılık, hız ve güç isteyen bir müsabaka çeşididir.

Slalom branşına nazaran daha uzun dönüş açıları içeren büyük slalom, daha hızlı bir yarışmadır.¹⁷ Arazi tercihen dalgalı ve engebeli olmalıdır. Pist normal olarak yaklaşık 40 m genişliğe sahip olmalıdır. Pisti onaylamaya yetkili gözlemci bu genişliğin yeterli olup olmadığına karar verir ve gerekirse genişletilmesini emredebilir. Dar kısımdan önce ve sonra parkurdaki alanlar bunu sağladığı sürece, hat ve arazi gereksinimlerine bağlı olarak yaklaşık 40 m' den daha az bir genişliğe de izin verebilir. Pist iniş yarışında olduğu gibi hazırlanmalıdır. Pistin kapıları ve yarışmacıların dönüş yapması gereken bölümleri Slalomdaki gibi hazırlanmalıdır. Büyük Slalom müsabaka sonucu daima iki iniş ile belirlenmelidir. İkinci yarışma aynı pistte yapılabilir, ancak kapılar sıfırlanmalıdır. Mümkün olduğunda, her iki yarışma aynı gün yapılmalıdır.²¹

Süper Büyük Slalom (SG): Teknik kapasitesi slalom ve büyük slaloma göre daha az fakat hız ve dayanıklılık açısından daha zorlayıcı bir müsabakadır. 1983 yılında FIS yarış takvimine dahil edilmiş olan süper büyük slalom, ilk olarak Calgary Olimpiyat Oyunlarında 1988' de düzenlenmiştir.¹⁷

İniş (DH): Alp disiplini müsabakaları dâhilinde güç ve dayanıklılık unsurunun en çok kullanıldığı yarışmadır. Bir iniş, yöntem, cesaret, sürat, hız ve kondisyondan meydana gelen beş ayrı faktör ile ayırt edilmektedir. İniş müsabakalarında pist, sporcuların farklı hızlarda kaymasına olanak sağlayan farklı eğime sahip bölümlerden oluşmalıdır. Zamana karşı yarışılan, saliselerin bile sporcuların sıralamalarını değiştirdiği Alp Disiplini yarışlarında sporcular, çıkış anından varışa kadar tüm kapı geçişlerinde en üst düzeyde çaba sarf etmektedirler.¹⁷

Alp Disiplini yarışmalarında pistin irtifa farkına göre kapı sayısı belirlenir. Yarışmaların düzenlendiği pistlerin FIS tarafından tescilli olması şarttır. Bu tescil belgesinde çıkış, varış, güvenlik, ilk yardım ekiplerinin yeri gibi birçok önemli nokta

belirlenmiş olup, pist üzerinde yapılan herhangi bir değişiklikle bu tescil tekrar yapılmaktadır.

2.2. Kuzey Disiplini

Kuzey disiplini kış sporları çeşitleri klasik olarak biatlon, kros kayağı, kayakla atlama ve kuzey kombinasyonu şeklinde gruplandırılırlar. Kuzey Disiplini, Kuzey Avrupa (İskandinavya) ülkelerinde geliştirildiğinden bu isimle ifade edilir.²² Asfalt üzerinde yapılan tekerlekli kayak ve yaz mevsiminde özel malzemelerden üretilen rampalarda yapılan kayakla atlama yarışmaları ile yılın tümünde yapılabilmektedir.²³

2.3. Snowboard

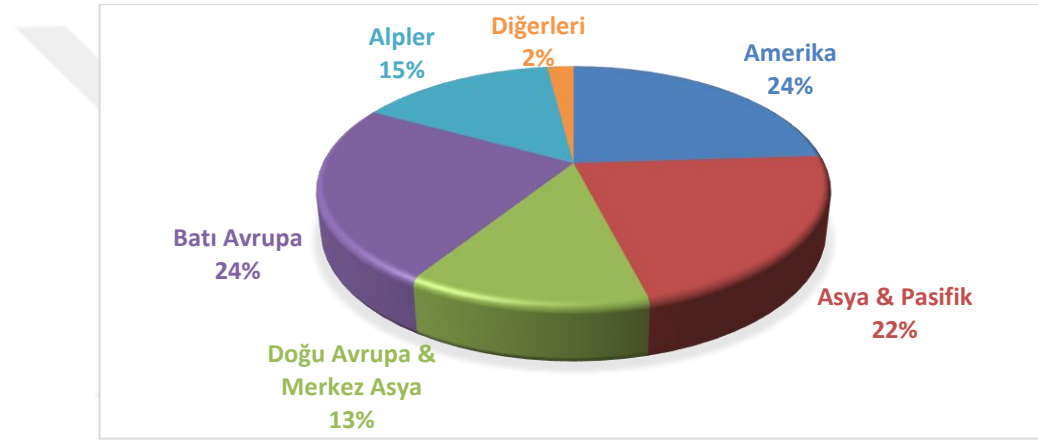
Son yıllarda kayağın popülaritesini yakalayan snowboard, iki ayağın botlarla tek ve geniş bir platforma sabitlenmesi ile özellikle bol karlı ezilmemiş pistlerde fazlasıyla keyif veren bir spor dalıdır. Kıyafetlerinin günlük kullanıma yakın rahat kalıplarla tasarlanması ve bol akrobatik hareketlerin yapılmasına olanak sağlaması sayesinde özellikle gençler tarafından talep gören bir eğlence aracı olmuştur.²⁴

Olimpik Kış Oyunlarının tarihinde Snowboard müsabakaları, ilk kez 1998 tarihinde Japonya'da düzenlenen Nagano Kış Olimpiyat Oyunlarında, Büyük Slalom ve Yarım Silindir (Halfpipe) dalları ile resmi program kapsamında yer almıştır.⁴ Günümüzde slalom, büyük slalom, halfpipe, snowboard kross ve big air gibi pek çok resmi ve özel yarışmaları yapılmaktadır.

2.4. Kış Turizmi

Özellikle 1990'lı yılların başından bu yana turizm, her geçen gün hızla değişen, yenilenen ve dünya genelinde sürekli gelişmekte olan bir alan haline almıştır. Söz gelimi, 1990-2001 yılları arasında dünya turizm gelirlerinin %82 oranında, uluslararası turizme katılım sağlayanların sayısının da %49 oranında arttığı görülmektedir. Bu bakımdan turizm dünya ekonomisi içerisinde en hızlı gelişen sektör olarak değerlendirilmektedir.

Turizm alanında meydana gelen bu hızlı değişimler turizm türlerinin zorunlu olarak çeşitlendirilmesine zemin hazırlamıştır. Turist profilindeki değişimler sonucunda isteklerin karşılanması yönünden yeni bölgesel arayışlara gidilmiştir. Yeni ve farklı turizm çeşitleri bu arayışlar sonucunda ortaya çıkmıştır.²⁵ Bunlardan biri de kış turizmidir. Kayak sporu ise kış turizmi açısından gelişimi hızlandıran en itici güçlerden biri olmuştur. Şekil 2.2. de yaşadıkları bölgelere göre kayakçı sayılarının dağılımı gösterilmiştir. Dolayısıyla belirli bir yüksekliğe sahip, kayak yapmaya uygun dağlar, diğer etkenlerle beraber kış turizminin gelişebildiği yerlerdendir.²⁶

Şekil 2.2. Yaşadıkları Bölgelere Göre Kayakçı Sayılarının Dağılımı (130 Milyon Kişi)⁸

Genel olarak bakıldığında, kentlerdeki yaşamın zorluklarından bunalan, güneş-deniz-kum üçgeninde sıkışmış ve farklı arayışlar içine girmiş bireylere tüm isteklerini tek bir merkezde sunabilen alternatif bir turizm çeşididir kış turizmi. Turizm etkinliklerinin tüm yıla yayılmasında da etkin rol oynayan kış turizmi, ülkelerin turizm gelirlerini arttırmaya yönelik de önemli bir misyon üstlenmiştir.¹³

Ülkelerin turizm faaliyetlerini bütün yıla yayma politikalarında bölgelerin turistik ürünleri üstünlük sağlama noktasında oldukça etkilidir. Bununla birlikte kış turizminin dağlık alanlarda geliştirilmesi ise tüm mevsimlerde değerini kaybetmemesini sağlamaktadır. Yaz mevsiminde dağlık alanlar benzersiz manzaraları ve ferahlatıcı etkileri ile turistleri cezbetmektedir. Soğuk kış döneminde kayak merkezi olarak

değerlendirilen bu alanlar yaz döneminde ise yayla, kongre... Vb. farklı turizm aktiviteleriyle değerlendirilmektedir.⁴ Pek çok spor kulübü de bu dönemleri yükseklik kampları yapmak için tercih etmektedir.

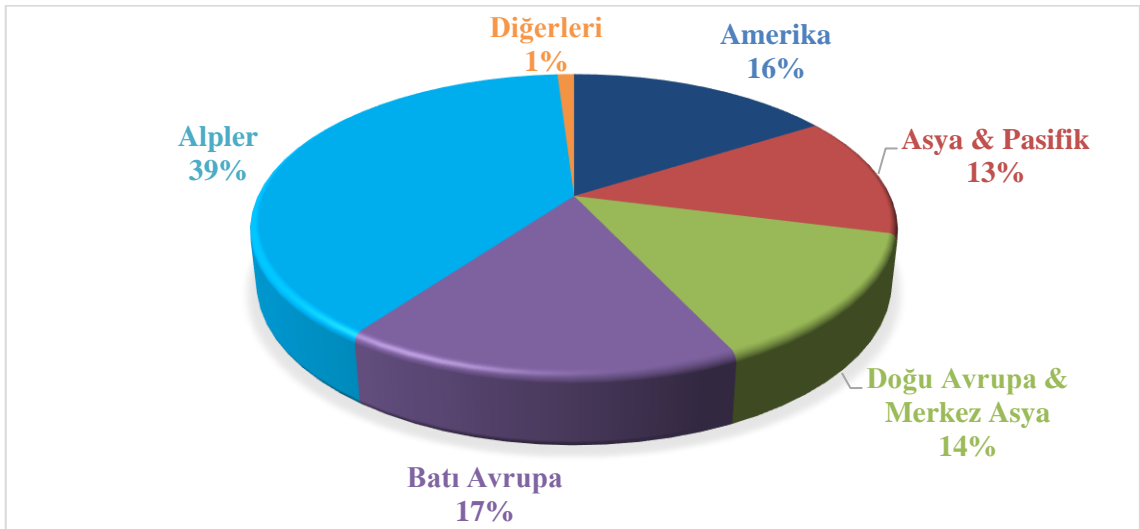
Pistlerde kayak yapmaya elverişli kaliteli karın bulunması, kış turizminin olmazsa olmazlarından. Karın sezon boyunca kalması, turistler için spor ve eğlence süresini arttırmaktadır.⁴

Son yıllarda artan iklim değişiklikleri ve küresel ısınma kayak merkezleri açısından sorun teşkil etmeye başlamıştır. Sezonun erken açılması, uzun sürmesi, pistlerin çok daha sert/düz olması ve kar garantili satış ile müşterilerinin tatil planlarını ve kayak keyiflerini sekteye uğratmamak için birtakım arayışlar içinde bulunan işletmeciler, yapay karlama sistemlerine yatırım yapmaktadırlar. Milyonlarca dolar yatırım yapılan ve sezon süresi açısından sıkışık bir zaman dilimine sahip kış turizminin bu sorununa çözüm olarak yapay karlama sistemleri (artificial snow system) can simidi olmuş durumdadır (Şekil 2.3.).²⁷ Yaygın kullanımında suni karlama sistemleri soğuk(-5°C ve altı) ve belli bir basınç altındaki su-hava karışımının püskürtülmesi neticesinde değişken yoğunluklu bir kar oluşturma tekniğini esas alır. Başlıca kayak destinasyonlarından Avusturya' da kayak alanlarının üçte ikisi, İsviçre'de yarısı, İtalya'da ise tamamı bu sistemlerle desteklenir hale gelmiştir.²⁸ Diğer yandan, belirli irtifadaki alanlara, kayak yapanları ulaştıracak belli birtakım alt yapılara ihtiyaç vardır. Bunlar kayak yapanları başlangıç noktalarına gidebilmelerine yardımcı olan teleferik, telesiyej ve teleski gibi mekanik tesislerdir (Şekil 2.4.). Ulaşım ve konaklama ise turistik bölgeler açısından oldukça önemlidir. Belirli irtifalarda konaklama hizmeti sunacak tesisler inşa etmek kalitenin devamlılığını sağlamak için önem teşkil etmektedir. Bunun yanı sıra meyilli ve karlı kaplı bu bölgelere ulaşabilmek için kara ve havayolu olanaklarının hep açık ve müsait olması ürün zincirinin tamamlayıcısıdır.⁴

Şekil 2.3. Farklı Türde Yapay Kar Sistemleri²⁷

Kış turizmi, kayak ve diğer karla yapılan aktivitelerin gerçekleşmesine olanak tanıyan bölgelerde tatil ihtiyaçlarını karşılamak isteyen toplulukları cezbetmeye yöneliktir. Fakat tatillerini bu şekilde değerlendirmek isteyen bireyler, farklı turizm çeşitlerini de ilgi çekici bulmaktadırlar. Kış turizmine olan ilgiyi artırmaya ve desteklemeye yönelik olan bu alternatifler kültür, av, sağlık ve doğa turizmi olarak adlandırılmaktadır.⁴ Kış turizm etkinliklerinin yapıldığı en dikkat çekici yerlerden biri olan kayak merkezleri, turizm sektörü içinde önemli bir yere sahiptir. Hizmet alanı içerisinde yer alan ve konumlandırıldığı yerde, kapsamında pek çok hizmet işletmesi bulunduran kayak merkezlerinde sağlanan hizmetin kalitesi de kayak merkezlerine olan turistik ilgiyi etkileyen başlıca etkenler arasında gösterilebilir.¹¹

Şekil 2.4. Dünya Çapındaki Teleferiklerin Sayısının Dağılımı (26.334 Teleferik)⁸

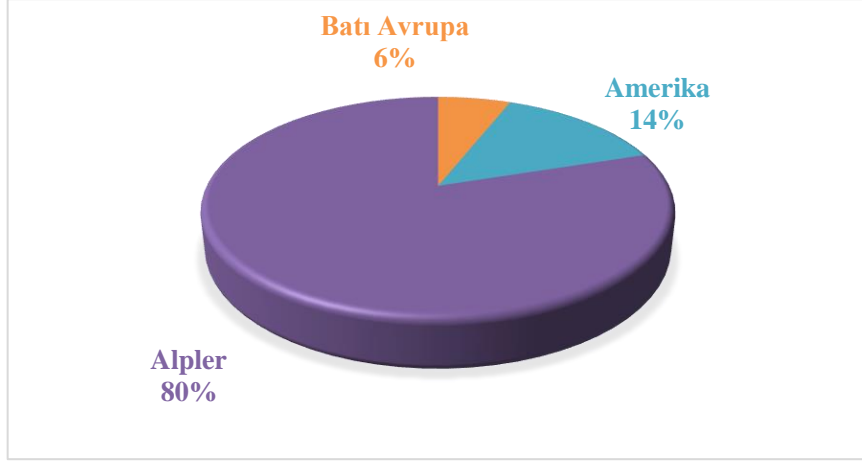
Kış turizminde gerçekleşen yatırım ve işletme etkinlikleri ile kış turizmi çevresindeki kuruluş yerleri diğer sektörlerden girdi elde ederek finansman oluşturmaya katkı sağlamaktadır. Pratik olarak, turizm giderlerinin ortalama %50'sinin bölge halkına gelir şeklinde yansıdığı değerlendirilmektedir. Bu giderlerin ve ortaya çıkan katma değerlerin bir bölümü de işletmelerin tali geliri şeklinde olmaktadır. Turizm hizmet sektöründe bulunmasının yanında mevcut özellikleriyle de diğer sektörlerle yakından ilişkilidir.⁵

Bölge ekonomisinin kalkınmasına katkı sağlaması nedeniyle kış turizmi, bölgesel olarak yöre halkının ve ticarethanelerin finansal anlamda kazanç sağlamalarına yardımcı olmaktadır. Zira bu turizm çeşidinden yararlanmak isteyen turistler sadece bölgesel bir tercih yapmazlar. Elbette kayak, doğa ve spor öncelikleridir fakat bölgedeki esnafa ve yerli insanların maddi gelişimlerine de destek olurlar.¹³

Bireylere konaklama hizmeti sağlayan tesisler istihdam olanakları ile bölge halkıyla ciddi anlamda ilişkilidir. Gerek konaklama gerekse pistlerdeki mekanik tesislerde çalışacak insan kaynağı öncelikli olarak yakın çevreden sağlanmaktadır. Bu sayede işe başlayan bireylerin ekonomik olarak bu durumdan fayda sağladıkları görülmektedir. Kış turizm merkezlerinde bulunan bu tesislerin çevre halka iş imkânı sağlaması nedeniyle kış turizmi, oldukça önemli bir turizm çeşididir.¹³

2.4.1. Dünyada Kış Turizmi

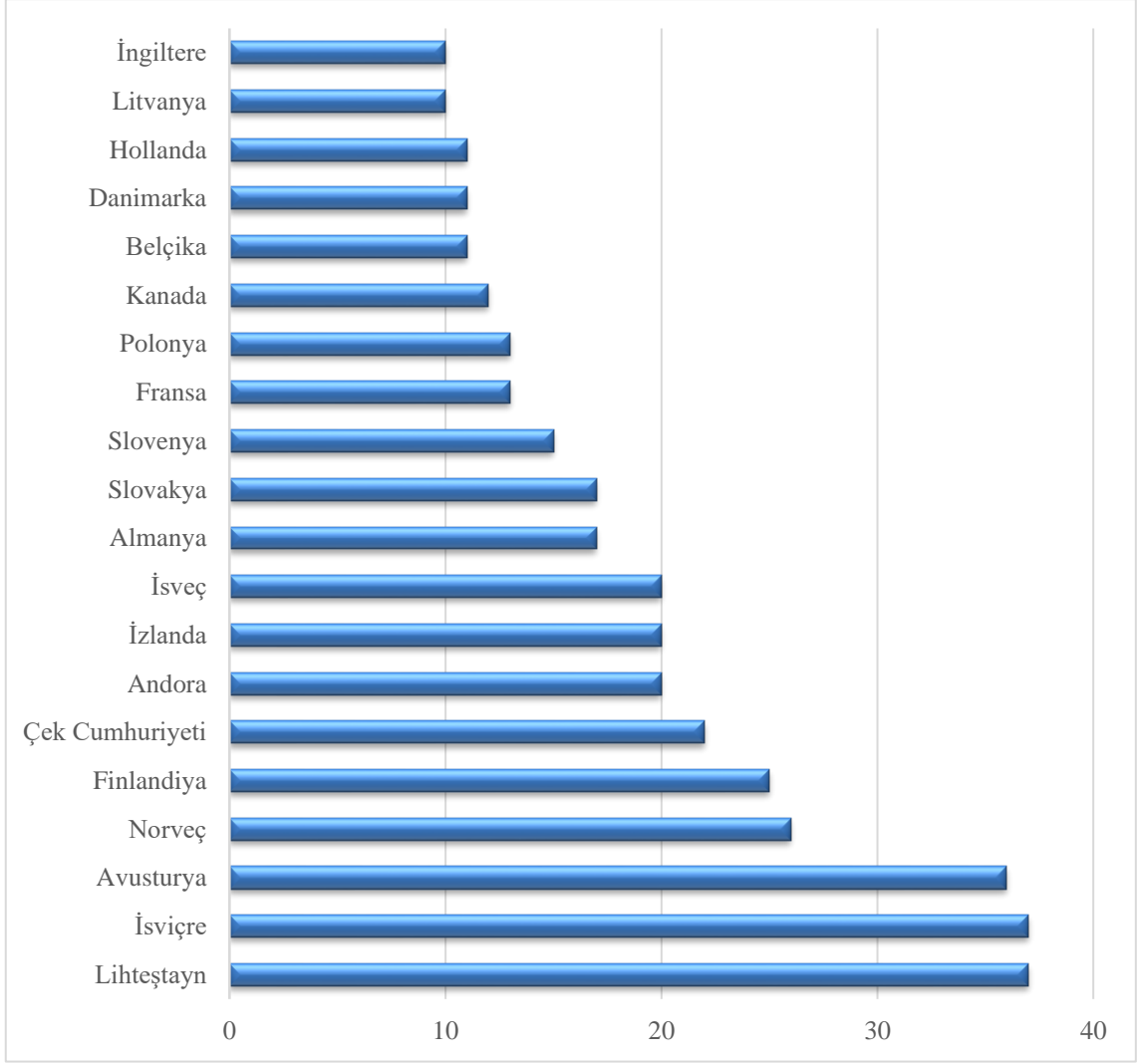
Kayak sporu (alp kayağı) yaklaşık 70 ülkede gerçekleştirilmektedir ve birkaç yıllık ortalamaya göre dünya çapında toplamda yaklaşık 400 milyon kayakçı pistleri ziyaret etmektedir. Dünyada kayak yapmaya uygun çok daha fazla bölge bulunmasına karşın dört ve dörtten fazla mekanik tesisin yer aldığı yaklaşık iki bin kayak alanı vardır.^{8(s.21)} Şekil 2.5. de dünya çapında büyük kayak merkezlerinin sayısının dağılımı gösterilmiştir.

Şekil 2.5. Dünya Çapına Büyük Kayak Merkezlerinin Dağılımı (51 kayak merkezi)⁸

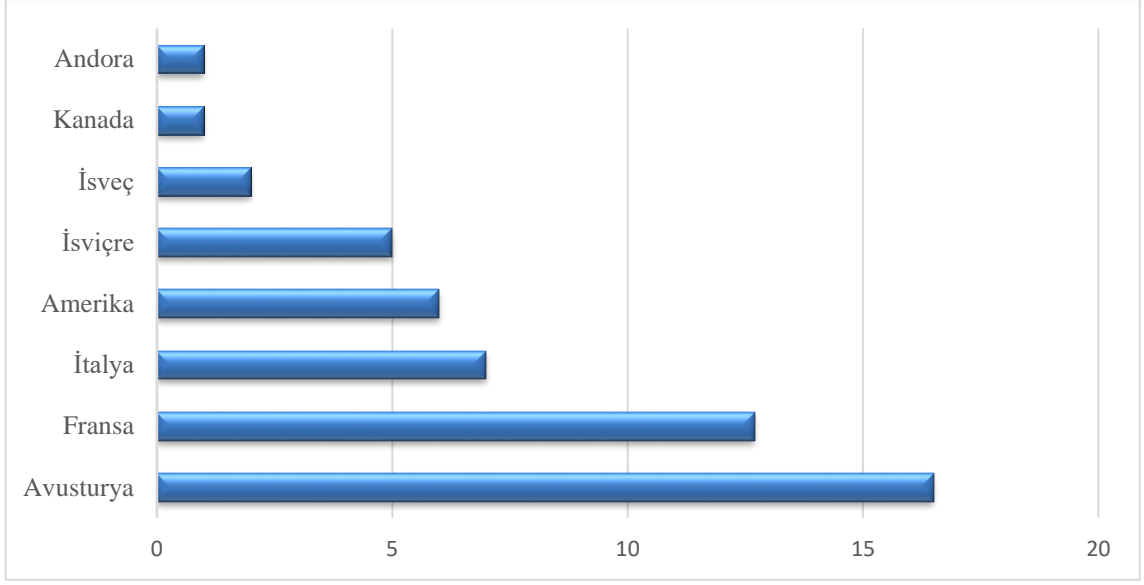
Kış turizm merkezleri yalnızca kayakla kısıtlı değildir. Şekil 2.6. da kayak yapanların ülke nüfuslarına oranları gösterilmiştir.⁸ İklim koşullarından ve mevsimsel doğal avantajlardan yararlanan pek çok kış merkezi kendilerine has ilgi çekici ürünler meydana getirmiş ve pazarlamışlardır. Söz gelimi dünyanın en büyük buz duvarını oluşturarak Guinness rekorlar kitabına giren, Finlandiya' nın Laplandya bölgesinde bulunan Lumilina buz şatosu, -5 derece sıcaklıkta buzdan inşa edilmiştir. Bütün kullanılan malzemeleri buzdan yapılan bu otelde konaklayabilmek ve eğlenmek için dünyanın dört bir köşesinden turist gelmektedir. Başka bir örnekle İskandinav ülkelerinde Husky cinsi köpeklerin çektiği kızak yarışlarına katılabilmek amacıyla yüzlerce turist bu bölgeye akın etmektedir. Buzda balık avlamak, atlı kızaklarla gezmek ve kar üzerinde farklı aktivite türlerini deneyimlemek için pek çok turist bu merkezlere ilgi göstermektedir.⁴

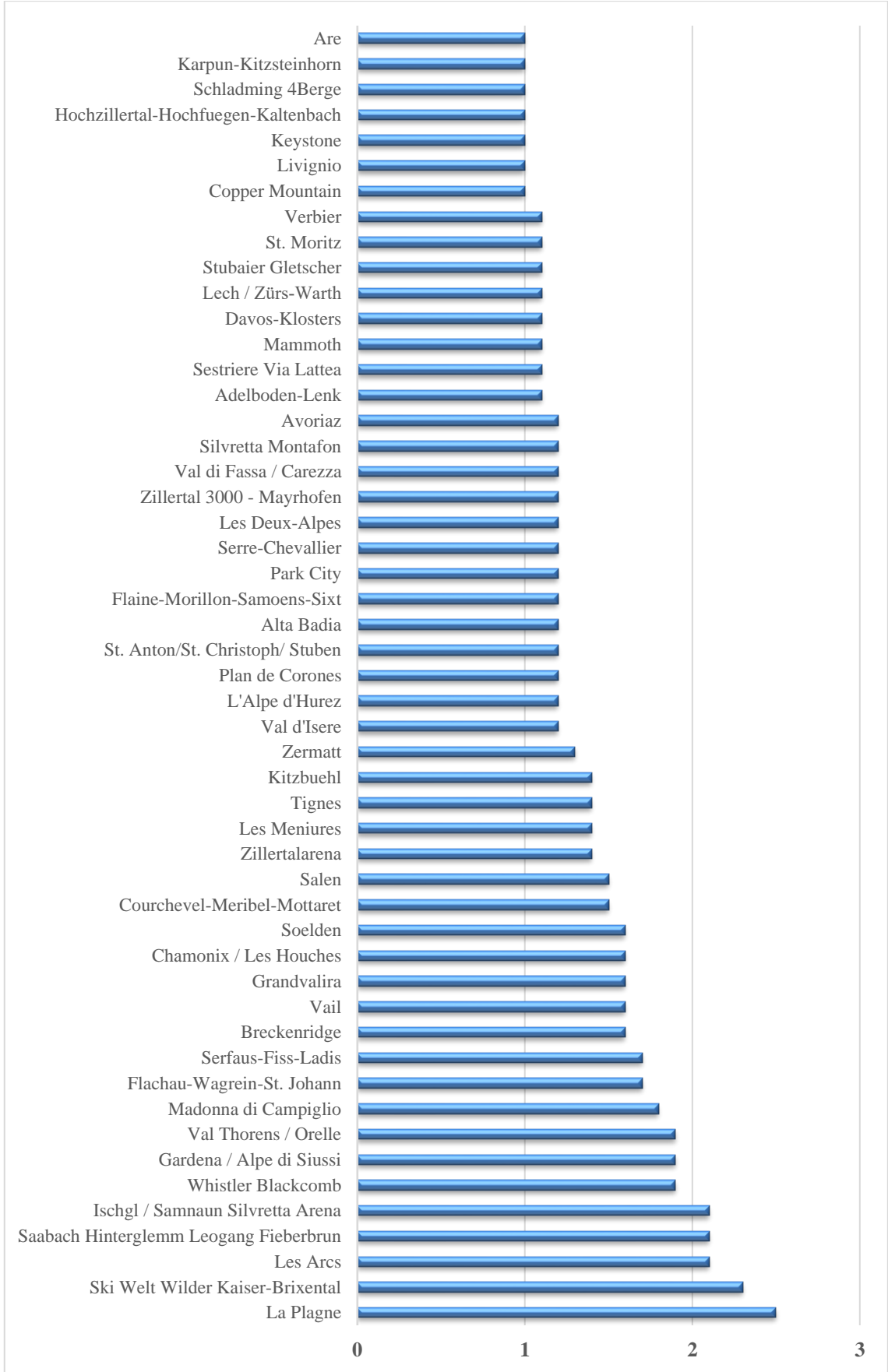
Şekil 2.6. Kayak Yapanların Ülke Nüfuslarına Oranı (%)⁸

Alp dağlarında yer alan Avrupa ülkeleri, ekonomik bakımdan gelişmemiş dağlık alanlarda yaşayan bireylerin göç etmesini engellemek için dağlık alanların turistik potansiyellerini kış turizmi açısından değerlendirmiş ve iletmişlerdir. Kış turizmi geliştikçe farklı iş sahaları ortaya çıkmış, buna bağlı olarak da bölgelerin ekonomik düzeyleri gelişmiştir. Neticede bireylerin göçü engellenmiş ve ülke kalkınmasına ciddi destekte bulunulmuştur (Şekil 2.7.). Bugün bu alanlar dünyanın hatırı sayılır kış turizm noktalarıdır.⁴

Şekil 2.7. 1 Milyondan Fazla Kayakçı Ağırlayan Kayak Merkezlerinin Sayısı⁸

Şekil 2.8’de 1 milyon ve daha fazla ziyaretçi ağırlayan dünyanın en iyi kayak merkezleri gösterilmiştir.

Şekil 2.8. Dünyanın En İyi Kayak Merkezleri Ve Ziyaretçi Sayıları (Milyon)⁸

Tablo 2.1. Ülkelerin Kayak Tesisi Sayıları Sıralaması (İlk 10)

SIRA	ÜLKE ADI	KAYAK TESİSİ SAYISI
1	Japonya	547
2	Almanya	498
3	ABD	481
4	Çin	350
5	İtalya	349
6	Fransa	325
7	Kanada	288
8	Avusturya	254
9	İsviçre	240
10	İsveç	228

Türkiye Seyahat Acentaları Birliği(TURSAB)' nin '2018 Kış Turizm Raporu' incelenerek elde edilen ve Tablo 2.1. de belirtilen verilerde ülkelerin konaklamalı ve günübirlik kullanılan kayak tesisleri sayıları verilmiştir. İlk 10' a göre yapılan sıralamada 547 tesisle Japonya 1., 498 tesisle Almanya 2. ve 481 tesisle ABD 3. Sıradadır.

3. ALP DİSİPLİNİNDE DÜZENLENEN BÜYÜK YARIŞMALAR VE ORGANİZASYONLAR

Bu bölümde alp disiplininde gerçekleştirilen uluslararası organizasyonlara ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Olimpik Kış Oyunları

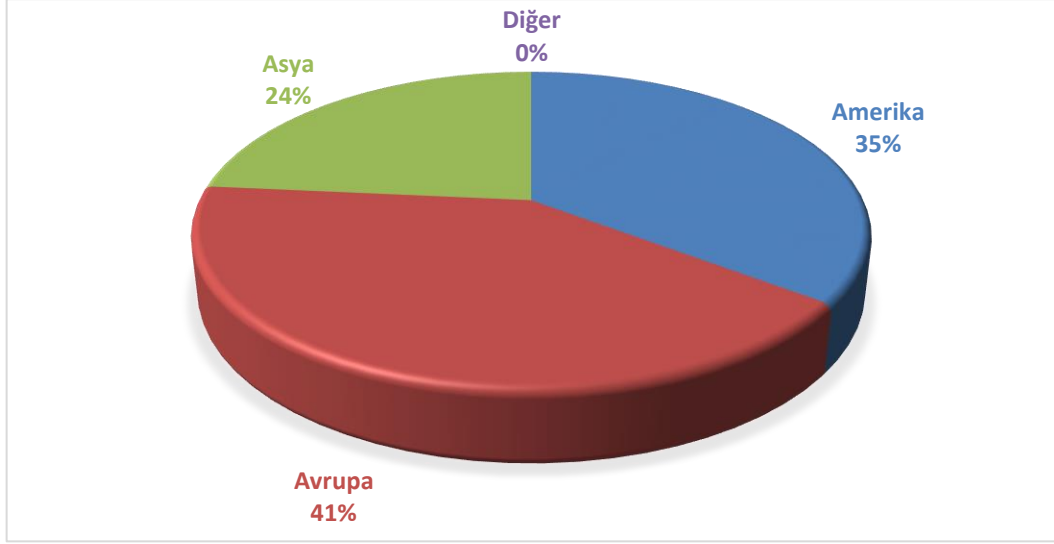
İlk kez 1924 yılında Chamonix/Fransa’ da düzenlenen Kış Olimpiyatları, spor ruhunun ve barışın en önemli araçlarından biridir. Öncelikle olimpiyatların düzenleneceği yer olarak seçilen ülkeye yapılan yatırımlar ve şehrin prestijini yükselten spor aktiviteleri ülkeye milyonlarca genç-yaşlı turisti çekerek ciddi bir maddi gelir sağlamaktadır. Organizasyon, Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) tarafından ve 4 yılda bir düzenlenir (Tablo 3.1.)(Şekil 3.1.).²⁹

Alp disiplini dalının yanında daha önceleri gösteri sporu olarak da yer verilen snowboard, akrobatik kayak, curling gibi yarışmalar zamanla resmi müsabaka ve olimpiyat programlarına alınmıştır. Bunun yanı sıra oyunlar boyunca sergiler, kış sporları ekipmanları ve evrimini gösteren müzeler, konferanslar, konserler gibi kültürel ve toplumsal faaliyetler organize edilmektedir. Olimpik Kış Oyunları’nın bir özelliği de açılış etkinlikleridir. Açılış törenlerinde, organizasyonu üstlenen ülkelerin dikkat çekici, gösterişli etkinlikleri ve katılan ülkelerin sporcularının cazip, rengârenk ve birbirinden güzel kıyafetleri ile uzun yıllar zihinlerde kalacak güzellikler sergilenmektedir.¹⁵

www.olympic.org ve wikipedia sitelerinden alınan verilere göre hazırlanan Tablo 3.1’de kış olimpiyatlarını düzenleyen ve gelecekte düzenlemesi kesinleşen ülkeler gösterilmiştir.

Tablo 3.1. Kış Olimpiyatlarını Düzenleyen ve Düzenleyecek Ülkeler

Olimpiyat	Şehir/Bölge	Ülke	Tarih	Ülke Sayısı	Sporcu	Müsabaka Sayısı
1924 Kış Olimpiyatları	Chamonix	 Fransa	25 Ocak - 5 Şubat	16	292	18
1928 Kış Olimpiyatları	St. Moritz	 İsviçre	11 Şubat - 19 Şubat	25	464	14
1932 Kış Olimpiyatları	Lake Placid	 ABD	4 Şubat - 15 Şubat	17	252	14
1936 Kış Olimpiyatları	Garmisch-Partenkirchen	 Almanya	6 Şubat - 16 Şubat	28	668	17
1940 Kış Olimpiyatları	Sapporo, Japonya 'da düzenlenmesi planlanan kış olimpiyatları II. Dünya Savaşı nedeniyle iptal edilmiştir					
1944 Kış olimpiyatları	Cortina d'Ampezzo, İtalya 'da düzenlenmesi planlanan kış olimpiyatları II. Dünya Savaşı nedeniyle iptal edilmiştir					
1948 Kış Olimpiyatları	St. Moritz	 İsviçre	30 Ocak - 8 Şubat	28	669	22
1952 Kış Olimpiyatları	Oslo	 Norveç	14 Şubat - 25 Şubat	30	694	22
1956 Kış Olimpiyatları	Cortina d'Ampezzo	 İtalya	26 Ocak - 5 Şubat	32	820	24
1960 Kış Olimpiyatları	Squaw Valley	 ABD	18 Şubat-28 Şubat	30	665	27
1964 Kış Olimpiyatları	Innsbruck	 Avusturya	29 Ocak-9 Şubat	36	1091	34
1968 Kış Olimpiyatları	Grenoble	 Fransa	6 Şubat-18 Şubat	37	1158	35
1972 Kış Olimpiyatları	Sapporo	 Japonya	3 Şubat-13 Şubat	35	1006	35
1976 Kış Olimpiyatları	Innsbruck	 Avusturya	4 Şubat-15 Şubat	37	1123	37
1980 Kış Olimpiyatları	Lake Placid	 ABD	13 Şubat-24 Şubat	37	1072	38
1984 Kış Olimpiyatları	Saraybosna	 Yugoslavya	8 Şubat-19 Şubat	49	1272	39
1988 Kış Olimpiyatları	Calgary	 Kanada	13 Şubat-28 Şubat	57	1423	46
1992 Kış Olimpiyatları	Albertville	 Fransa	8 Şubat-23 Şubat	64	1801	57
1994 Kış Olimpiyatları	Lillehammer	 Norveç	12 Şubat-27 Şubat	67	1739	61
1998 Kış Olimpiyatları	Nagano	 Japonya	7 Şubat-22 Şubat	72	2176	68
2002 Kış Olimpiyatları	Salt Lake City	 ABD	8 Şubat-24 Şubat	77	2399	78
2006 Kış Olimpiyatları	Torino	 İtalya	10 Şubat-26 Şubat	80	2663	78
2010 Kış Olimpiyatları	Vancouver	 Kanada	12 Şubat-28 Şubat	83	2629	86
2014 Kış Olimpiyatları	Sochi	 Rusya	7 Şubat-23 Şubat	88	2873	98
2018 Kış Olimpiyatları	Pyeongchang	 Güney Kore	9 Şubat-25 Şubat	92	2833	102
2022 Kış Olimpiyatları	Pekin	 Çin	4 Şubat-20 Şubat			102
2026 Kış Olimpiyatları	Milano-Cortina	 İtalya	6 Şubat-22 Şubat			

Şekil 3.1. Kış Olimpiyatlarını Organize Eden Ülkelerin Kıtalara Göre Dağılımı (Avrupa 7, Amerika 6, Asya 4 Defa)⁸

3.2. Dünya Şampiyonaları

1931 yılından itibaren her yıl düzenlenen dünya şampiyonalarında temel yarış kuralları kış olimpiyatları ile benzerlik göstermektedir.

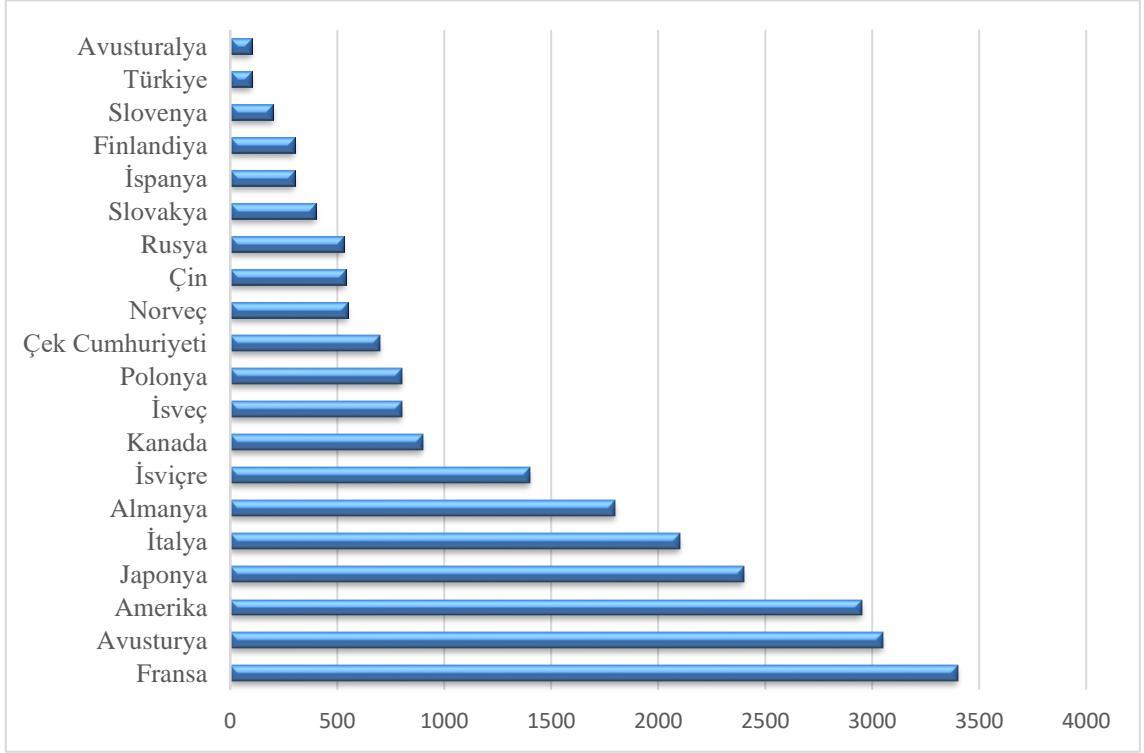
Ülkelerin milli kayak federasyonları, dünya şampiyonaları organizasyonu için yayınlanmış olan kurallara uygun olmak şartıyla FIS Dünya Kayak Şampiyonaları organizasyonu için adaylık başvurusunda bulunabilmektedirler. Diğer tüm uluslararası müsabakaların resmi duyuruları FIS tarafından yayınlanmakta olan FIS takvim konferansına uyumlu olmak durumundadır. Milli takımlarda yer alacak olan sporcuların listeleri ilgili uluslararası yarışmanın öncesinde 30 Nisan tarihine kadar FIS'e bildirilmek zorundadır. FIS takvimine göre yarışma yerleri kararlaştırıldıktan sonra 1 Temmuz tarihinden önce FIS resmi sitesinde yayınlanmaktadır.²¹

Yarışmalara katılacak olan sporcularda doping cezası ya da sportmenliğe aykırı harekette bulunma cezası almama şartı aranmaktadır. Her disiplinde yarışmacıların çıkış sıralamaları puan sırası ve çekiliş temel alınarak özel formül ile belirlenir.²¹

4. DÜNYA ÇAPINDAKİ KAYAK BÖLGELERİ

4.1. Alpler

Dünya genelindeki kayak merkezlerinin sayısal değerleri incelendiği zaman Alpler dünya genelinde kayak merkezlerinin %36'sına sahiptir. Dünya çapında kayak merkezlerindeki teleferiklerin sayısal dağılımları değerlendirildiği zaman Alpler dünya genelindeki teleferiklerin %39'una sahiptir (Şekil 4.1.). Alpler aynı zamanda dünya genelindeki en büyük 51 kayak merkezinin %80 gibi ciddi bir oranına da sahip merkez olarak dikkat çekmektedir.^{8(s.13)}

Şekil 4.1. Ülke Başına Düşen Teleferik Sayısı⁸

Alpler, dünya çapındaki katılımın %43'üne sahiptir ve dünyadaki en büyük kayak pazarıdır. Aynı zamanda 10.000'den fazla teleferik ile sektörün en yoğun donanımlı bölgesidir. Bölge, kayak endüstrisinin en büyük oyuncularından 4'üne ev sahipliği yapmaktadır. Alp ülkeleri, her ne kadar coğrafi olarak Batı Avrupa'nın bir parçası olsalar da, pazar payındaki önemlerinden dolayı ayrı bir grup olarak incelenebilirler.^{8(s.27)}

4.2. Batı Avrupa

Dünya genelindeki kayak merkezlerinin sayısal değerleri incelendiği zaman Batı Avrupa'da bulunan kayak merkezleri dünya genelinde kayak merkezlerinin %12'sine sahiptir. Dünya çapında kayak merkezlerindeki teleferiklerin sayısal dağılımları değerlendirildiği zaman ise Batı Avrupa'da bulunan teleferik sayısı dünya genelindeki teleferiklerin %17'sini oluşturmaktadır. Dünya genelinde bulunan 51 büyük kayak merkezinin de %6'sı Batı Avrupa'da yer almaktadır.^{8(s.13)}

Uluslararası kayakçı akışları ele alındığı zaman Avrupa her ne kadar uluslararası akışların merkezinde bulunsun da çoğu Avrupa ülkesi için kayakçı sayısı oldukça azdır. Bunun temel nedenlerinin başında uluslararası havza alanları ve pazar büyüklüğü, seyahat süresi, ulaşım maliyetleri ve kayak merkezlerine yakın bölgelerdeki havalimanlarının kısıtlı olması gibi faktörler gelmektedir.^{8(s.17)}

Batı Avrupa, 30 milyondan fazla kayakçıya ev sahipliği yapmaktadır. Ayrıca kayak alanlarının sayısı ile Alp'lere oldukça yakındır ve yaklaşık 1100 kayak alanına ev sahipliği yapmaktadır. Bununla birlikte birçok Batı Avrupa ülkesi kendi kayak merkezlerine sahip olsa bile kayakçıların çoğu Alplere seyahat etmektedir. Bu yüzden Batı Avrupa'daki tesislere gösterilen ilgi toplam alp kayakçı ziyaretlerinin sadece %25'ini temsil etmektedir.^{8(s.45)}

4.3. Doğu Avrupa ve Orta Asya

Dünya genelindeki kayak merkezlerinin sayısal değerleri incelendiği zaman Doğu Avrupa ve Orta Asya dünya genelinde kayak merkezlerinin %11'ine sahiptir. Dünya çapında kayak merkezlerindeki teleferiklerin sayısal dağılımları değerlendirildiği zaman Doğu Avrupa ve Merkez Asya dünya genelindeki teleferiklerin %14'üne sahiptir.^{8(s.13)}

Doğu Avrupa ve Orta Asya bölgesindeki ülkeler kayak endüstrilerini geliştirme aşamasındadırlar. Bu ülkeler için kayak yeni bir şey olmasa da birçok bölgede kayak

alanları son dönemlerde tatil merkezlerine dönüşmeye ve uluslararası olarak pazarlanmaya başlamıştır. Kayak endüstrisinin büyüme potansiyelinin bir kısmının bu bölgeden gelmesi öngörülmektedir. 400 milyondan fazla sakiniyle bu geniş bölgenin nüfusu Alpler ve Batı Avrupa'nın toplam nüfusuna eş olsa da, kayakçı sayısı 3 kat daha azdır. Bu oran Alpler ve Batı Avrupa toplamında %12 iken bu bölgede ise % 4'tür. Bölge Alpler veya Batı Avrupa ile karşılaştırılabilecek seviyede olan 1100'den fazla kayak alanına sahiptir.^{8(s.74)}

4.4. Amerika

Dünya genelindeki kayak merkezlerinin sayısal değerleri incelendiği zaman Amerika dünya genelinde kayak merkezlerinin %21'ine sahiptir. Dünya çapında kayak merkezlerindeki teleferiklerin sayısal dağılımları değerlendirildiği zaman Amerika dünya genelindeki teleferiklerin %16'sına sahiptir. Amerika Aynı zamanda dünya genelinde bulunan en büyük 51 kayak merkezinin %14'ünü bünyesinde barındırmaktadır.^{8(s.13)}

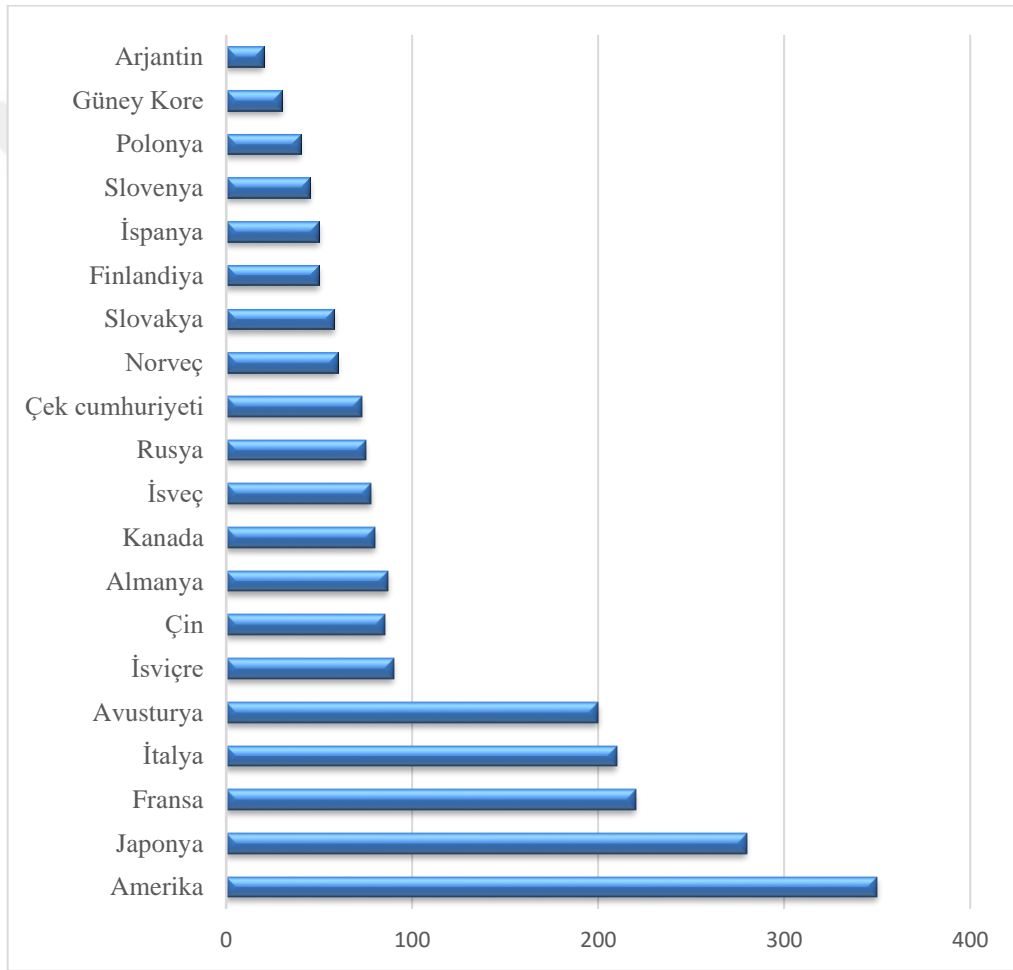
Bölgede hem Kuzey hem de Güney Amerika'da kayak merkezleri bulunmaktadır. Bölge, yaklaşık 900 milyon nüfusa sahip, Alpler de dahil olmak üzere Avrupa'nın iki katı büyüklüğünde bir pazara sahip olmasına rağmen kayak endüstrisindeki hacmi küçüktür. Kayakçıların nüfusa oranı Avrupa'daki sayının sadece üçte biri kadardır. Bu oran Amerika için %4, Avrupa için yaklaşık %12'dir. Kayak merkezlerinin %90'ından fazlası Kuzey Amerika'da bulunmaktadır. Kuzey Amerika büyük kayak merkezleri açısından Alpler'den sonra ikinci sırada gelmesine rağmen genel ziyaretçi sayısı Alpler'deki ziyaretçilerin sadece yarısı kadardır.^{8(s.138)}

4.5. Asya ve Pasifik

Dünya genelindeki kayak merkezlerinin sayısal değerleri incelendiği zaman Asya ve Pasifik dünya genelinde kayak merkezlerinin %19'una sahiptir. Dünya çapında kayak merkezlerindeki teleferiklerin sayısal dağılımları değerlendirildiği zaman Asya ve Pasifik

dünya genelindeki teleferiklerin %13'üne sahiptir.^{8(s.13)} Şekil 5.2. de dünyada 4'den fazla teleferiği olan kayak merkezleri gösterilmiştir.

3 milyardan fazla nüfusuyla bu bölge, potansiyel olarak en büyük pazar olarak görülmektedir. Uzun zamandır kayak sporunun farkında olsalar da sektör konusunda hala acemilik göstermektedir. Bazı ülkelere önümüzdeki yakın gelecekte çoğunlukla ulaşılamayacak olmasına rağmen, bazıları son 15 ila 30 yıl arasında gelişmeye açık olduklarını göstermiştir.^{8(s.158)}

Şekil 4.2. Dünyada 4'den Fazla Teleferiği Olan Kayak Merkezleri Sayısı⁸

5. ÜLKELERİN KIŞ TURİZMİ DÜZEYLERİ

Ülkelerin kış turizmi düzeyleri değerlendirildiği zaman kış turizmi yılda 100.000 civarında ziyaretçinin geldiği kayak merkezlerinde yoğunlaşmaktadır. Söz konusu kayak merkezleri dünya genelindeki kayak merkezlerinin sayısal anlamda %20'sini oluşturmakla beraber, kayakçı ziyaretlerinin yaklaşık olarak %80'i bu merkezlere gerçekleştirilmektedir. Kayakçıların ziyaret ettikleri büyük kayak merkezlerinin bir bölümü deniz seviyesine yakın olan merkezlerden meydana gelmektedir. Bu kapsamda dünya genelinde kayak merkezlerinin irtifası ziyaretçiler açısından önemli bir kriter olarak değerlendirilmemektedir.^{8(s.14)}

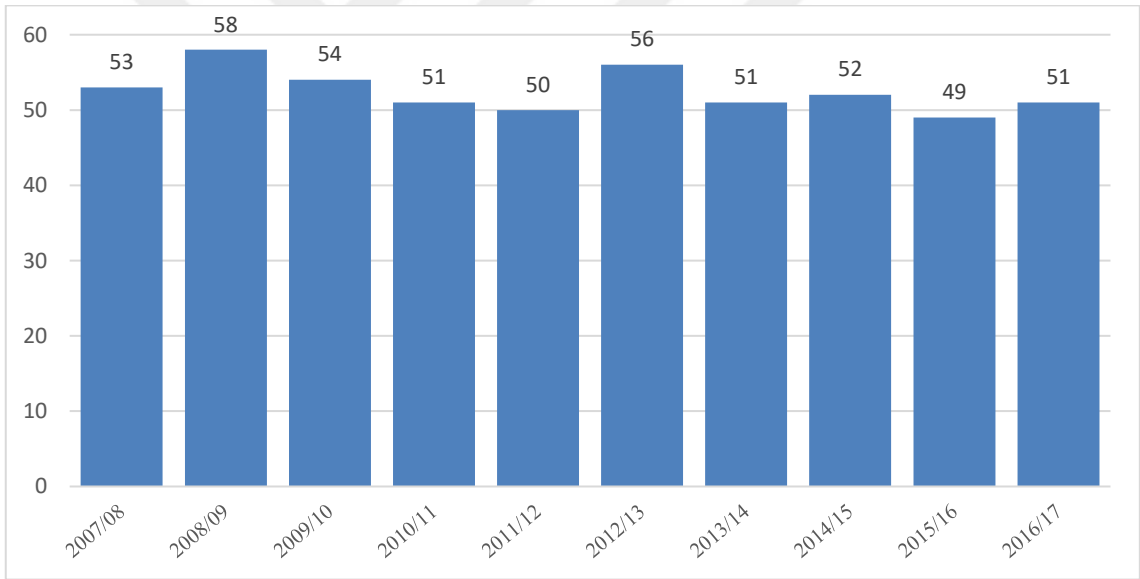
Son yıllarda küresel kış turizmine dâhil olan ziyaretçi sayısının yaklaşık olarak 400 milyon kişi olduğu tahmin edilmektedir. Bu sayıya açık alan kayak merkezlerinin yanında kapalı kayak merkezlerini tercih eden ziyaretçiler de dâhildir. Dünya genelindeki büyük merkezlerin yer aldığı bölgelerde (Alpler, Orta Avrupa ve Orta Asya, Amerika, Batı Avrupa) kış turizmi faaliyetlerinde ciddi bir yavaşlama gerçekleşmediği takdirde kış turizmindeki bu potansiyelin 15 yıl daha devam etmesi beklenmektedir.^{8(s.15)}

5.1. Avusturya

Avusturya, kar ve valslerle anılan bir ülkedir. Bembeyaz kar örtüsünün kaplı olduğu kış turizm merkezleriyle dünyanın pek çok bölgesinden gelen turistleri ağırlamaktadır. Sık orman arazileriyle bezenmiş yüksek dağlar ve bu dağlara serpiştirilmiş muhteşem köyleri ile ünlüdür. Çeşitli kış sporlarının yapılmasına imkan sağlayan pek çok kayak pisti mevcuttur. Avusturya kayak merkezlerinde kayak sporunun dışında farklı turizm etkinlikleri de gerçekleştirilmektedir. Bunları tırmanış, dağ bisikleti, atlı kızaklarla gezi, kar üstünde at yarışları ve kar motosikleti yarışları olarak adlandırmak mümkündür.⁴ Alplerin incisi olarak bilinen “Kitzbuhel” Avusturya'nın en popüler kış

turizmi merkezi olarak dikkat çekmektedir. Bu bölgedeki kayak etkinlikleri 1892 kışında çalışmalarına başlamıştır.⁵

Avusturya bir kayak mevsiminde 16 kayak merkezinde 1.000.000'dan fazla ziyaretçi kabul eden ülkedir. Bu özelliği ile her mevsim 1.000.000'un üzerinde ziyaretçinin geldiği Avrupa ülkeleri arasında ilk sıradadır (Şekil 5.1.). Bunun yanında Avusturya dünya genelinde 3.000'in üzerinde teleferik sayısına sahip ülkeler arasında Fransa'dan sonra ikinci sırada yer almaktadır. 2013-2018 yılları arasındaki beş yıllık süreçte Avusturya 50 milyondan fazla ziyaretçinin geldiği önemli bir kış turizmi merkezi olarak değerlendirilmektedir.^{8(s.22)} Avusturya'da 16 büyük kayak merkezi, 254 kayak alanı ve 3.028 lift bulunmaktadır. Ülkede 2.96 milyon kişi ulusal kayakçı vardır.^{8(s.30)}

Şekil 5.1. Avusturya Ortalama Ziyaretçi Rakamları(Milyon)⁸

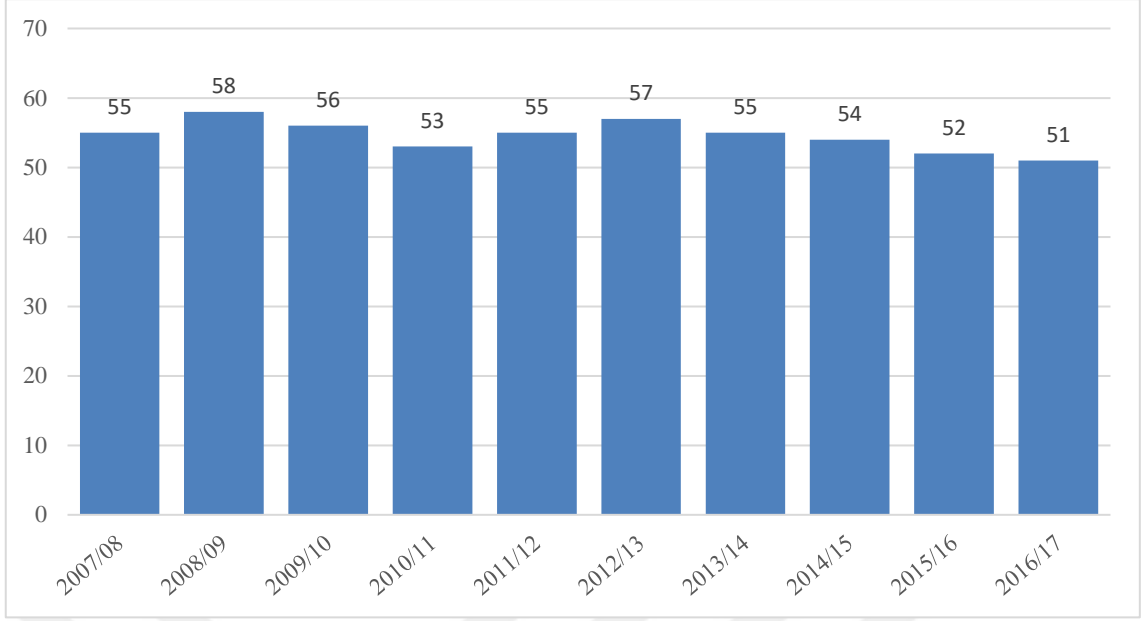
5.2. Fransa

Alp dağlarının batı bölümünde bulunan Fransa bu avantajını kış turizmi açısından oldukça iyi değerlendirmektedir. Turizm alternatifleri bakımından oldukça dengeli bir gelişim göstermiştir. İsviçre ve Avusturya'ya nazaran daha az kayak merkezine sahip olmasına rağmen yatak kapasitesi bakımından onların oldukça önündedir. Genellikle misafirlerini İngiliz, İtalyan ve Alman turistler oluşturmaktadır.⁴

Pistleri ile kayakçıların beklentilerine cevap veren Megeve günümüzde üst düzey Fransız vatandaşlarını ve dünyaca ünlü pek çok insanı lüks otellerde konaklatmakta, restoranlarında misafir ederek bir araya gelmelerini sağlamaktadır. Kayağın yanında yamaç paraşütü ve birbirinden farklı etkinlikler sağlayan ve aynı zamanda sevimli bir dağ köyü olan Megeve'nin üstünlükleri de yerli mutfak, yaşam şekli ve eşsiz kar manzaralarıdır. Genel olarak araç trafiğine kapalı olan kasaba meydanı, çiftçileri taşıyan atlı kızaklarla renkli görüntüler ortaya çıkartmaktadır. Çam ormanlarıyla kaplı, estetik bir kış turizm merkezidir.⁴

Fransa'da kayak merkezlerinin önemli bir kısmı Alplerin kuzeyinde yer alan Isere ve Savoy bölgelerinde yapılanmıştır. Bu bölgeler turist popülasyonu ve kayak merkezi sayısı bakımından Avrupa'nın en önemli bölgesidir. Bu bölgede en popüler ve gelişmiş pek çok kayak merkezi vardır.³⁰

Fransa Amerika ve Japonya'dan sonra dünya genelinde 4'ten fazla teleferik bulunan 200'ün üzerinde kayak merkezine sahiptir. Toplam teleferik sayısı ise 3.000'in üzerindedir. Fransa'da 10'dan fazla kayak merkezini kayak mevsiminde yaklaşık olarak 1.000.000 kayakçı ziyaret etmektedir. Bu özelliği ile Fransa Avusturya'dan sonra 10 merkezde 1.000.000'un üzerinde ziyaretçi alan 2. Avrupa ülkesi olarak karşımıza çıkmaktadır (Şekil 5.2.). 2013-2018 yılları arasında Fransa'yı ziyaret eden kayakçı sayısı 50 milyonun üzerindedir.^{8(s.21-22)} Fransa'da 13 büyük kayak merkezi, 325 kayak alanı ve 3.346 lift bulunmaktadır. Ülkede 8.57 milyon kişi ulusal kayakçı vardır.^{8(s.33)}

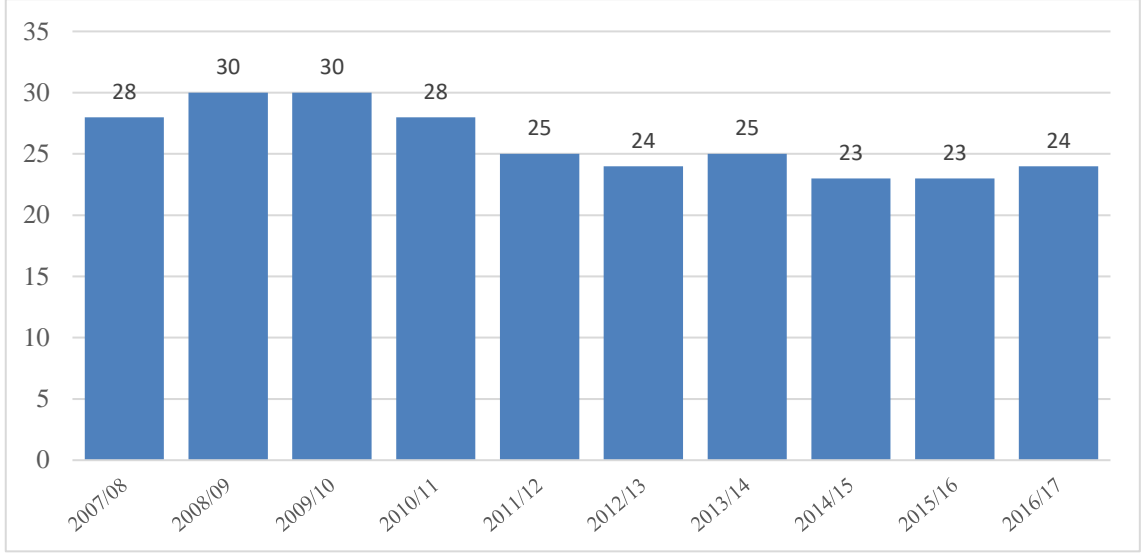

Şekil 5.2. Fransa Ortalama Ziyaretçi Rakamları(Milyon) ⁸

5.3. İtalya

Günümüzde kış sporlarında adından sıkça söz ettiren ve Alplerde varlığını kabul ettirmeyi başaran ülkelerden biri de İtalya'dır. İtalya'da kış turizmini çeşitlendirmek adına kültürel faaliyetlere de önem vermektedir. Örneğin çocuklara ve ailelerine yönelik olarak organize edilen Dolomiti Super Ski 'Çocuklar İçin Özel Kayak Aktiviteleri' programı bu etkinliklerden birisidir.⁴

İtalya Amerika, Japonya ve Fransa'dan sonra dünya genelinde 4'ten fazla teleferik bulunan 200'ün üzerinde kayak merkezine sahiptir. Bu yönüyle İtalya 200'ün üzerinde kayak merkezine sahip olan ülkeler sıralamasında dördüncü sıradadır. Bunun yanında İtalya 2000'in üzerinde teleferik sayısı ile dünya genelinde en fazla teleferik sayısına sahip olan beşinci ülke konumundadır. İtalya dünya genelinde en fazla yabancı kayakçının ziyaret ettiği ülkeler sıralamasında beşinci sırada yer almakta olup, 2013-2018 yılları arasında İtalya 20 milyonun üzerinde kayakçının ziyaret ettiği bir kış turizmi merkezidir (Şekil 5.3.).^{8(s.21)} İtalya'da 7 büyük kayak merkezi, 349 kayak alanı ve 2.127 lift bulunmaktadır. Ülkede 4.91 milyon ulusal kayakçı vardır.^{8(s.37)}

Şekil 5.3. İtalya Ortalama Ziyaretçi Rakamları(Milyon) ⁸

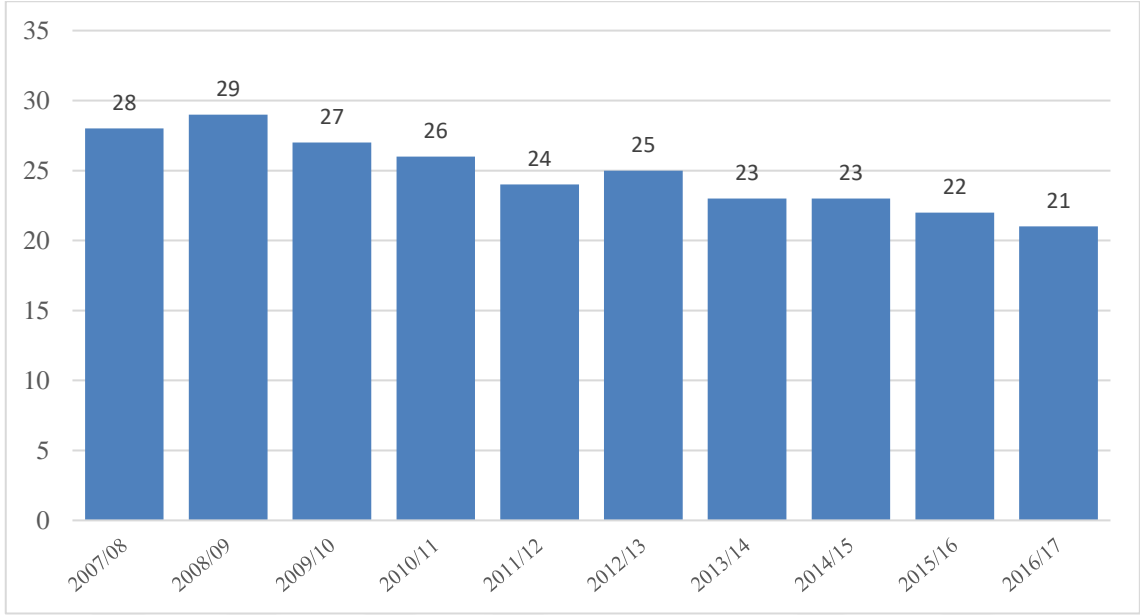
5.4. İsviçre

İsviçre, üstü düzey turizm etkinliklerinin ve kış sporlarının gerçekleştirildiği dünyaca bilinen bir ülkedir. Yüzölçümü büyük olmamasına rağmen coğrafi olarak iklim, bitki örtüsü ve yerleşim karakteri olarak değişkenlik gösteren bir ülkedir. İsviçre vatandaşları değişik kültür ve milletlerden meydana gelmektedir. Bu çeşitlilikten dolayı Fransızca, Almanca ve İtalyanca gibi farklı diller konuşulmaktadır.⁴ Pek çok kişi İsviçre’de yer alan Zermatt’ ı en iyi kayak merkezi olarak işaret etmektedir. Bu bölge insanlara keyifli zaman geçirmek ve bir kaçış yeri olarak köyde güzel vakit geçirmeyi sağlamaktadır. Eşsiz manzarasının yanında Zermatt dünyanın en büyük 2. teleferikli dikey parkuruna sahiptir ve yüksekliği dolayısıyla yoğun kar yağışı almaktadır.⁵

İsviçre Alpler’de bulunan kış turizmi merkezleri sayesinde dünya genelindeki kayakçıların gözde merkezi olarak dikkat çekmektedir. Güncel verilere göre Alpler dünya genelindeki ziyaretçilerin %43 gibi önemli bir bölümünü elinde tutmaktadır. 2013-2018 yılları arasında İsviçre’yi ziyaret eden toplam kayakçı sayısı 20 milyonun üzerindedir (Şekil 5.4).^{8(s.15)} İsviçre’de 5 büyük kayak merkezi, 193 kayak alanı ve 1.446 lift bulunmaktadır. Ülkede 2.96 milyon ulusal kayakçı vardır.^{8(s.43)} İsviçre ayrıca 1971

yılından bu yana Davos kasabasında, adı önce Avrupa Yönetim Forumu olarak kurulan, 1987 yılında ise Dünya Ekonomi Forumu olarak değiştirilen, uluslararası ekonomik anlaşmazlıkları çözmek amacıyla düzenlenen bir organizasyona da ev sahipliği yapmaktadır. Bu organizasyona Avrupalı iş liderleri ve dünya siyasi liderleri davet edilmektedir.²⁴

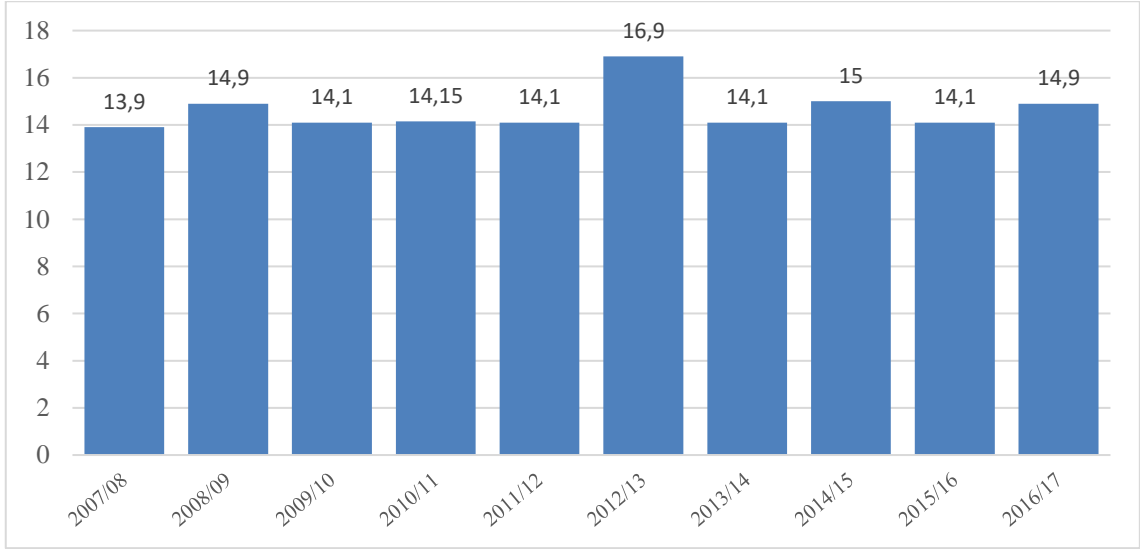
Şekil 5.4. İsviçre Ortalama Ziyaretçi Rakamları(Milyon) ⁸

5.5. Almanya

Almanlar genellikle Alp bölgesinde yer alan İsviçre ve Avusturya gibi kısmen daha yüksek rakımlı ülkelerdeki kayak merkezlerini ziyaret etmektedirler. Kendi ülke sınırları içinde ise bu bölgelere yakın olan Alplerin Bavaria bölgesinde beklentileri karşılayan modern kış turizm merkezlerine de sahiptirler. Özellikle SPA hizmeti ile ünlü olan Garmisch-Partenkirchen, 117 km'yi bulan pistleriyle oldukça dikkat çekmektedir.⁴

Almanya, İngiltere ile birlikte Avrupa'da uluslararası kayakçı ziyaretinin yoğun olduğu ülkelerden biridir. Ülke dünya genelindeki kayakçıların büyük bir bölümünün uğramadığı pazar olmasına karşılık ülkede kayak kültürü gelişmiştir. Bu durum Almanya'nın kış turizminde önemli bir bölge olmasına katkı sağlamaktadır. Almanya'yı

ziyaret eden yıllık kayakçı sayısı 200.000'in üzerindedir (Şekil 5.5.). Almanya'da 4'ün üzerinde teleferik bulunan kayak merkezlerinin sayısı 200'e yakın olsa da, söz konusu kayak merkezlerinin büyük bir bölümü uluslararası kayakçıları çekmeyen küçük merkezlerden meydana gelmektedir.^{8(s.17-18)} Almanya'da 498 kayak alanı ve 1.827 lift bulunmaktadır. Ülkede 14.60 milyon ulusal kayakçı vardır.^{8(s.57)}

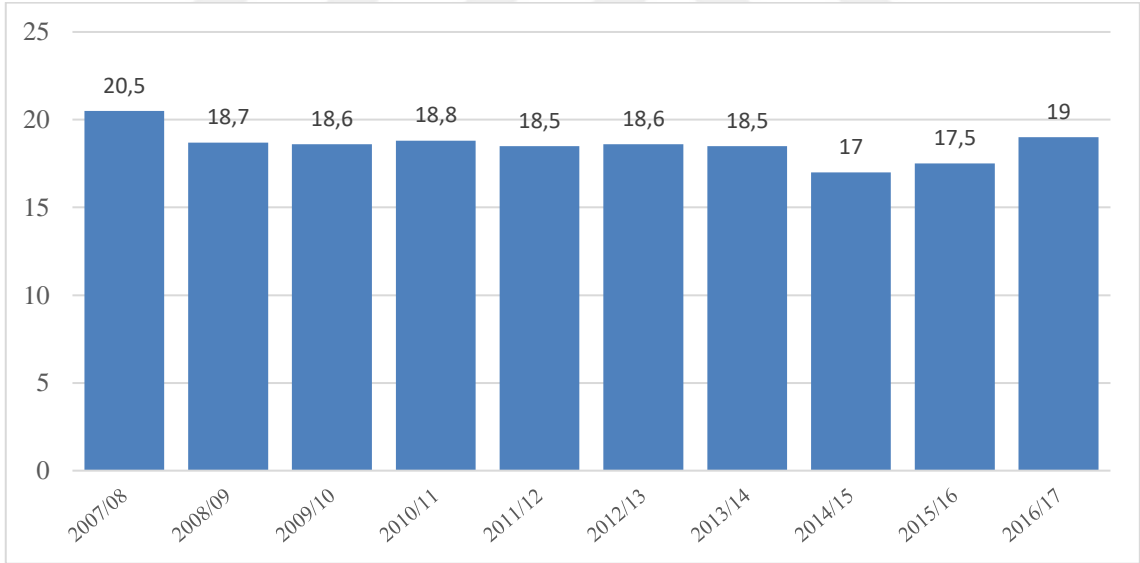

Şekil 5.5. Almanya Ortalama Ziyaretçi Rakamları(Milyon)⁸

5.6. Kanada

Kuzey Amerika bölgesi kış turizmi için elverişli olanaklara sahiptir. Kanada'da bulunan Whistler Köyü (Whistler Blackcomb, British Columbia) kış turizminin merkezinde yer almaktadır. Whistler'in köy etkileyciliğinin haricinde kış turizmi için buraya gelen snowboardculara ve kayakçılara; kafeler, uluslararası mağazalar ve Yunan, Çin, İtalyan, Fransız, Meksika, Akdeniz ve Tayland mutfaklarının bulunduğu 1002'den fazla restoranda hizmet vermektedir. Whistler'in bu kadar popüler olmasında ana yemeklerin verildiği bu restoranların bulunması oldukça önemli bir faktördür. Whistler son 10 yıldır, Kuzey Amerikalılar tarafından "en iyi Amerikan kayak merkezi" olarak seçilmektedir. Bunun yanı sıra Japon turistler Whistler' i yurtdışında gidilebilecek en iyi kayak merkezi olarak tercih eden toplumlardandır.⁵

Dünya genelinde kış turizmi pazarından pay almaya çalışan ülkelerin kış turizmine yönelik yatırımları birbirinden farklıdır. Teleferik teslimatlarındaki dağılımlara bakıldığı zaman son yıllarda Doğu Avrupa ve Asya ülkelerinde inşa edilen merkezlerin sayılarında artış meydana geldiği görülmektedir. Bu süreçte Kanada’da birkaç önemli kayak merkezi dışında geleneksel pazarlara yönelik yeni tesislerin yapılmadığı görülmektedir. Kanada’da bulunan önemli kayak merkezlerinin başında gelen Kicking Horse Mountain Resort 2000’li yılların başında inşa edilmiş ve hala geliştirilmeye devam etmektedir. Kanada’da bulunan en yeni kayak merkezi ise Revelstoke Mountain olup, merkez 2007 yılında hizmete açılmış, merkez ile Amerika kıtasında en fazla teleferik hizmeti veren merkez olunması amaçlanmaktadır.^{8(s.18)} Kanada’ da 1 büyük kayak merkezi, 280 kayak alanı ve 922 lift bulunmaktadır. Ülkede 4.31 milyon ulusal kayakçı vardır.^{8(s.146)} Şekil 5.6. da ülkenin ortalama kayakçı ziyaretçi rakamları gösterilmiştir.

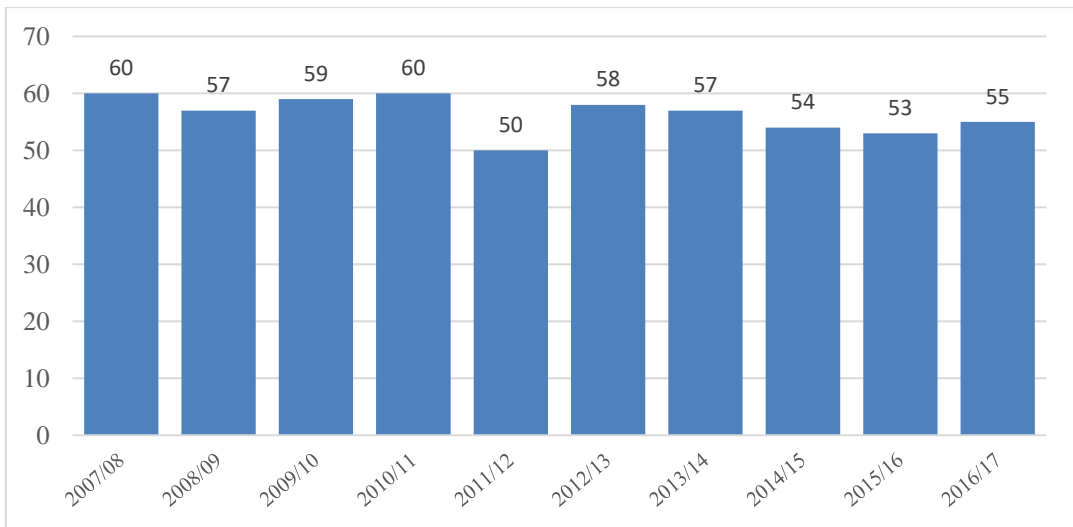
Şekil 5.6. Kanada Ortalama Ziyaretçi Rakamları(Milyon)⁸

5.7. Amerika Birleşik Devletleri

Vail-Colorado kış turizmi merkezi ABD’ de tercih edilen bir merkez olarak dikkat çekmektedir. ABD’ deki tekil olan en büyük kayak bölgesine sahiptir ve kayak yapılabilecek yaklaşık arazisi 5300 dönümdür. Ayrıca bu kayak merkezinde en üst düzey

teknolojiye sahip teleferikler bulunmaktadır. Bunun yanı sıra Vail kayak merkezi, kış turizminde ziyaret edenlere sanat galerileri, hokey, buz pateni, balon gezisi, müzeler, kızak ve daha fazlasını da sağlamaktadır.⁵ Bölgede her yıl düzenli olarak organize edilen Dünya Senkronize Kayak Şampiyonası, tüm dünyadan katılan takımların sezon sonu yorgunluklarını atmalarına ve eğlenceli vakit geçirmelerine vesile olmaktadır.

ABD’ de 4’ten fazla teleferik bulunan kayak merkezi sayısı 200’ün üzerindedir. Toplam teleferik sayısı 3.000 civarında olan ABD, dünya genelinde Fransa ve Avusturya’dan sonra en fazla teleferik sayısına sahip üçüncü ülke olarak dikkat çekmektedir. ABD dünya genelindeki kayakçıların 21’inin ziyaret ettiği önemli bir merkez olarak dikkat çekmektedir. ABD’ de kayak turizmi genellikle Kuzey Amerika’da bulunan merkezlerde yoğunlaşmaktadır. ABD, söz konusu ziyaretçi oranıyla Alp’lerden sonra dünya genelinde en fazla ziyaretçiye sahip ikinci bölge olarak karşımıza çıkmaktadır(Şekil 5.7.). ABD’ de bulunan kayak merkezleri son 5 yıllık süreçte (2013-2018 arası) 50 milyonun üzerinde kayakçı tarafından ziyaret edilmiştir.^{8(s.15-22)} ABD’ de 6 büyük kayak merkezi, 481 kayak alanı ve 2.970 lift bulunmaktadır. Ülkede 25.02 milyon ulusal kayakçı vardır.^{8(s.156)}

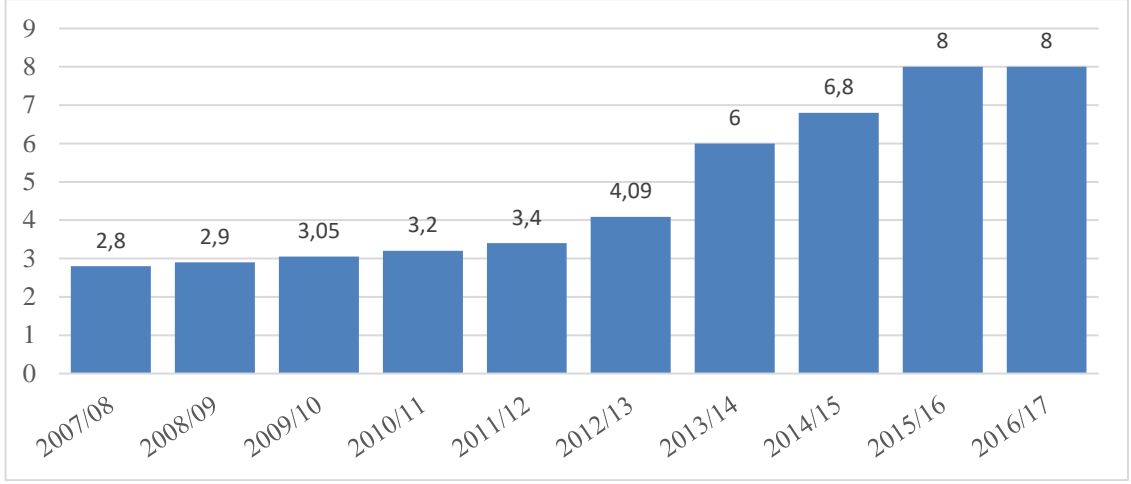
Şekil 5.7. ABD Ortalama Ziyaretçi Rakamları(Milyon)⁸

5.8. Rusya

Günümüzde kış ve kar turizmi pazarında önemli bir hale gelmeye başlayan ülkelerden biri de Rusya'dır. Kayağın sevilen bir spor dalı olarak benimsenmesi de bunda etkilidir. Kayağın sevilmesini sağlayan etkinliklerin başında ise uzun yıllardır düzenlenen 'Ski Track Of Russia Cross Country' organizasyonu gösterilir. Avrupa'nın bu dalda yapılan en önemli yarış organizasyonlarından biridir. Rusya bu sayede pazardaki bilinirliğini arttırmış ve yerini sağlamlaştırmaya başlamıştır.⁴

Dünya ülkeleri arasında Rusya, Khibiny sıradağlarının tepelerinden Kafkaslar'ın heybetli doruklarına ve Kachatka'nın volkanlarına dek en çok sıradağa sahip olmakla övünmektedir. Avrupa'nın geri kalanından daha fazla buzulda ve yüksek rakımda kayak yapma fırsatıyla, Alp Dağları ile yarışmak için potansiyeli vardır fakat Kafkasya düzenli aralıklarla şiddet döngüsüne maruz kalmaktadır. Bunu engellemek ve bölgeye daha huzurlu bir statü kazandırmak için turizm sektörünü geliştirmek ve yatırımcı çekmek öncelikli hedefleri arasındadır.^{8(s.126-127)}

Sochi'deki olimpiyat tesisi inşası, Rusya'daki kayak sektörünü geliştirmeye yönelik atılmış önemli bir adımdır ve bu sayede ülke ciddi kış turizm merkezlerine sahip olmaya başlamıştır. Son yıllardaki ulusal para birimindeki değer kaybı sebebiyle yurt dışına çıkamayan ve yurtiçindeki kayak merkezlerinde kayak yapmayı tercih eden yerli turist sayısındaki artış nedeniyle yatırımlarını hızlandıran Rusya'da 354 kayak bölgesi, 611 lift ve 4.27 milyon ulusal kayakçı bulunmaktadır (Şekil 5.8.).^{8(s.128)}

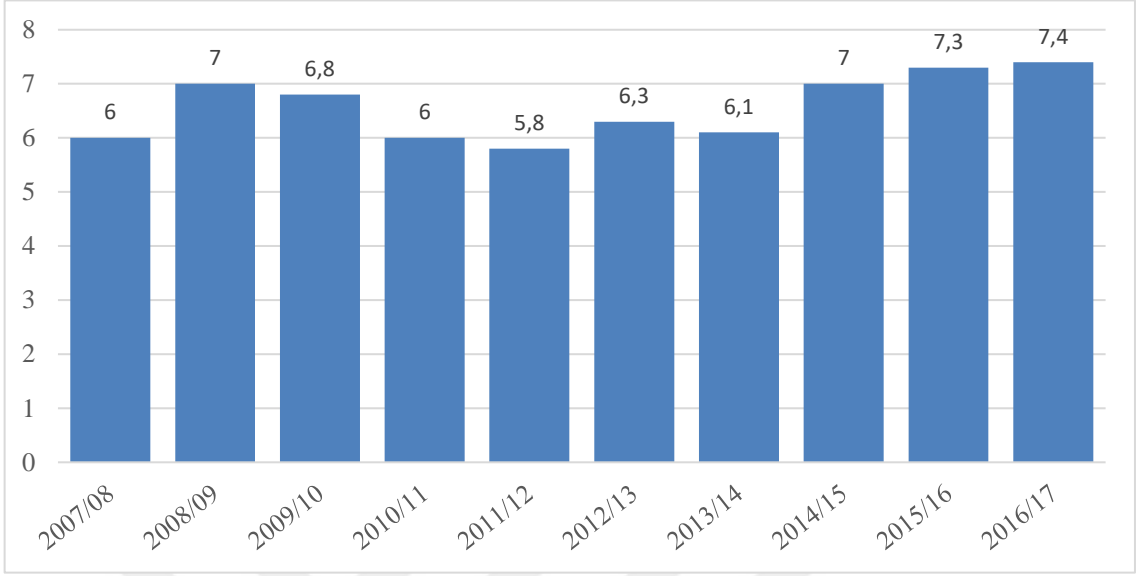
Şekil 5.8. Rusya Ortalama Ziyaretçi Rakamları(Milyon) ⁸

5.9. Norveç

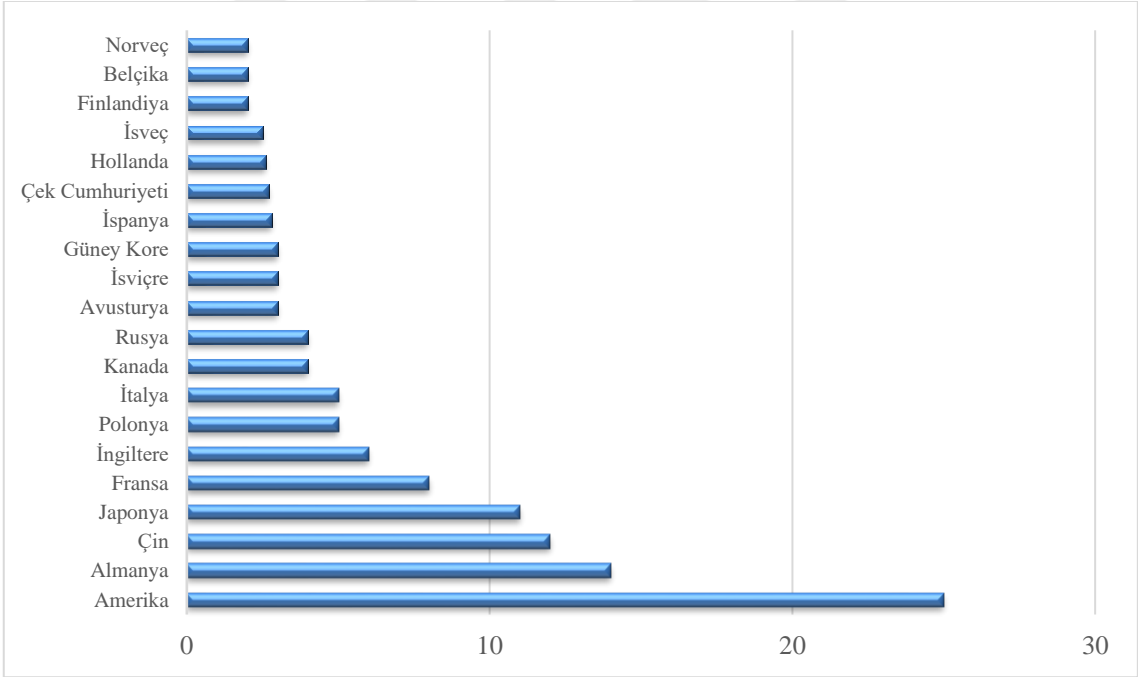
Norveç, literatürde ‘Kayağın Beşiği’ olarak adlandırılmaktadır. Çok eski zamanlarda klasik olarak avlanma, ulaşım ve askeri amaçlar için kullanılan kayakların spor için kullanımı 19. Yüzyılda başlamıştır. Norveç’te bulunan geçmiş dönem kalıntıları ve kaya üzerindeki resimler bunu destekler niteliktedir. Günümüzde uygulanan Telemark tekniği başkent Oslo’ nun yaklaşık 100 kilometre güneybatısında bulunan Telemark eyaletinde yaşayan çiftçilerin, botlarını kayaklara ve topuklara sabitlemesi ile ortaya çıkmış ve 1860’ lı yıllar itibarı ile spor olarak benimsenmiş, ulusal olarak yarışmaları düzenlenmeye başlamıştır. Alp disiplinde kullanılan Slalom kelimesinin Norveççeden geldiği bilinmektedir.³¹

Norveç muhteşem çocuk bakım tesisleri sayesinde aileler için ideal bir kayak merkezidir. Ziyaretçilerine Trysil ve Hemsedal merkezlerinde kar garantisi verir (Şekil 5.9.). Bu bölgelerde herhangi bir sebepten yollar uzun süre kapalı olursa ise otel, kayak okulu, kayak kiralari ve teleferik kartları için ödedikleri para iade edilir. Ülkede çok sayıda snowboard parkı ve 30 bin kilometrelik kayak kros yolları bulunmaktadır ve bunların 2 bin 5 yüz kilometresi ışıklandırılmalıdır. Geilo, Hafjell, Hemsedal ve Tromso

kayak merkezleri ülkedeki popüler kayak merkezleridir. Norveç’ te 213 kayak bölgesi, 655 lift ve 1.18 milyon ulusal kayakçı bulunmaktadır.^{8(s.60-62)} (Şekil 5.10.)

Şekil 5.9. Norveç Ortalama Ziyaretçi Rakamları(Milyon)⁸

Şekil 5.10. Ülkelerin Ulusal Kayakçı Sayıları (Milyon)⁸

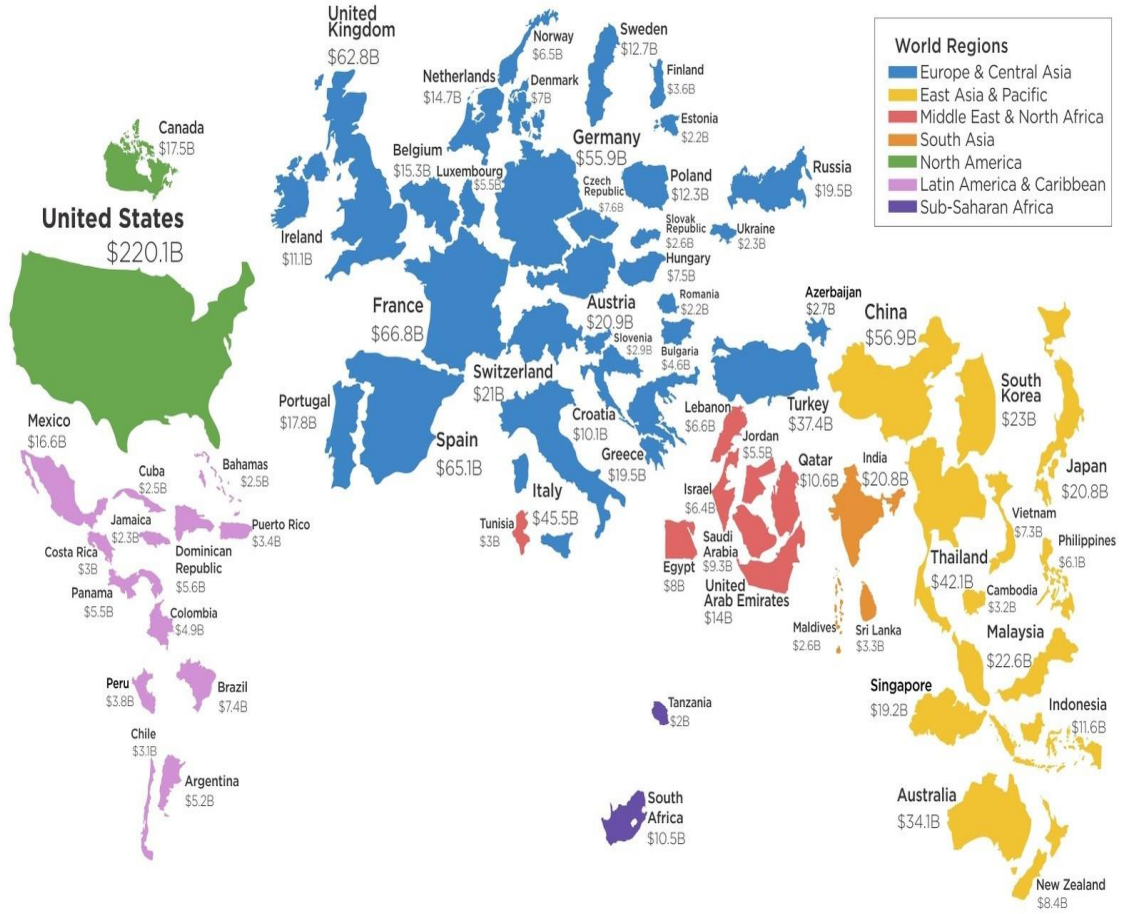
6. DÜNYA TURİZM EKONOMİSİ

Tüm dünyada turizm, en hızlı gelişim gösteren sektör olarak kabul edilmektedir. Son yıllarda sürpriz bir gelişim hızıyla beklentilerin ötesinde gelişim gösteren haberleşme ve ulaştırma teknolojileri, sosyoekonomik dinamikleri olan turizm sektörünün gelişimine ön ayak olmuştur. 1950'li yıllardan itibaren ekonomik katkıları sebebiyle üzerinde önemle durulan turizm, gelişmekte olan ülke ekonomileri için önü açık bir gelişim potansiyeli barındırmaktadır.³²

Turizm, her şeyden önce ödemeler dengesi üzerinde önemli etkileri bulunan görünmeyen bir dışsattır. Turizm, bu anlamda ülke içinde perakende fiyatlarla yapılan mal ve hizmet dışsattır olarak kabul edilebilir. Otomasyona ve mekanizasyona geçme imkânları sınırlı olan turizm endüstrisinde istihdam / yatırım oranı da genel olarak yüksektir. Turizm, yarattığı uyarıcı etkiler nedeniyle dolaylı olarak diğer kesimlerde istihdam ve gelir düzeylerini yükseltir.³³

Dünya Turizm Örgütü'nün verilerine göre toplam turizm gelirleri 2017'de 1 trilyon 317 milyar 169 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Yabancı turistlerin en çok para harcadığı ilk 10 ülke dünya turizm gelirlerinin %49'luk bölümüne karşılık gelen 643 milyar doları paylaşmıştır. 2017'de dünyadaki tüm turist harcamalarının %16'lık kısmı olan 211 milyar doları ABD almış, Türkiye'nin turizm geliri ise 22 milyar dolar olarak yer almıştır. Türkiye, dünya turizm gelirinin %1.7'lik payını elde etmiştir (Şekil 6.1.).³⁴

Şekil 6.1. Dünya Turizm Gelirlerinin Dağılımı⁵⁰

Bölge içi turizm(turistlerin seyahatlerini kendi bölgelerinde gerçekleştirmesi), uluslararası seyahatlerin genelini oluşturmaktadır. Turizm için dünyanın en büyük kaynak pazarı ise Amerika, Avrupa ve Asya-Pasifik' in gelişmiş ekonomileri olmuştur. Bununla birlikte Orta ve Doğu Avrupa, Asya, Afrika, Orta Doğu ve Latin Amerika'daki gelişmekte olan ekonomiler, günümüzde harcanabilir gelir seviyelerinin yükselmesiyle birlikte dinamik ve hızlı bir büyüme gerçekleştirmiştir. Avrupa, dünyanın uluslararası gelen turistlerin neredeyse yarısını oluşturan, giden turizm için dünyanın en büyük kaynak bölgesi olmaya devam etmektedir. Bu arada Asya-Pasifik'in payı hızla artmaktadır. Şu anda 4 seyahatten biri Asya-Pasifik'ten gelmektedir.³⁵

7. KAPALI ALAN KAYAK MERKEZLERİ

Kapalı kayak merkezlerinin ilk örnekleri turistlerin buz disiplinine yönelik hizmet almak için dâhil oldukları merkezlerdir. Söz konusu disiplin uygulamalarında genellikle paten kullanılmaktadır ve bu merkezlerde yapılan uygulamalar artistik paten, patenli koşu ve buz hokeyi yarışmalarıdır.³⁶ Günümüzde kapalı alan kayak merkezlerinin modern hale getirilmiş olanları özellikle alp disiplini ve kuzey disiplini için uygundur. Kapalı alan kayak merkezlerinde kayak sporunun yanında snowboard da yapılabilmektedir. Kapalı kayak merkezleri iklim kontrolüne sahip, dış ortamdaki ısı değişimlerinden etkilenmeyen bir yapıya sahiptir. Yazın sıcağından bunalan ve farklı bir şeyler denemek isteyen turistler, normalde kış mevsiminin pek yaşanmadığı, hatta hiç kar yağmayan bölgelerde bile kayak yapma keyfini tatmaktadırlar. Dünya genelinde turistlerin sıklıkla kullandıkları büyük merkezler aşağıda sıralanmıştır.

- Avusturalya (Mt. Thebarton Snow and Ice, Swiss Pavillion)
- Belçika (Snow Valley, Ice Mountain)
- Fransa (Snow Hall)
- Çin (Harbin Wanda Indoor Ski and Winter Sports Resort, Yinqixing Indoor Skiing)
- Almanya (Alpin Center Bottrop, Snow Dome Bispingen)
- Japonya (Sayama Ski Resort)
- Litvanya (Snow Arena)
- Hollanda (Snow World, Skidome, De Uithof, Snowplanet)
- Yeni Zelanda (Snowplanet)
- Norveç (Lorenskog)
- Rusya (Snej)
- İspanya (Snow Zone)

- Birleşik Arap Emirlikleri (Ski Dubai)
- Mısır (Ski Egypt)
- İngiltere (Chill Factore, Snowzone Castleford, Snowzone, Snowdome, Snow Centre)
- Amerika Birleşik Devletleri (Snowland, Big Snow America).²⁴

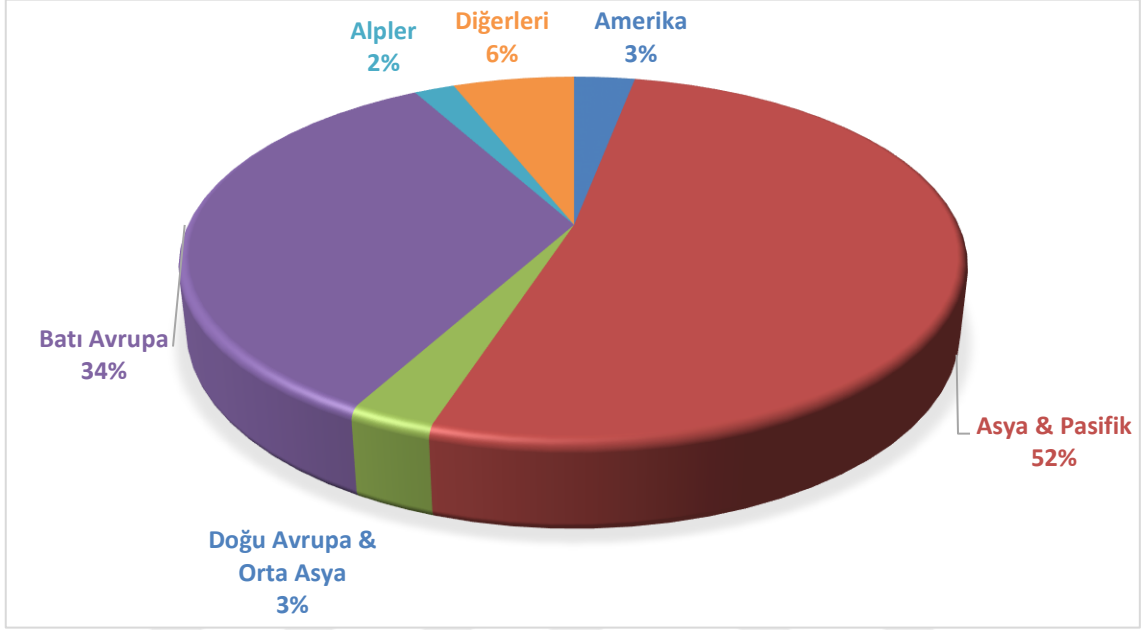
Şekil 7.1’ de bazı kapalı kayak merkezlerinin görselleri paylaşılmıştır.

Şekil 7.1. Kapalı Kayak Merkezi Görselleri²⁷

Son 25 yılda yaklaşık 30 ülkede 100’den fazla kapalı kar merkezi inşa edilmiş ve yaklaşık 90 tanesi halen faaliyet göstermektedir (Şekil 7.2.). Bunlardan birkaçı kros kayağı(kayak tünelleri) ve bazı kar deneyimi alanları için ayrılmıştır. Alp kayağı imkanı

olan tesis sayısı 65'e yaklaşmıştır. Son yıllarda Çin'deki kapalı alanların sayısının muazzam bir şekilde artmakta olduğu gözlemlenmektedir. 2022 yılında Kış Olimpiyatlarının Çin'de yapılacak olması kuşkusuz bu yatırımlara ön ayak olmaktadır. Çin'de 2015 ve 2017 yılları arasında 14 adet kapalı kayak merkezi açılmıştır.^{8(s.19)}

Şekil 7.2. Dünyadaki Kapalı Kayak Merkezlerinin Dağılımı⁸

8. MATERYAL METOT

Yapılan araştırmada, araştırma türü ve veri toplama yöntemi olarak literatür taraması, alan yazın taraması yöntemi tercih edilmiş olup, organizasyonlar ile ilgili nicel veriler Uluslararası Kayak Federasyonu (FIS) veri tabanından alınmıştır.

8.1. Araştırma Grupları

Araştırmanın evreni Olimpik Kış Oyunları (OWG) ve Dünya Kayak Şampiyonaları (WSC) düzenlemiş olan Avusturya, İtalya, Almanya, İsviçre, Norveç, Rusya, Fransa, Amerika ve Kanada tarafından oluşmaktadır.

8.2. Veri Toplama Araçları

1936-2018 yılları arasında Olimpik Kış Oyunları Alp Disiplini SL, GS, SG, DH branşlarında madalya kazanan ülkelerin belirlenmesinde ve 1931-2019 yılları arasındaki Dünya Kayak Şampiyonaları Alp Disiplini SL, GS, SG, DH branşlarında madalya kazanan ülkelerin belirlenmesinde Uluslararası Kayak Federasyonu (FIS) veri tabanından yararlanılmıştır. Ülkelerin sportif başarı puanlarının (SBP) hesaplanmasında uluslararası puan sistemi kullanılarak altın madalyaya 100, gümüş madalyaya 80, bronz madalyaya 60 puan verilmiş ve o dönemdeki toplam puan hesaplanmıştır. Turizm ile ilgili bilgilere ve diğer bilgilere ulaşmak için literatür ve alan yazın taraması yöntemi uygulanmış olup Dünya Turizm Örgütü'nün (UNWTO) 2018 Turizmde Öne Çıkanlar raporu, Laurent VANAT' ın 2018 Uluslararası Kar ve Dağ Turizmi raporu ve Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB) raporları incelenmiştir. En yetkili ağızdan turizm verilerine ulaşabilmek için seçili ülkelerin resmi düzeyde en üst basamakları olan Turizm ve/veya Spor Bakanlıklarına, Türkiye İstatistik Kurumuna ve bunun dışında pek çok kişi ve kuruma e-posta, telefon ve mesaj yoluyla ulaşılmaya çalışılmış fakat çalışma sonucuna katkı sağlayabilecek olumlu cevap alınamamıştır.

8.3. İstatistiksel Analiz

Verilerin analizinde SPSS Version 22 (İstatistiksel Analiz Sistemi, Model 22) istatistik programı kullanıldı.

Olimpik Kış Oyunları ve Dünya Kayak Şampiyonasına katılan takımlara dair özellikleri belirlemek için betimleyici istatistik analiz yapıldı.

Olimpik Kış Oyunları ve Dünya Kayak Şampiyonası toplam (kadın+erkek takım) verilerin analizlerinde sporcu sayısı ve sportif başarı puanı arasındaki ilişkinin incelenmesi için korelasyon testi yapıldı.

Olimpik Kış Oyunları ve Dünya Kayak Şampiyonası dönemlerinin genel analizinde sporcu sayısı ve sportif başarı puanlarının cinsiyete göre karşılaştırmalarında bağımsız örneklem t testi yapıldı.

Olimpik Kış Oyunları ve Dünya Kayak Şampiyonası dönemlerinin ülkeler bazında sporcu sayısı ve sportif başarı puanlarının cinsiyete göre karşılaştırmalarında bağımsız örneklem t testi yapıldı.

Olimpik Kış Oyunları ve Dünya Kayak Şampiyonası dönemler bazında sporcu sayısı ve sportif başarı puanlarının cinsiyete göre karşılaştırmalarında bağımsız örneklem t testi yapıldı.

Olimpik Kış Oyunları ve Dünya Kayak Şampiyonası dönemlerine göre ülke puanlarının karşılaştırılmasında tek yönlü ANOVA testi yapıldı.

9. BULGULAR

Yapılan araştırmalar neticesinde FIS veri tabanından alınan sonuçlar istatistiksel olarak incelenmiş ve ortaya çıkan bulgular aşağıda sırası ile verilmiştir. Tablo açıklamalarında ifade edilen “lkeler” araştırmamıza konu olan dokuz ülkeyi ifade etmektedir.

Tablo 9.1. Ülkelerin Alp Disiplininde Düzenlemiş Oldukları Büyük Organizasyon Sayıları

lke	Organizasyon Adı	
	Olimpik Kış Oyunları	Dünya Kayak Şampiyonası
AVUSTURYA	2	4
FRANSA	3	2
İTALYA	2 (2026 ile 3 olacak)	5
İSVİÇRE	2	3
ALMANYA	1	1
KANADA	2	
ABD	4	6
NORVEÇ	2	
RUSYA	1	

FIS 2019

Tablo 9.1’de de görülen FIS veri tabanından elde edilen verilere göre Kış Olimpiyatları sayılarına bakıldığında, ABD’ nin 4 kış olimpiyatına ev sahipliği yaptığı ve en fazla kış olimpiyatına ev sahipliği yapan ülke unvanını aldığı görülmektedir. Bunu 3 kereyle Fransa izlemektedir. Avusturya, İtalya, İsviçre, Kanada ve Norveç 2’şer kere, Almanya ve Rusya ise 1’ er kere kış olimpiyatlarına ev sahipliği yapmıştır. Uluslararası Olimpiyat Komitesi(IOC) tarafından 2026 yılı Kış Olimpiyatları ev sahipliği İtalya’ ya verildiğinden dolayı belirtilen tarihten itibaren İtalya’ nın Kış Olimpiyatları ev sahipliği sayısı 3 olacaktır.

Dünya Şampiyonası sayılarına bakıldığında, ABD’ nin 6 dünya şampiyonasına ev sahipliği yaptığı ve kış olimpiyatlarından sonra en fazla dünya şampiyonasına ev sahipliği yapan ülke unvanını da aldığı görülmektedir. İtalya 5, Avusturya 4, İsviçre 3, Fransa 2, Almanya ise 1 defa dünya şampiyonasına ev sahipliği yapmıştır. Kanada, Norveç ve Rusya’nın henüz bu organizasyonda ev sahipliği yoktur.

Tablo 9.2. Ülkelerin Alp Disiplininde Ev Sahipliği Yaptığı Organizasyonlarda Yarışma Yaptıkları FIS Onaylı Pist Sayıları

Ülke	Organizasyon Adı	
	Olimpik Kış Oyunları	Dünya Kayak Şampiyonası
AVUSTURYA	12	47
FRANSA	16	17
İTALYA	16	40
İSVİÇRE		44
ALMANYA		18
KANADA	20	
ABD	19	40
NORVEÇ	13	
RUSYA	10	

FIS 2019

FIS veri tabanından alınan verilere göre oluşturulan Tablo 9.2.’de görüldüğü üzere elde edilen verilere göre Olimpik Kış Oyunlarında Kanada 20 ve ABD 19 yarışa ev sahipliği yaparak ilk iki sırayı oluşturmuşlardır. Arkalarından Fransa ve İtalya 16’ şar yarışla, Avusturya ise 12 yarışla sıralanmaktadır. 1924, 1928 ve 1932 kış olimpiyat verileri ile İsviçre ve Almanya’nın ev sahipliği yaptığı yarış sayıları FIS veri tabanında bulunmadığı için bu rakamlara dahil edilememiştir.

Dünya Şampiyonası yarışlarında en fazla yarışa ev sahipliği yapan ülke 47 yarışla Avusturya’dır. İsviçre ikinci sıradayken, bu ülkeleri İtalya ve ABD izlemektedir. Almanya 18, Fransa ise 17 yarışa pistlerini açmıştır. Kanada, Norveç ve Rusya’nın ev sahipliğinde bir yarış düzenlenmemiştir.

Tablo 9.3. Ülkelerin Alp Disiplininde FIS Onaylı Pist Sayıları (2019 Yılı)

ÜLKE	TEKNİK BRANŞLAR		HIZ BRANŞLARI	
	SL	GS	SG	DH
AVUSTURYA	211	173	64	32
İTALYA	344	280	86	44
FRANSA	231	192	49	23
İSVİÇRE	118	100	27	22
ABD	316	211	99	53
KANADA	122	68	19	9
ALMANYA	29	19	3	4
NORVEÇ	85	70	16	13
RUSYA	57	40	9	10

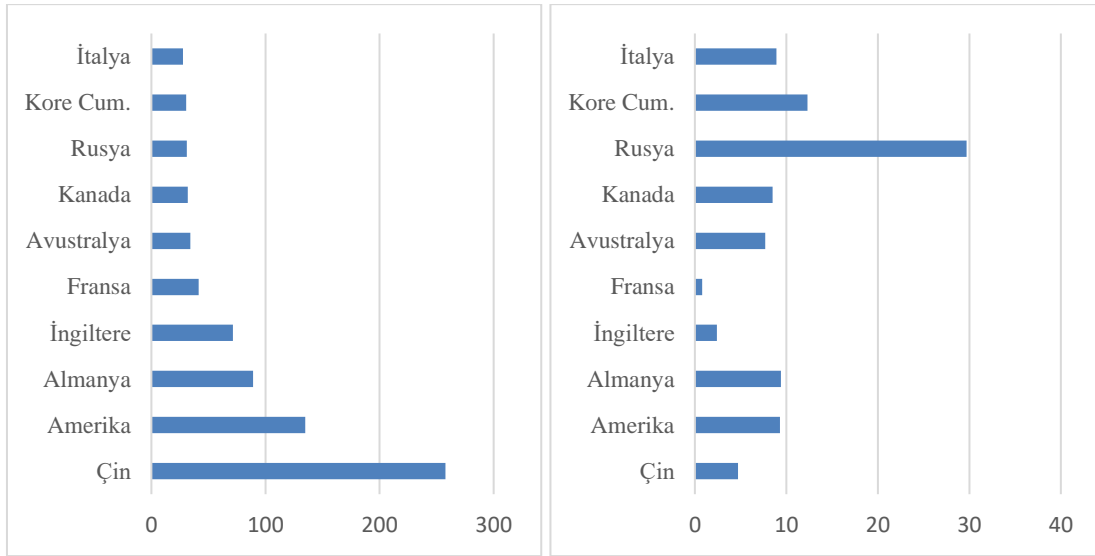
FIS 2019

FIS veri tabanından alınan verilere göre oluşturulan Tablo 9.3.' de görüldüğü üzere elde edilen verilere göre Alp disiplini SL branşında en fazla FIS onaylı pist sayısına sahip ülke İtalya'dır. ABD ikinci, Fransa üçüncü sıradadır. Bu ülkeleri sırasıyla Avusturya, Kanada, İsviçre, Norveç, Rusya ve Almanya izlemektedir.

GS branşında 280 FIS onaylı pist sayısı ile İtalya yine en üst sıradadır. ABD ikinci, Fransa üçüncü sıradadır. Bu ülkeleri sırasıyla Avusturya, İsviçre, Norveç, Kanada, Rusya ve Almanya izlemektedir. Bu sonuçlara göre teknik branşlarda en fazla tescilli pist İtalya'da bulunmaktadır.

SG branşında en fazla FIS onaylı pist sayısına sahip ülke 99 pistle ABD'dir. İtalya ikinci, Avusturya üçüncü sıradadır. Sırasıyla Fransa, İsviçre, Kanada, Norveç, Rusya ve Almanya bu ülkeleri izlemektedir.

DH branşında 53 pist sayısı ile ABD en üst sıradadır. İtalya ikinci, Avusturya üçüncü sıradadır. Bu ülkeleri sırasıyla Fransa, İsviçre, Norveç, Rusya, Kanada ve Almanya izlemektedir. Hız branşlarında ise üstünlüğün ABD'de olduğu görülmekte olup, İtalya hemen arkasında 2. Sırada yer almaktadır.

Şekil 9.1. Solda En İyi Harcama Yapan Ülkeler (Milyar Dolar) Sağda 2017 Yılı Değişim Oranları (Yerel Para Birimleri ve Cari Satış Oranları %)(UNTWO,2018).⁵¹

Şekil 9.1. incelendiğinde yaklaşık 250 milyar dolarla Çin dünyada turizm harcaması yapan ülkeler listesinde lider konumdadır. Yıllık değişim oranı ise yaklaşık %5 dolaylarındadır. Yıllık değişim oranındaki %30' luk bir artışla dikkat çeken Rusya ise 25 milyar dolarlık bir harcama yapmıştır.

Tablo 9.4. Ülkelerin Uluslararası Gelen Turist Sayıları ve Turizm Gelirleri

Seri	Uluslararası gelen turist					Uluslararası turizm gelirleri					
	(bin)			Değişim (%)		Pay (%)		(milyon dolar)			Pay (%)
	2010	2016	2017	16/15	17/16	2017	2010	2016	2017	2017	
Kuzey Avrupa	56,550	73,795	77,962	5,8	5,6	11,6	60,634	83,223	89,740	17,5	
Norveç	TF/TCE	4,767	5,960	6,252	11,2	4,9	0,9	4,707	5,204	5,400	1,0
Batı Avrupa	154,362	181,585	192,724	0	6,1	28,7	152,364	157,25	170,493	32,8	
Avusturya	TCE	22,004	28,121	29,46	5,2	4,8	4,4	18,596	19,26	20,4	3,9
Fransa	TF	77,648	82,7	86,918	-2,1	5,1	13	57,059	54,531	60,681	11,7
Almanya	TCE	26,875	35,595	37,452	1,8	5,2	5,6	34,679	37,455	39,823	7,7
İsviçre	THS	8,628	10,402	11,133	n/a	7	1,7	14,724	16,257	17,003	3,3
Güney Avrupa	178,122	237,061	266,169	2,4	12,3	39,7	161,514	175,06	199,137	38,4	
İtalya	TF	43,626	52,372	58,253	3,2	11,2	8,7	38,786	40,246	44,233	8,5
Doğu Avrupa	98,632	127,05	133,747	3,8	5,3	19,9	48,312	52,563	59,862	11,5	
Rusya	VF	22,281	24,571	24,39	-8,5	-0,7	3,6	8,83	7,785	8,945	1,7
Kuzey Amerika	99,52	130,919	134,848	2,7	3	64,6	164,831	244,57	252,408	77,4	
Kanada	TF	16,219	19,971	20,798	11,1	4,1	10	15,829	18,021	20,328	6,2
ABD	TF	60,01	75,868	..	-2,1	..	..	137,01	206,9	210,747	64,6

UNWTO 2018

TCE: Kollektif turizm işletmelerine gelen turistler THS: Turistlerin otel ve kollektif işletmelere varışları TF: Turistlerin uluslararası sınırla varışları VF: Sınırlara gelen uluslararası ziyaretçiler(Turistler ve aynı gün ziyaretçiler)

Dünya Turizm Örgütünden elde edilen verilere göre hazırlanan Tablo 9.4.'de seçili ülkelerin önce buldukları bölgelerin sonra da kendilerinin 2010, 2016 ve 2017 yıllarındaki gelen turist sayıları, turizm gelirleri ve yıllar arasındaki değişim yüzdeleri belirtilmiştir. Tablonun son sütunundaki rakamlar, ülkelerin 2017 yılındaki dünya turizm gelirlerinden aldıkları paylardır.

Tablo 9.5. 1. Dönem (1936-1960) Olimpik Kış Oyunları Erkek Takımlar SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU	OLİMPİYATLAR
1	AVUSTURYA	1280	17	
2	FRANSA	520	15	
3	ALMANYA	400	13	
4	İSVİÇRE	340	16	1936 GarmischPartenkirchen(Alm)
4	NORVEÇ	340	11	1948 St.Moritz(İsv) 1952 Oslo(Nor)
5	İTALYA	100	11	1956 Cortina d'Ampezzo(İta) 1960 Squaw Valley(ABD)
	RUSYA	Puan Yok	7	
	ABD	Puan Yok	8	
	KANADA	Puan Yok	1	

FIS2019

Tablo 9.5. incelendiğinde, 1. Dönem olarak ifade edilen 1936, 1948, 1952, 1956 ve 1960 Olimpik Kış Oyunları aralığında erkeklerde Avusturya 17 sporcuyla katılım göstererek 1280 puan toplamış ve dönem lideri pozisyonunu almıştır. 2. Fransa 15 sporcuyla katılım gösterip 520 puan toplamış, 3. Almanya ise 13 sporcuyla katılım göstererek 400 puan toplamıştır. İlk üç sırayı alan ülkeleri diğer ülkeler izlemiştir.

Tablo 9.6. 2. Dönem (1964-1980) Olimpik Kış Oyunları Erkek Takımlar SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU	OLİMPİYATLAR
1	AVUSTURYA	940	32	
2	İSVİÇRE	780	39	
3	FRANSA	560	27	
4	İTALYA	480	35	1964 Innsbrurck(Avu) 1968 Grenoble(Fra)
5	ABD	220	37	1972 Sapporo(Jap)
6	ALMANYA	60	33	1976 Innsbruck(Avu) 1980 Lake Placid(ABD)
7	KANADA	60	22	
	NORVEÇ	Puan Yok	19	
	RUSYA	Puan Yok		

FIS 2019

Tablo 9.6 incelendiğinde, 2. Dönem olarak ifade edilen 1964, 1968, 1972, 1976 ve 1980 Olimpik Kış Oyunları aralığında erkeklerde Avusturya 32 sporcuyla katılım göstererek 940 puan toplamış ve dönem lideri pozisyonunu almıştır. 2. İsviçre 39 sporcuyla katılım gösterip 780 puan toplamış, 3. Fransa ise 27 sporcuyla katılım göstererek 560 puan toplamıştır.

Tablo 9.7. 3. Dönem (1984-1998) Olimpik Kış Oyunları Erkek Takımlar SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU	OLİMPİYATLAR
1	AVUSTURYA	1080	46	
2	NORVEÇ	720	25	
3	İSVİÇRE	640	46	
4	İTALYA	460	52	1984 Saraybosya(Yug) 1988 Calgary(Kan)
4	ABD	460	48	1992 Albertville(Fra)
5	FRANSA	400	43	1994 Lillehammer(Nor) 1998 Nagano(Jap)
6	ALMANYA	280	48	
7	KANADA	60	33	
	RUSYA	Puan Yok	8	

FIS 2019

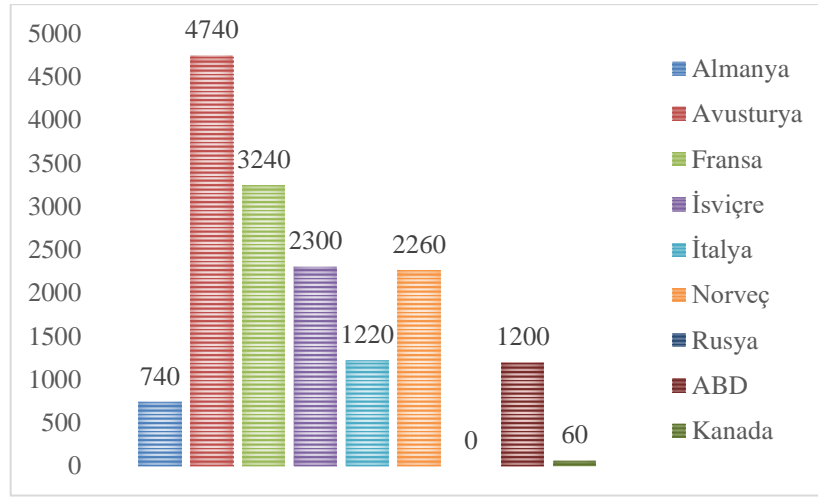
Tablo 9.7 incelendiğinde, 3. Dönem olarak ifade edilen 1984, 1988, 1992, 1994 ve 1998 Olimpik Kış Oyunları aralığında erkeklerde Avusturya 46 sporcuyla katılım göstererek 1080 puan toplamış ve ilk sırada yer almıştır. 2. Norveç 25 sporcuyla katılım gösterip 720 puan toplamış, 3. İsviçre ise 46 sporcuyla katılım göstererek 640 puan toplamıştır.

Tablo 9.8. 4. Dönem (2002-2018) Olimpik Kış Oyunları Erkek Takımlar SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU	OLİMPİYATLAR
1	AVUSTURYA	1440	52	
2	NORVEÇ	1200	32	
3	FRANSA	560	54	
4	İSVİÇRE	540	46	2002 Salt Lake City(ABD)
5	ABD	520	48	2006 Torino(İta)
6	İTALYA	180	56	2010 Vancouver(Kan)
7	KANADA	60	40	2014 Sochi(Rus)
	ALMANYA	Puan Yok	48	2018 Pyeongchang(Gün.Kor)
	RUSYA	Puan Yok	20	

FIS 2019

Tablo 9.8. incelendiğinde, 4. Dönem olarak ifade edilen 2002, 2006, 2010, 2014 ve 2018 Olimpik Kış Oyunları aralığında erkeklerde Avusturya 52 sporcuyla katılım göstererek 1440 puan toplamış ve ilk sırada yer almıştır. 2. Norveç 32 sporcuyla katılım gösterip 1200 puan ile ikinci, 3. Fransa ise 54 sporcuyla katılım göstererek 560 puan toplamıştır.

Şekil 9.2. Tüm Dönemler (1936-2018) Olimpik Kış Oyunları Erkek Ülke Toplam Puanları

Şekil 9.2 incelendiğinde, tüm dönemler (1936-2018) Olimpik Kış Oyunları tarihi erkek sporcular SBP toplamı sonuçlarına göre Avusturya 4740 puan ile ilk sırada yer alırken, ikinci Fransa 3240 puan ve üçüncü 2300 puan ile İsviçre olmuştur. Diğer ülkeler sırası ile Norveç, İtalya, Amerika, Almanya ve Kanada olurken Rusya puan alamamıştır.

Tablo 9.9. 1. Dönem (1936-1960) Olimpik Kış Oyunları Kadın Takımlar SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU	OLİMPİYATLAR
1	ALMANYA	860	14	
2	AVUSTURYA	660	16	
3	İSVİÇRE	620	14	
4	ABD	540	10	1936 GarmischPartenkirchen(Alm)
5	KANADA	160	5	1948 St.Moritz(İsv)
6	İTALYA	120	13	1952 Oslo(Nor)
7	NORVEÇ	100	6	1956 Cortina d'Ampezzo(İta)
8	RUSYA	60	2	1960 Squaw Valley(ABD)
	FRANSA	Puan Yok	8	

FIS 2019

Tablo 9.9 incelendiğinde, 1. Dönem olarak ifade edilen 1936, 1948, 1952, 1956 ve 1960 Olimpik Kış Oyunları aralığında kadınlarda Almanya 14 sporcuyla katılım göstererek 860 puan toplamış ve ilk sırada yer almıştır. Avusturya 16 sporcuyla katılım

gösterip 660 puan ile ikinci, 3. İsviçre ise 14 sporcuyla katılım göstererek 620 puan toplamıştır.

Tablo 9.10. 2. Dönem (1964-1980) Olimpik Kış Oyunları Kadın Takımlar SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU	OLİMPİYATLAR
1	FRANSA	940	27	
2	AVUSTURYA	800	27	
3	ALMANYA	440	27	
4	İSVİÇRE	380	25	1964 Innsbrurck(Avu)
5	ABD	360	31	1968 Grenoble(Fra)
6	KANADA	280	19	1972 Sapporo(Jap)
7	İTALYA	80	20	1976 Innsbruck(Avu)
	NORVEÇ	Puan Yok	10	1980 Lake Placid(ABD)
	RUSYA	Puan Yok	8	

FIS 2019

Tablo 9.10. incelendiğinde, 2. Dönem olarak ifade edilen 1964, 1968, 1972, 1976 ve 1980 Olimpik Kış Oyunları aralığında kadınlarda Fransa 27 sporcuyla katılım göstererek 940 puan toplamış ve ilk sırada yer almıştır. Avusturya 27 sporcuyla katılım gösterip 800 puan ile ikinci, 3. Almanya ise 27 sporcuyla katılım göstererek 440 puan toplamıştır.

Tablo 9.11. 3. Dönem (1984-1998) Olimpik Kış Oyunları kadın takımlar SBP sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU	OLİMPİYATLAR
1	İSVİÇRE	760	34	
2	ALMANYA	740	28	
3	ABD	620	37	
4	İTALYA	600	28	1984 Saraybosya(Yug)
5	AVUSTURYA	560	34	1988 Calgary(Kan)
6	FRANSA	280	28	1992 Albertville(Fra)
7	KANADA	220	19	1994 Lillehammer(Nor)
8	RUSYA	80	9	1998 Nagano(Jap)
	NORVEÇ	Puan Yok	13	

FIS 2019

Tablo 9.11 incelendiğinde, 3. Dönem olarak ifade edilen 1984, 1988, 1992, 1994 ve 1998 Olimpik Kış Oyunları aralığında kadınlarda İsviçre 34 sporcuyla katılım göstererek 760 puan toplamış ve ilk sırada yer almıştır. Almanya 28 sporcuyla katılım gösterip 740 puan ile ikinci, 3. Amerika ise 37 sporcuyla katılım göstererek 620 puan toplamıştır.

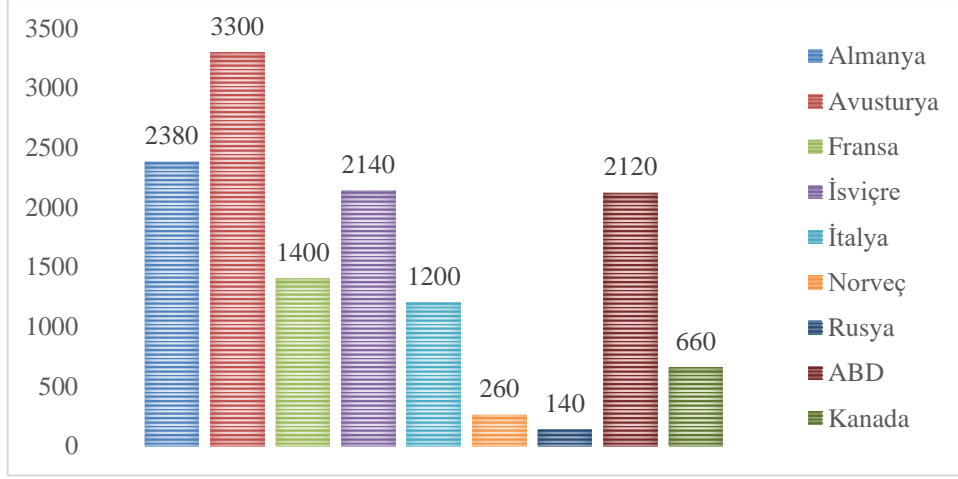
Tablo 9.12. 4. Dönem (2002-2018) Olimpik Kış Oyunları Kadın Takımlar SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU	OLİMPİYATLAR
1	AVUSTURYA	1280	47	
2	ABD	600	45	
3	İTALYA	400	45	
4	İSVİÇRE	380	32	2002 Salt Lake City(ABD) 2006 Torino(İta)
5	ALMANYA	340	27	2010 Vancouver(Kan)
6	FRANSA	180	27	2014 Sochi(Rus) 2018 Pyeongchang(Gün.Kor)
7	NORVEÇ	160	14	
	RUSYA	Puan Yok	9	
	KANADA	Puan Yok	33	

FIS 2019

Tablo 9.12 incelendiğinde, 4. Dönem olarak ifade edilen 2002, 2006, 2010, 2014 ve 2018 Olimpik Kış Oyunları aralığında kadınlarda Avusturya 47 sporcuyla katılım göstererek 1280 puan toplamış ve ilk sırada yer almıştır. ABD 45 sporcuyla katılım gösterip 600 puan ile ikinci, 3. İtalya ise 45 sporcuyla katılım göstererek 400 puan toplamıştır.

Şekil 9.3. Tüm Dönemler (1936-2018) Olimpik Kış Oyunları Kadın Ülke Toplam Puanları

Şekil 9.3 incelendiğinde, tüm dönemler (1936-2018) Olimpik Kış Oyunları tarihi kadın sporcular SBP toplamı sonuçlarına göre Avusturya 3300 puan ile ilk sırada yer alırken, ikinci Almanya 2380 puan ve üçüncü 2140 puan ile İsviçre olmuştur. Diğer ülkeler sırası ile Amerika, Fransa, İtalya, Kanada, Norveç ve Rusya olmuştur.

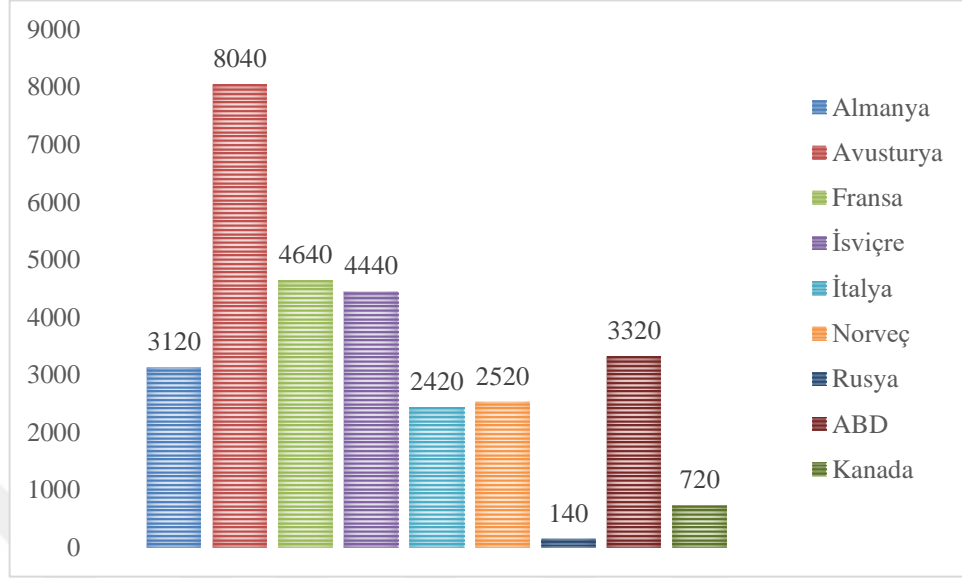
Tablo 9.13. Tüm Dönemler (1936-2018) Olimpik Kış Oyunları Ülke Toplam Puanları

SIRA	ÜLKE	ERKEK PUAN	KADIN PUAN	TOPLAM PUAN
1	AVUSTURYA	4740	3300	8040
2	FRANSA	3240	1400	4640
3	İSVİÇRE	2300	2140	4440
4	ABD	1200	2120	3320
5	ALMANYA	740	2380	3120
6	NORVEÇ	2260	260	2520
7	İTALYA	1220	1200	2420
8	KANADA	60	660	720
9	RUSYA		140	140

FIS 2019

Tablo 9.13. incelendiğinde, 1936 Olimpik Kış Oyunlarından 2018 Olimpik Kış Oyunlarına kadar düzenlenen tüm müsabakalarda Avusturya erkeklerde toplam 4740 puan, kadınlarda toplam 3300 puan olarak toplamda 8040 puanla en başarılı ülke olarak ilk sırayı almıştır. Fransa erkeklerde toplam 3240 puan, kadınlarda toplam 1400 puan olarak toplamda 4640 puanla ikinci sıraya yerleşmiştir. İsviçre erkeklerde toplam 2300

puan, kadınlarda toplam 2140 puan olarak toplamda 4440 puanla üçüncü sıradadır. İlk üç ülkeyi tabloda görüldüğü üzere diğer ülkeler izlemiştir (Şekil 9.4.).

Şekil 9.4. Tüm Dönemler (1936-2018) Olimpik Kış Oyunları Ülke Toplam Puanları

Tablo 9.14. 1. Dönem (1931-1939) Dünya Kayak Şampiyonası Erkek Takımlar SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU
1	İSVİÇRE	1720	27
2	AVUSTURYA	1000	20
3	ALMANYA	840	12
4	FRANSA	680	8
5	İTALYA	220	5
	NORVEÇ	Puan Yok	3
	RUSYA	Puan Yok	
	AMERİKA	Puan Yok	
	KANADA	Puan Yok	

FIS 2019

Tablo 9.14. incelendiğinde, 1. Dönem olarak ifade edilen 1931-1939 yılları arasında düzenlenen Dünya Kayak Şampiyonalarında erkeklerde İsviçre 27 sporcuyla katılım göstererek 1720 puan toplamış ve ilk sırada yer almıştır. Avusturya 20 sporcuyla katılım gösterip 1000 puan ile ikinci, 3. Almanya ise 12 sporcuyla katılım göstererek 840 puan toplamıştır.

Tablo 9.15. 2. Dönem (1948-1964) Dünya Kayak Şampiyonası Erkek Takımlar SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU
1	AVUSTURYA	2960	42
2	FRANSA	1240	29
3	İTALYA	1100	18
4	İSVİÇRE	660	30
5	NORVEÇ	500	14
6	ALMANYA	220	14
7	ABD	140	15
	RUSYA	Puan Yok	11
	KANADA	Puan Yok	6

FIS 2019

Tablo 9.15. incelendiğinde, 2. Dönem olarak ifade edilen 1948-1964 yılları arasında düzenlenen Dünya Kayak Şampiyonalarında erkeklerde Avusturya 42 sporcuyla katılım göstererek 2960 puan toplamış ve ilk sırada yer almıştır. Fransa 29 sporcuyla katılım gösterip 1240 puan ile ikinci, 3. İtalya ise 18 sporcuyla katılım göstererek 1100 puan toplamıştır.

Tablo 9.16. 3. Dönem (1966-1982) Dünya Kayak Şampiyonası Erkek Takımlar SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU
1	AVUSTURYA	1580	54
2	FRANSA	1060	37
3	İSVİÇRE	1020	55
4	İTALYA	920	47
5	ABD	240	40
6	ALMANYA	140	42
7	KANADA	60	25
	NORVEÇ	Puan Yok	24
	RUSYA	Puan Yok	13

FIS 2019

Tablo 9.16. incelendiğinde, 3. Dönem olarak ifade edilen 1966-1982 yılları arasında düzenlenen Dünya Kayak Şampiyonalarında erkeklerde Avusturya 54 sporcuyla katılım göstererek 1580 puan toplamış ve ilk sırada yer almıştır. Fransa 37 sporcuyla

katılım gösterip 1060 puan ile ikinci, 3. İsviçre ise 55 sporcuyla katılım göstererek 1020 puan toplamıştır.

Tablo 9.17. 4. Dönem (1985-2001) Dünya Kayak Şampiyonası Erkek SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU
1	AVUSTURYA	1960	82
2	İSVİÇRE	1900	87
3	NORVEÇ	1520	56
4	ALMANYA	560	57
5	İTALYA	540	74
6	FRANSA	260	69
7	ABD	220	43
	RUSYA	Puan Yok	10
	KANADA	Puan Yok	43

FIS 2019

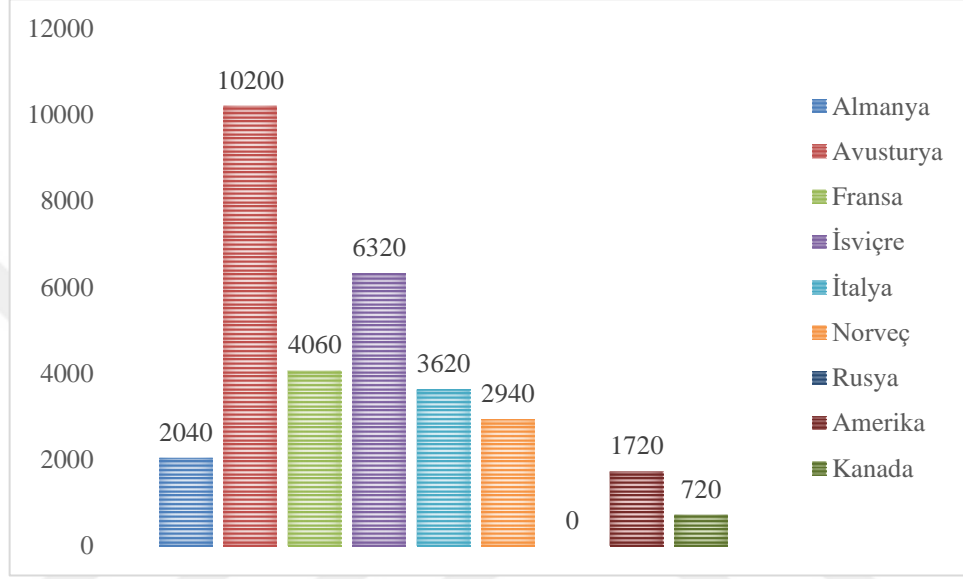
Tablo 9.17. incelendiğinde, 4. Dönem olarak ifade edilen 1985-2001 yılları arasında düzenlenen Dünya Kayak Şampiyonalarında erkeklerde Avusturya 82 sporcuyla katılım göstererek 1960 puan toplamış ve ilk sırada yer almıştır. İsviçre 87 sporcuyla katılım gösterip 1900 puan ile ikinci, 3. Norveç ise 56 sporcuyla katılım göstererek 1520 puan toplamıştır.

Tablo 9.18. 5. Dönem (2003-2019) Dünya Kayak Şampiyonası Erkek Takımlar SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU
1	AVUSTURYA	2700	101
2	ABD	1120	82
3	İSVİÇRE	1020	90
4	NORVEÇ	920	57
5	İTALYA	840	103
6	FRANSA	820	103
7	KANADA	660	71
8	ALMANYA	280	55
	RUSYA	Puan Yok	35

FIS 2019

Tablo 9.18. incelendiğinde, 5. Dönem olarak ifade edilen 2003-2019 yılları arasında düzenlenen Dünya Kayak Şampiyonalarında erkeklerde Avusturya 101 sporcuyla katılım göstererek 2700 puan toplamış ve ilk sırada yer almıştır. ABD 82 sporcuyla katılım gösterip 1120 puan ile ikinci, 3. İsviçre ise 90 sporcuyla katılım göstererek 1020 puan toplamıştır.

Şekil 9.5. Tüm Dönemler (1931-2019) Dünya Kayak Şampiyonaları Erkek Ülke Toplam Puanları

Şekil 9.5 incelendiğinde, tüm dönemler (1931-2019) Dünya Kayak Şampiyonası erkek ülke toplam sonuçlarına göre Avusturya 10200 puan ile ilk sırada yer alırken, ikinci İsviçre 6320 puan ve üçüncü 4060 puan ile Fransa olmuştur. Diğer ülkeler sırası ile, İtalya, Norveç, Almanya, Amerika, ve Kanada olurken Rusya puan alamamıştır.

Tablo 9.19. 1. Dönem (1931-1939) Dünya Kayak Şampiyonası Kadın Takımlar SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU
1	ALMANYA	1720	17
2	İSVİÇRE	1000	22
3	AVUSTURYA	700	11
4	İTALYA	100	3
	FRANSA	Puan Yok	2
	NORVEÇ	Puan Yok	2
	ABD	Puan Yok	2
	RUSYA	Puan Yok	
	KANADA	Puan Yok	

FIS 2019

Tablo 9.19 incelendiğinde, 1. Dönem olarak ifade edilen 1931-1939 yılları arasında düzenlenen Dünya Kayak Şampiyonalarında kadınlarda Almanya 17 sporcuyla katılım göstererek 1720 puan toplamış ve ilk sırada yer almıştır. İsviçre 22 sporcuyla katılım gösterip 1000 puan ile ikinci, 3. Avusturya ise 11 sporcuyla katılım göstererek 700 puan toplamıştır.

Tablo 9.20. 2. Dönem (1948-1964) Dünya Kayak Şampiyonası Kadın Takımlar SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU
1	AVUSTURYA	2140	23
2	İSVİÇRE	1020	11
3	ABD	880	15
4	FRANSA	720	13
5	ALMANYA	540	7
6	KANADA	360	4
7	İTALYA	320	5
8	RUSYA	60	1
	NORVEÇ	Puan Yok	5

FIS 2019

Tablo 9.20. incelendiğinde, 2. Dönem olarak ifade edilen 1948-1964 yılları arasında düzenlenen Dünya Kayak Şampiyonalarında kadınlarda Avusturya 23 sporcuyla katılım göstererek 2140 puan toplamış ve ilk sırada yer almıştır. İsviçre 11 sporcuyla katılım gösterip 1020 puan ile ikinci, 3. ABD ise 15 sporcuyla katılım göstererek 880 puan toplamıştır.

Tablo 9.21. 3. Dönem (1966-1982) Dünya Kayak Şampiyonası Kadın Takımlar SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU
1	FRANSA	1720	27
2	AVUSTURYA	1180	34
3	İSVİÇRE	880	21
4	ALMANYA	840	25
5	KANADA	620	15
6	ABD	600	31
7	İTALYA	140	14
	NORVEÇ	Puan Yok	6
	RUSYA	Puan Yok	5

FIS 2019

Tablo 9.21. incelendiğinde, 3. Dönem olarak ifade edilen 1966-1982 yılları arasında düzenlenen Dünya Kayak Şampiyonalarında kadınlarda Fransa 27 sporcuyla katılım göstererek 1720 puan toplamış ve ilk sırada yer almıştır. Avusturya 34 sporcuyla katılım gösterip 1180 puan ile ikinci, 3. İsviçre ise 21 sporcuyla katılım göstererek 880 puan toplamıştır.

Tablo 9.22. 4. Dönem (1985-2001) Dünya Kayak Şampiyonaları Kadın Takımlar SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU
1	AVUSTURYA	2080	70
2	İSVİÇRE	1660	61
3	FRANSA	840	52
4	İTALYA	800	52
5	ALMANYA	740	62
6	ABD	620	47
7	NORVEÇ	340	27
8	KANADA	180	42
9	RUSYA	60	19

FIS 2019

Tablo 10.22. incelendiğinde, 4. Dönem olarak ifade edilen 1985-2001 yılları arasında düzenlenen Dünya Kayak Şampiyonalarında kadınlarda Avusturya 70 sporcuyla katılım göstererek 2080 puan toplamış ve ilk sırada yer almıştır. İsviçre 61 sporcuyla katılım gösterip 1660 puan ile ikinci, 3. Fransa ise 52 sporcuyla katılım göstererek 800 puan toplamıştır.

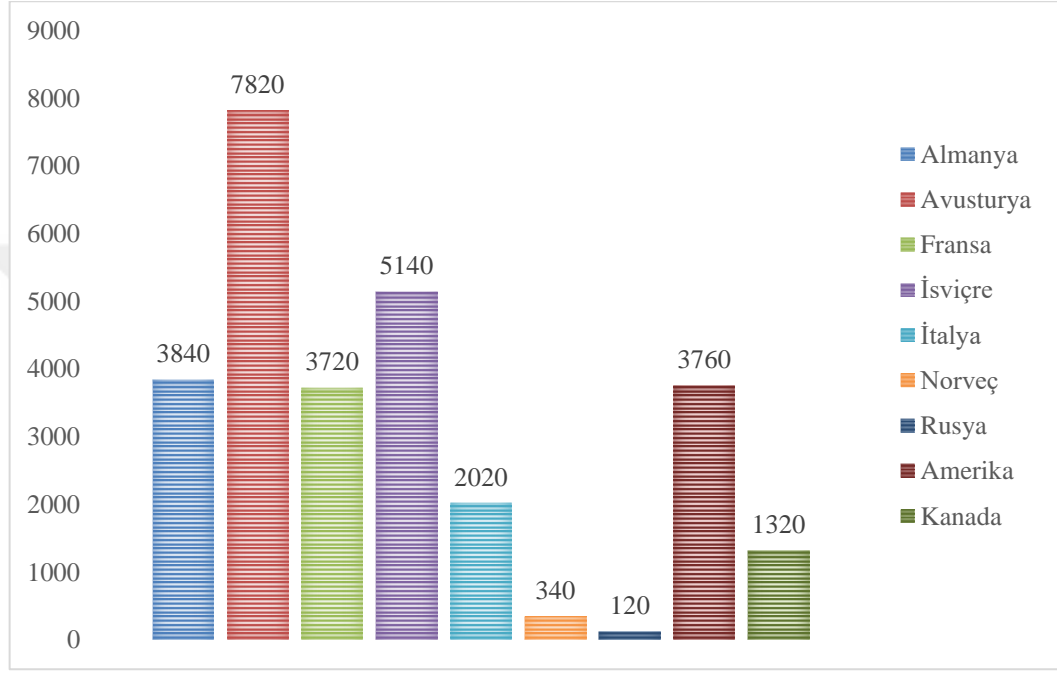
Tablo 9.23. 5. Dönem (2003-2019) Dünya Kayak Şampiyonaları Kadın Takımlar SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	PUAN	SPORCU
1	AVUSTURYA	1720	86
2	ABD	1660	70
3	İTALYA	660	89
4	İSVİÇRE	580	70
5	ALMANYA	540	61
6	FRANSA	440	77
7	KANADA	160	64
	NORVEÇ	Puan Yok	37
	RUSYA	Puan Yok	31

FIS 2019

Tablo 9.23. incelendiğinde, 5. Dönem olarak ifade edilen 2003-2019 yılları arasında düzenlenen Dünya Kayak Şampiyonalarında kadınlarda Avusturya 86 sporcuyla katılım göstererek 1720 puan toplamış ve ilk sırada yer almıştır. ABD 70 sporcuyla katılım gösterip 1660 puan ile ikinci olmuş, 3. İtalya ise 89 sporcuyla katılım göstererek 660 puan toplamıştır.

Şekil 9.6. Tüm Dönemler (1931-2019) Dünya Kayak Şampiyonaları Kadınlar Ülke Toplam Puanları

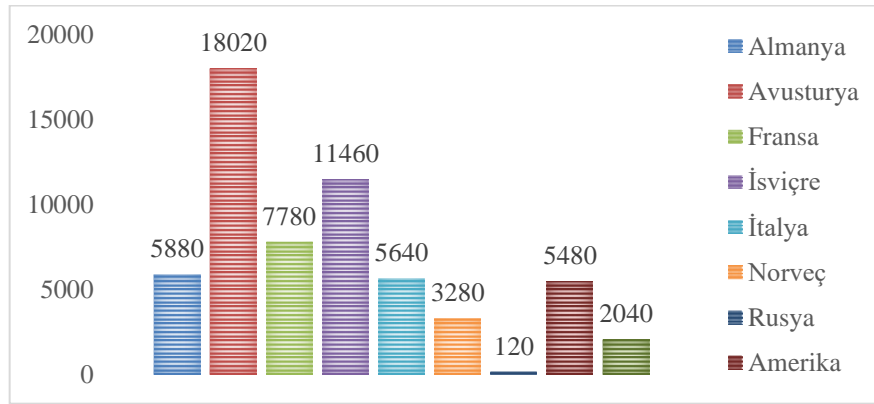
Şekil 9.6 incelendiğinde, tüm dönemler (1931-2019) Dünya Kayak Şampiyonaları kadınlar ülke toplam sonuçlarına göre Avusturya 7820 puan ile ilk sırada yer alırken, ikinci İsviçre 5140 puan ve üçüncü 3840 puan ile Almanya olmuştur. Diğer ülkeler sırası ile Amerika, Fransa, İtalya, Kanada, Norveç ve Rusya olmuştur.

Tablo 9.24. Tüm Dönemler (1931-2019) Dünya Kayak Şampiyonaları Genel SBP Sıralaması

SIRA	ÜLKE	ERKEK PUAN	KADIN PUAN	TOPLAM PUAN
1	AVUSTURYA	10200	7820	18020
2	İSVİÇRE	6320	5140	11460
3	FRANSA	4060	3720	7780
4	ALMANYA	2040	3840	5880
5	İTALYA	3620	2020	5640
6	ABD	1720	3760	5480
7	NORVEÇ	2940	340	3280
8	KANADA	720	1320	2040
9	RUSYA	0	120	120

FIS 2019

Tablo 9.24. incelendiğinde, 1931 yılında düzenlenen Dünya kayak Şampiyonasından 2019 yılında düzenlenen Dünya Kayak Şampiyonasına kadar tüm müsabakalarda Avusturya erkeklerde toplam 10200 puan, kadınlarda toplam 7820 puan olarak toplamda 18020 puanla en başarılı ülke olarak ilk sırayı almıştır. İsviçre erkeklerde toplam 6320 puan, kadınlarda toplam 5140 puan olarak toplamda 11460 puanla ikinci sıraya yerleşmiştir. Fransa erkeklerde toplam 4060 puan, kadınlarda toplam 3720 puan olarak toplamda 7780 puanla üçüncü sıradadır. İlk üç ülkeyi tabloda görüldüğü üzere diğer ülkeler izlemiştir (Şekil 9.7.).

Şekil 9.7. Tüm Dönemler (1931-2019) Dünya Kayak Şampiyonaları Ülke Toplam Puanları

Tablo 9.25. Olimpik Kış Oyunları ve Dünya Kayak Şampiyonaları sporcu sayısı ve sporcu puanları arasındaki ilişkiyi inceleyen Korelasyon Analizi

		Sporcu Puanı
Sporcu Sayısı	r	0.506
	p	0.000**

**P<0.001

Genel olarak Sporcu Sayısı ile Sportif Başarı Puanı (SBP) arasında istatistiksel olarak kuvvetli anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Tablo 9.26. Ülke Bazında Olimpik Kış Oyunları ve Dünya Kayak Şampiyonaları Sporcu Sayısı ve Sporcu Puanları Arasındaki İlişkiyi İnceleyen Korelasyon Analizi

Ülke		Ort ± SS	r	p
Almanya	Sporcu Sayısı	32.72 ± 18.6	-0.333	0.192
	Sporcu Puanı	529.41 ± 414		
Avusturya	Sporcu Sayısı	44.11 ± 26.1	0.623	0.006**
	Sporcu Puanı	1447.78 ± 694.39		
Fransa	Sporcu Sayısı	35.89 ± 26.6	0.111	0.660
	Sporcu Puanı	623.33 ± 440.44		
İsviçre	Sporcu Sayısı	40.33 ± 23.91	0.416	0.086
	Sporcu Puanı	883.33 ± 461.62		
İtalya	Sporcu Sayısı	37.22 ± 29.83	0.524	0.026*
	Sporcu Puanı	447.78 ± 318.61		
Norveç	Sporcu Sayısı	20.06 ± 16.66	0.753	0.000**
	Sporcu Puanı	322.22 ± 470.49		
Rusya	Sporcu Sayısı	10.44 ± 10.12	-0.140	0.581
	Sporcu Puanı	14.44 ± 28.12		
ABD	Sporcu Sayısı	33.83 ± 22.48	0.705	0.001**
	Sporcu Puanı	488.89 ± 423.44		
Kanada	Sporcu Sayısı	24.56 ± 21.43	0.288	0.246
	Sporcu Puanı	157.00 ± 206.82		

*p<0.05, **p<0.01

Ülkelere göre Olimpik Kış Oyunları ve Dünya Kayak Şampiyonaları madalyaları toplamında Sporcu Sayısı ile Sportif Başarı Puanı (SBP) arasında;

Avusturya, Norveç ve ABD’ de istatistiksel olarak kuvvetli anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0.01$), yine İtalya’ da istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0.05$). Diğer ülkelerde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamakla birlikte, Almanya’ da ters ilişki bulundu.

Tablo 9.27. Olimpik Kış Oyunlarına Katılan Sporcu Sayıları Ve SBP’nin Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması (Bağımsız Örneklem T Testi)

	Cinsiyet	Ort $\pm$ SS	t	df	p
Sporcu Sayısı	Erkek	30.19 $\pm$ 16.84	2.380	70	0.020*
	Kadın	21.97 $\pm$ 12.09			
SBP	Erkek	406.28 $\pm$ 401.45	0.332	70	0.741
	Kadın	377.78 $\pm$ 322.31			

* $p<0.05$

Olimpik Kış Oyunlarına katılan sporcu sayılarının cinsiyet açısından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($p<0.05$). Ancak SBP açısından anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır (Tablo 9.27)

Tablo 9.28. Olimpik Kış Oyunlarına Katılan Sporcu Sayıları ve SBP'nin Olimpiyat Dönemlerine Göre Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması (Bağımsız Örneklem T Testi)

Betimsel Tablosu Ve T Testi Analizi

Olimpik Dönemler	Cinsiyet	Ort ± SS	t	df	p	
1. Dönem 1936-1960	Sporcu	Erkek	10.89 ± 5.04	0.478	16	0.639
		Kadın	9.78 ± 4.82			
	SBP	Erkek	331.11 ± 406.71	-0.090	16	0.929
		Kadın	346.67 ± 320.79			
2. Dönem 1964-1980	Sporcu	Erkek	27.11 ± 12.18	1.142	16	0.270
		Kadın	21.56 ± 8.03			
	SBP	Erkek	344.44 ± 357.74	-0.123	16	0.904
		Kadın	364.44 ± 331.78			
3. Dönem 1984-1998	Sporcu	Erkek	38.78 ± 14.31	2.288	16	0.036*
		Kadın	25.56 ± 9.79			
	SBP	Erkek	449.56 ± 342.26	0.139	16	0.891
		Kadın	428.89 ± 287.42			
4. Dönem 2002-2018	Sporcu	Erkek	44.00 ± 11.62	2.190	16	0.044*
		Kadın	31.00 ± 13.50			
	SBP	Erkek	500.00 ± 521.44	0.592	16	0.562
		Kadın	371.11 ± 393.21			

*p<0.05

Olimpik Kış Oyunları dönemlere göre incelendiğinde; katılan sporcu sayılarında 3. ve 4. dönemlerde cinsiyet açısından istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p<0.05). Diğer dönemlerde böyle bir fark bulunmamaktadır.

Ancak SBP açısından anlamlı bir ilişki hiçbir dönemde bulunmamaktadır (Tablo 9.28)

Tablo 9.29. Ülkelerin Olimpik Kış Oyunlarında Almış Oldukları SBP'nin Cinsiyet Değişkeni Açısından Karşılaştırılması (Bağımsız Örneklem T Testi)

Ülke	Cinsiyet	Ort ± SS	t	df	p	
Almanya	Sporcu	Erkek	35.25 ± 17.04	1.229	3.902	0.265
		Kadın	24.00 ± 6.69			
	SBP	Erkek	185.00 ± 187.17	-2.659	5.610	0.038*
		Kadın	595.00 ± 245.15			
Avusturya	Sporcu	Erkek	36.75 ± 15.61	0.566	5.808	0.592
		Kadın	31.00 ± 12.99			
	SBP	Erkek	1185.00 ± 219.92	1.859	5.327	0.112
		Kadın	825.00 ± 318.90			
Fransa	Sporcu	Erkek	34.75 ± 17.21	1.241	4.725	0.261
		Kadın	22.50 ± 9.68			
	SBP	Erkek	510.00 ± 75.72	0.767	3.204	0.472
		Kadın	350.00 ± 410.04			
İsviçre	Sporcu	Erkek	36.75 ± 14.22	1.246	5.082	0.259
		Kadın	26.25 ± 9.03			
	SBP	Erkek	575.00 ± 185.02	0.303	5.999	0.772
		Kadın	535.00 ± 187.88			
İtalya	Sporcu	Erkek	38.50 ± 20.47	0.973	5.254	0.368
		Kadın	26.50 ± 13.77			
	SBP	Erkek	305.00 ± 193.48	0.032	5.689	0.976
		Kadın	300.00 ± 245.49			
Norveç	Sporcu	Erkek	21.75 ± 8.92	2.287	3.949	0.062
		Kadın	10.75 ± 3.59			
	SBP	Erkek	565.00 ± 515.46	1.918	3.141	0.104
		Kadın	65.00 ± 78.95			
Rusya	Sporcu	Erkek	8.75 ± 8.30	0.391	3.961	0.710
		Kadın	7.00 ± 3.37			
	SBP	Erkek	0.00 ± 0.00	-1.698	3.000	0.140
		Kadın	35.00 ± 41.23			
ABD	Sporcu	Erkek	35.25 ± 18.89	0.373	5.703	0.722
		Kadın	30.75 ± 14.98			
	SBP	Erkek	300.00 ± 238.33	-1.729	4.394	0.135
		Kadın	530.00 ± 118.32			
Kanada	Sporcu	Erkek	24.00 ± 17.03	0.488	5.247	0.643
		Kadın	19.00 ± 11.43			
	SBP	Erkek	31.50 ± 33.00	-2.138	3.448	0.076
		Kadın	165.00 ± 120.42			

*p<0.05

Ülkelerin Olimpik Kış Oyunları dönemlerindeki SBP'nin cinsiyet ile ilişkisi incelendiğinde sadece Almanya'nın istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde kadın sporcularda erkeklerden daha fazla puan topladığı görülmektedir ($p<0.05$). Diğer ülkelerde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır. (Tablo 9.29)

Tablo 9.30. Dünya Kayak Şampiyonalarında Elde Edilen SBP'nin Cinsiyet Değişkeni Açısından Karşılaştırılması (Bağımsız Örneklem T Testi)

	Cinsiyet	Ort ± SS	t	df	p
SBP	Erkek	702.67 ± 732.58	0.548	88	0.585
	Kadın	624.00 ± 625.00			

Ülkelerin Dünya Kayak Şampiyonalarında elde ettikleri SBP ile cinsiyet ilişkisi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır.

Tablo 9.31. Dönemlere Göre Dünya Kayak Şampiyonalarında Elde Edilen SBP'nin Cinsiyet Değişkeni Açısından Karşılaştırılması (Bağımsız Örneklem T Testi)

Sezon	Cinsiyet	Ort ± SS	t	df	p
1. Dönem 1931-1939	SBP Erkek	495.56 ± 608.75	0.360	15.994	0.723
	Kadın	391.11 ± 620.65			
2. Dönem 1948-1964	SBP Erkek	757.78 ± 941.72	0.227	14.220	0.824
	Kadın	671.11 ± 650.62			
3. Dönem 1966-1982	SBP Erkek	557.78 ± 590.29	-0.389	15.985	0.702
	Kadın	664.44 ± 572.43			
4. Dönem 1985-2001	SBP Erkek	773.33 ± 798.49	-0.115	15.507	0.910
	Kadın	813.33 ± 666.86			
5. Dönem 2003-2019	SBP Erkek	928.89 ± 754.79	1.032	15.819	0.318
	Kadın	580.00 ± 678.01			

Dönemlere göre Dünya Kayak Şampiyonalarında elde edilen SBP ve cinsiyet ilişkisine bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo 9.32. Ülkelerin Dünya Kayak Şampiyonalarında Elde Ettikleri SBP'nin Cinsiyet Değişkeni Açısından Karşılaştırılması (Bağımsız Örneklem T Testi)

Ülke	Cinsiyet	Ort ± SS	t	df	p
Almanya	Erkek	408.00 ± 288.65	-1.172	5.640	0.275
	Kadın	768.00 ± 523.31			
Avusturya	Erkek	2040.00 ± 803.37	1.052	7.494	0.324
	Kadın	1564.00 ± 615.69			
Fransa	Erkek	812.00 ± 376.46	0.206	6.508	0.326
	Kadın	744.00 ± 634.09			
İsviçre	Erkek	1264.00 ± 523.53	0.805	7.436	0.444
	Kadın	1028.00 ± 394.61			
İtalya	Erkek	724.00 ± 346.81	1.532	7.917	0.164
	Kadın	404.00 ± 312.86			
Norveç	Erkek	588.00 ± 647.70	1.748	4.440	0.119
	Kadın	68.00 ± 152.05			
Rusya	Erkek	0.00 ± 0.00	-1.633	4.000	0.141
	Kadın	24.00 ± 32.86			
ABD	Erkek	344.00 ± 443.94	-1.220	7.361	0.257
	Kadın	752.00 ± 601.43			
Kanada	Erkek	144.00 ± 289.62	-0.718	7.691	0.493
	Kadın	264.00 ± 236.39			

Ülkelerin Dünya Kayak Şampiyonalarında elde ettikleri SBP'nin cinsiyet ile ilişkisi arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

10. TARTIŞMA

Araştırmada alp disiplini kayağında Avusturya, Fransa, İtalya, İsviçre, Almanya, Kanada, Norveç, Rusya ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'nin sportif başarı durumları ile kış turizmi potansiyeli arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. İncelemede, ülkelerin Kış Olimpiyatları ve Dünya Kayak Şampiyonalarında ev sahibi olarak düzenledikleri organizasyon sayıları ve ülkeleri adına katılan sporcuların her bir yarışma türünde ilk organizasyondan (1931 yılı/Dünya Şampiyonası/İsviçre {Muerren}) 2019 yılına kadar (2019 sezonu dahil) kazandıkları madalya sayıları tespit edilip uluslararası puan sistemine göre (Altın 100 puan, gümüş 80 puan, bronz 60 puan) puanlandırılıp, sportif başarı ve turizm potansiyelleri değerlendirilerek sonuçlar bu bölümde tartışılmıştır.

Alpullu'ya göre, uluslararası düzeyde organize edilen sportif organizasyonlar ülkelerin hem ekonomi hem de altyapılarına olumlu katkılar sağlamaktadır. Yeni iş alanları ve tecrübe, organizasyon süreci boyunca insanlara fayda sağlayacak diğer bir unsurdur. Pek çok farklı gereksinim ve doyum eşiğine sahip farklı tiplerdeki insanların ziyaretleri ise ekonomik girdi olarak karşımıza çıkacaktır.³⁷

Ersungur ve Akıncı'ya göre, ülkelerin bölgesel kalkınmaları konusunda dünya çapındaki rekabeti aşmak için geliştirdikleri stratejilerden biri de olimpiyat oyunlarının ülkelerinde gerçekleştirilmesi olduğu belirtilmiştir. Özellikle gelişmemiş bölgelerde yürütülmesi planlanan oyunlar, hem tanıtıma katkılarında hem de yayıncı kuruluşların ödediği yayın hakları ücretleri, piyasaya sürülecek sıcak para, olimpiyat kuruluşlarının destekleri, sporcu ve organizasyonu izlemeye gelen turistlerin yapacağı harcamalardan oluşan gelirlerden ötürü dikkat çekici bir hal almıştır. Yapılacak olan yatırımlar organizasyon bittikten sonra bile bölge ekonomilerinin gelişimlerine katkı sağlamaya devam etmekte olduğu ifade edilmiştir.³⁸

Uluslararası Kayak Federasyonu(FIS) verilerine göre ABD' nin 4 defa Kış Olimpiyatı, 6 defa Dünya Şampiyonasına ev sahipliği yaptığı görülmektedir. Bu sayede incelenen ülkeler arasında en fazla ev sahipliği ile dikkat çekmektedir. ABD, Kış Olimpiyatları için 19, Dünya Şampiyonaları için de 40 kez pistlerini yarışlar için kullanıma açmıştır (Tablo 9.1, Tablo 9.2).

Uluslararası büyük organizasyonların, ev sahipliği yapan ülke ve kentlerin tanıtımına büyük katkı sağlamasının yanında ciddi katma değerler de sağladığı yapılan çalışmalarda belirtilmiştir. Eryılmaz ve Cengiz' e göre, dünyanın en ilgi çeken ve izlenen organizasyonlarından biri olan Formula 1, düzenlendiği tarihlerde İstanbul genelinde önemli ekonomik girdilere sebep olmuştur. Normal şartlara oranla artan turist sayısı, % 100 dolulukla konaklama ve eğlence gibi diğer sektörlerde de canlanma sağlamıştır. Motor sporları için hazırlanan bu pistte Moto GP, Le Mans gibi diğer uluslararası organizasyonlar da düzenlenerek etkinlikler tüm yıla yayılmış ve ekonomik katkının sürekli hale gelmesi sağlanmıştır.³⁹

Kış sporları organizasyonları yaz spor organizasyonlarına göre daha kısıtlı sayıda ülkelerin başvurabileceği faaliyetlerdir. Verilerde bu durumu doğrulamaktadır. İstatistiklere göre aynı ülkeler farklı bölgelerde büyük organizasyonlara ev sahipliği yaparak bu branşta hem sportif başarı hem de kış turizmi noktasında söz sahibi ülke konumundadırlar. (Tablo 9.1, Tablo 9.2).

Ülkemizde son zamanlarda ev sahipliği yaptığı büyük organizasyonlar için yer seçimlerinde de doğru kararlar verildiği araştırmacılar tarafından ifade edilmiştir. Karaca' ya göre, Erzurum' da düzenlenen 2011 Dünya Üniversite Kış Oyunları(Universiade) ve Trabzon' da düzenlenen 2011 Avrupa Gençlik Olimpiyatları(EYOF)' nın ülkemizde düzenlenmesi kentlerin coğrafi durumlarına uygun isabetli karar verildiğini ifade etmiştir. Erzurum' un kış sporları için mevsimsel uygunluğu Trabzon' un ise spor için toplumsal

uygunluğu iki ilin de ekonomik gelişimi için son derece önemli kriterlerdir. Bu durum iki kentinde sosyoekonomik olarak gelişmesi için atılmış doğru adımlar olduğunu savunmuştur.⁴⁰

Büyük çaplı küresel spor organizasyonları ülkeler adına çok ciddi katkılar sağlar. Berberoğlu' na göre etkinliklerin, belirlenmiş srelerde yapılan üzerine anlam yüklenmiş olaylar olduğu ifade edilmiştir. Bunların dini, siyasi, sosyal ve ticari gibi pek çok nedene dayandığı açıklanmıştır.⁴¹ 2018 yılında Güney Kore'de düzenlenen Pyeongchang Kış Olimpiyatları, düşman kardeşler olarak bilinen Kuzey Kore ve Güney Kore ülkelerini yakınladıştırmasıyla, bahsedilen nedenleri içinde barındıran birleştirici bir etkinlik olarak göze çarpmaktadır. Bu organizasyona Kuzey Kore devlet başkanı kız kardeşi ile birlikte katılmış, Kuzey Kore ve Güney Kore sporcuları seremonide birlikte yürüyerek olimpiyatların güçlü bir diyalog aracı olduğunu göstermişlerdir. Dolayısıyla bu tarz organizasyonların ortak paydalarda buluşabilme ve siyasi kırıgnlıkları giderebilme gibi olumlu amaçları da vardır. Ama şunu da unutmamak gerekir ki, savaşlar ortaya çıkardıkları yıkım ve şiddetle her konuda olduğu gibi bu çalışmada incelenen organizasyonlara da darbesini vurmυřtur. 1940 Japonya ve 1944 İtalya' da düzenlenmesi planlanan Kış Olimpiyatları ile 1940 ve 1948 yılları arasında yapılması gereken Dünya Kayak Şampiyonaları 2. Dünya Savaşı sebebiyle iptal edilmişlerdir. 1992-1995 yıllarında gerçekleşen Bosna Savaşı yüzünden, Bosna' da bulunan 1984 Sarejevo Kış Olimpiyatlarına ev sahipliği yapmış olan pek çok tesis amacı dışında siper, topçu kulesi ve karagah olarak kullanılmış dünya tarihine acı bir hatıra olarak geçmiştir. Ama savaş döneminde özellikle olimpiyat komitesi ve sporcuların savaşın son bulması için yapmış oldukları fedakrlıklar ve çalışmalar, sporun ve olimpiyatların birleştirici gücünü yansıtan önemli göstergelerdir.

Aracı ve Aracı' ya göre spor, özünde yarışma, rekabet ve performans bulunan, dinamik, insanlarla iletişim kurmaya açık ve aynı zamanda insanın kültürel performansının bir ifadesi olan bir takım temel ilkeler barındıran bir kavramdır.⁴²

Sunay ve Saracaloğlu' na göre ise spor, disiplin prensibi içinde kendisini konumlandırmış insanların fizyolojik ve psikolojik olarak karşılaşılabileceği sorunlarla başa çıkabilmesini sağlayan bir olguyu ifade etmektedir. İnsanların sporu günümüzde bir yaşam biçimi olarak görmeye başlamaları ile birlikte artan devlet destekleri ve yatırımlar, sporun gelişmesi için atılan önemli adımlardır. Ancak bunları organizasyon destekleriyle yaygınlaştırmak ve sürekliliğini sağlamak önem teşkil etmektedir. Bu sebepten örgütlenmelerini tamamlayan ya da tamamlamak üzere çalışan özellikle olimpiik branşlara destek verilmesi gerektiği ifade edilmiştir.⁴³

Humphreys ve arkadaşlarının yapmış olduğu çalışmaya göre, 1976 ve 1988 olimpiyatlarına ev sahipliği yaptığında çok az başarı yaşamıştır. Bu başarı eksikliğini giderebilmek için 2010' daki oyunlardan önce, Kanada' lı elit sporcuların performansını geliştirmek için finansal yatırım yapılmıştır. Kanada halkının gönüllü desteği ile ulusal gurur ve kimliği etkileyen bu yatırım hükümet destekli başarılı bir program olmuştur. Öyle ki, 2010 Vancouver Olimpiyatlarından önce 260 milyon dolar olan yatırım istekliliği olimpiyatlardan sonra 672 milyon dolara yükselmiştir. Ev sahipliğinde milli takımların başarılı olduğunu görmek, mega spor etkinliğine ev sahipliği hakkını kazanmak ve düzenlemekten çok daha net maddi olmayan faydalar sağlamaktadır.⁴⁴

Weber ve arkadaşlarına göre başarılı ülkelerin performans düzeylerini korumaları için yatırım yapmaya devam etmeleri gerekmektedir. Geçmişteki başarılarla göre planlanan yatırımlar gelecekteki sürdürülebilir başarıyı hedeflese de; 'Ulusal finansman ulusal başarıyı mı yoksa uluslararası başarı ulusal finansmanı mı etkiliyor?' sorusunun gelecekte ele alınması gereken akademik konulardan biri olduğu belirtilmektedir.⁴⁵

Ülkelerin spor politikaları geçmişten günümüze alınan sonuçlara bakılarak uzun vadeli sporcu yetiştirme politikaları ile modellenir. Bu modellemelerin sonuçları 8-12 yıl arasında görülebilir. Bu modellemelere birçok örnek gösterilebilir ancak en yaygın olan ve ülkelerin spor politikalarını kendi sosyal ve finansal durumları çerçevesinde yorumlayarak şekillendirdiği LTAD modeli en yaygın olan modeldir.⁴⁶ Bu durumu dikkate alarak çalışmamızda Olimpik Kış Oyunları (OWG) 5 (beş) olimpiyat, Dünya Kayak Şampiyonaları (WSC) ise 4 (dört) şampiyonluk dönemleri halinde gruplandırılarak analiz edilmiş ve bulgular aşağıda yorumlanmıştır.

Olimpik Kış Oyunlarının 1. döneminde 1960 Kış Olimpiyatları ABD’ de yapılmış olmasına rağmen bu dönemde ABD madalya kazanamamıştır. Avusturya ilk dönemde olimpiyata ev sahipliği yapmamasına rağmen bu dönemde açık ara farkla ilk sırada yer almış olması Avusturya’ nın Alp disiplinindeki güçlülüğünün ilk yıllardan başladığını söyleyebiliriz. 1280 puan toplamasının yanında 17 sporculuk katılım sayısı ile de birinci sırada yer almıştır. Erkeklerde puan toplayan diğer tüm ülkelerin 1. dönemde ev sahipliği yaptığı Olimpik Kış Oyunları ve puan sıralamaları Tablo 9.5.’ de görülmektedir.

Kadın ve erkeler arasındaki fizyolojik farklılıklar dönemsel olarak farklılıklara sebep olmaktadır. Bu durumda ülkeler bazen kadın sporcuların daha hızlı iyi sonuçlara ulaşabileceği planlayabilir. Birinci kış olimpiyatları döneminde kadınlarda Almanya’ nın üstünlüğü görülmektedir. 14 sporcu ile 860 puan toplayan Almanya kadınlarda ilk sırada yer almıştır. Rusya’ nın 2 sporcuyla katılarak pek varlık gösteremediği bu dönemde Fransa 8 sporcuyla katılmış olmasına rağmen puan alamayarak adını son sıraya yazdırmıştır. Kadınlarda puan toplayan diğer tüm ülkelerin 1. dönemde ev sahipliği yaptığı Olimpik Kış Oyunları ve puan sıralamaları Tablo 9.9.’ da görülmektedir. 5 Kış Olimpiyat Oyunlarını kapsayan bu dönemde incelenmesi gereken 1940 Sapporo/Japonya ve 1944 Cortina d’Ampezzo/İtalya Kış Olimpiyat Oyunları II. Dünya Savaşı sebebiyle

iptal edilmiştir. Bu dönemde katılan sporcu sayısı ve SBP' nın cinsiyet açısından incelenmesinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemiştir (Tablo 9.28).

Olimpik Kış Oyunlarının 2. döneminde erkeklerde ilk sırada yer alan yine Avusturya olmuş, bu dönem içerisinde 1964 ve 1976 yıllarında Innsbruck' ta iki olimpiyata ev sahipliği yapmıştır. Buna rağmen birinci dönemdeki açık ara farklı lider pozisyonunu elde edememiştir. Birinci dönemdeki sporcu sayısının yaklaşık iki katı ile bu dönemde yer almış ancak sportif başarı puanında ikinci sırada yer alan İsviçre 39 sporcu ile birinci, ABD 37 sporcu ile ikinci ve İtalya 35 sporcu ile üçüncü sırada yer almıştır. Erkeklerde puan toplayan diğer tüm ülkelerin 2. dönemde ev sahipliği yaptığı Olimpik Kış Oyunları ve puan sıralamaları Tablo 9.6.' da görülmektedir.

Bu dönem kadınlarda, bir önceki dönemde son sırada yer alan bir performans gösteren Fransa, 27 sporcu ile katılım sağlamış ve ciddi başarı göstererek dönemi lider olarak tamamlamıştır. İkinci olan Avusturya' nın lider ile arasındaki puan farkı oldukça az olmasına rağmen diğer ülkeler için bunu söylemek zordur. Kadınlarda Fransa ve Avusturya için gövde gösterisine dönüşen bu dönemde Norveç ve Rusya puan alamamışlardır. Kadınlarda puan toplayan diğer tüm ülkelerin 2. dönemde ev sahipliği yaptığı Olimpik Kış Oyunları ve puan sıralamaları Tablo 9.10.' da görülmektedir. Bu dönemde katılan sporcu sayısı ve SBP' nın cinsiyet açısından incelenmesinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemiştir (Tablo 9.28).

Olimpik Kış Oyunlarının 3. döneminde erkeklerde 46 sporcuyla katılan Avusturya yine liderliği bırakmamıştır. Bu dönemde dikkat çeken en önemli durum, bir önceki dönemde puan alamayan Norveç' in 25 sporcuyla 2. Sırada yer almasıdır. Yüksek sporcu katılımı sağlayan diğer ülkelerin yanında Norveç, puansız geçen bir önceki dönemin ardından az sporcuyla yüksek başarı elde etmiştir. Fransa ise bu zamana kadarki en düşük

puanı toplamıştır. Erkeklerde puan toplayan diğer tüm ülkelerin 3. dönemde ev sahipliği yaptığı Olimpik Kış Oyunları ve puan sıralamaları Tablo 9.7.' de görülmektedir.

Bu dönemde İsviçre kadınlarda 34 sporcu ile birinci ülke olmuştur. 28 sporcuyla katılım sağlayan Almanya liderin çok az bir puan farkıyla ikinci olmuştur. Bu dönemde kadınlarda dikkat çekici en önemli unsur ise erkeklerde ciddi bir atılımla 2. olan Norveç' in kadınlarda 13 sporcuyla puan alamayarak son sıraya yerleşmiş olmasıdır. Kadınlarda puan toplayan diğer tüm ülkelerin 3. dönemde ev sahipliği yaptığı Olimpik Kış Oyunları ve puan sıralamaları Tablo 9.11.' de görülmektedir. Bu dönemde cinsiyetler arasında sporcu sayısı açısından anlamlı fark olmasına rağmen (* $p < 0.05$) SBP' nin cinsiyet açısından incelenmesinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemiştir (tablo 9.28). İstatistiksel olarak anlamlı derecede daha fazla erkek katılımcının kadın sporcular ile neredeyse eşit puan aldıkları görülmektedir.

Olimpik Kış Oyunlarınının 4. Dönemi yani 2000' li yıllara gelindiğinde erkeklerde giderek artan sporcu ile katılımı gösteren (52 sporcuyla) Avusturya liderliği bırakmamış, Norveç 32 sporcuyla hemen arkasında yer alarak 2. dönemdeki başarısızlığının ardından sonraki dönemlerdeki yükselişini, diğer tüm dönemlerin toplamından daha yüksek puan toplayarak taçlandırmıştır. İtalya 2006 yılında Kış Olimpiyatı ev sahipliği yapmış olmasına rağmen son sıralarda yer almaktan kurtulamamıştır. Almanya olimpik dönemler içerisinde ilk defa puan alamamıştır. Erkeklerde puan toplayan diğer tüm ülkelerin 4. dönemde ev sahipliği yaptığı Olimpik Kış Oyunları ve puan sıralamaları Tablo 9.8.' de görülmektedir.

Kadınlarda 2000' li yıllara Avusturya ciddi bir ağırlık koymuştur. En yakın rakibi ABD' nin yaklaşık iki katı puan farkıyla lideliğe yerleşmesi çok ciddi yatırımlar ve çalışmalar yaptıklarının göstergesidir. 47 sporcuyla katılım sağlayan Avusturya' nın ardından 45 Sporcuyla ABD ikinci, 45 sporcuyla İtalya üçüncü olmuşlardır. Bu dönemde

2010 Vancouver (Kan) ve 2014 Sochi (Rus) Kış Olimpiyatlarına ev sahipliği yapmış olmalarına rağmen 33 sporcuyla Kanada' nın ve 9 sporcu ile de Rusya' nın puan alamadıkları görülmüştür. Kadınlarda puan toplayan diğer tüm ülkelerin 4. dönemde ev sahipliği yaptığı Olimpik Kış Oyunları ve puan sıralamaları Tablo 9.12.' de görülmektedir. Bu dönemde cinsiyetler arasında sporcu sayısı açısından anlamlı fark olmasına rağmen (* $p<0.05$) SBP' nin cinsiyet açısından incelenmesinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemiştir (Tablo 9.28).

Kış Olimpiyat Oyunlarının tüm dönemlerinin toplam SBP sıralaması incelendiğinde hem erkeklerde hem kadınlarda hem de genel klasmanda Avusturya en yakın rakibi Fransa' nın yaklaşık iki katı puan önünde ilk sırada yer almıştır. Kadınlarda Almanya ikinci sırada yer alırken genel klasmanda 5. Sırada yer bulabilmiştir. İsviçre hem erkekler hem kadınlar hem de genel klasmanda 3. Sırada yer alarak istikrarlı bir başarı sergilemiştir. ABD kadınlarda Norveç ise erkeklerde daha başarılı oldukları görülmektedir. Olimpik Kış Oyunlarına ev sahipliği yapmış olmalarına rağmen İtalya, Kanada ve Rusya son üç sıraya yerleşmişlerdir. Olimpik Kış Oyunları genel sıralaması Tablo 9.13.' de görülmektedir.

Ülkelerin SBP' larının cinsiyet ile ilişkisinin istatistiksel sonuçlarına bakıldığında Almanya' da kadınların erkeklere oranla istatistiksel olarak anlamlı derecede üstün olduğu görülmektedir (tablo 9.29, $p<0.05$). diğer ülkelerde farklılıklar olsa da bu anlamlı seviyede değildir. Ancak şunu ifade edebiliriz ki tüm dönemlerde, ülkelerine kazandırdıkları puanlar açısından kadın erkek arasında bir fark bulunmamasına ve kadın sporcu sayıları her dönemde erkelerden daha az olmasına rağmen SBP' nında bir fark olmaması, kadın sporcuların bu ülkelerde erkeklerden daha iyi olduklarını ifade etmektedir. Bu durum tablo 9.27 ve 9.28' de görülmektedir.

Dünya Kayak Şampiyonalarına dönemler olarak bakıldığında, sırasıyla;

1. döneminde erkeklerde İsviçre en fazla katılım ve en fazla SBP toplayarak ilk sırada yer almaktadır. İlk dönemde Norveç, ABD, Kanada ve Rusya puan alamayan ülkeler olmuştur (Tablo 9.14).

Kadınlarda Almanya en fazla puan toplayan ülke olmuş, İsviçre ise en fazla katılım ile SBP' nı sıralamasında ikinci sırada yer almıştır. İlk dönem kadınlarda Fransa, Norveç, ABD, Kanada ve Rusya puan alamayan ülkeler olmuştur (Tablo 9.19).

2. döneminde erkeklerde Avusturya en fazla katılım ve en fazla SBP toplayarak ilk sırada yer almaktadır. Bu dönemde sporcu katılım sayısına göre ikinci durumda olan İsviçre SBP' na göre ancak dördüncü sırada yer alabilmiştir. Rusya ve Kanada' nın SBP yoktur. (Tablo 9.15).

Kadınlarda Avusturya en fazla puan toplayan ülke olarak birinci olurken İsviçre sporcu sayısı yönünden ABD ve Fransa' nın gerisinde kalmasına rağmen SBP' na göre sıralamada ikinci olmuştur. Norveç' in SBP yoktur. (Tablo 9.20).

3. döneminde erkeklerde Avusturya en yüksek SBP ile birinci olurken, sporcu sayısı bakımından dört ülkenin gerisinde kalan Fransa topladığı SBP ile ikinci olmuştur. Norveç ve Rusya' nın SBP yoktur (Tablo 9.16).

Kadınlarda en yüksek SBP ile Fransa birinci olmuştur. Avusturya en yüksek katılımı sağladığı halde SBP' na göre ikinci sırada yer almıştır. Norveç ve Rusya SBP alamamışlardır (Tablo 9.21).

4. döneminde en fazla SBP toplayan Avusturya birinci olmuştur. En yüksek katılımı İsviçre iste SBP' na göre ikinci sırada yer almaktadır. Bu dönemde Rusya ve Kanada' nın SBP yoktur. (Tablo 9.17).

Kadınlarda Avusturya en fazla katılım ve en yüksek SBP toplayarak ilk sırada yer almaktadır. Bu dönemde SBP' na göre İsviçre ikinci sırada yer almıştır. Bu dönemde kadınlarda tüm ülkeler SBP almışlardır (Tablo 9.22).

5. döneminde Avusturya en yüksek SBP olarak birinci olmuştur. Katılım sayısı bakımından İtalya, Fransa ve İsviçre' nin gerisinde kalan ABD ise SBP ' na göre ikinci sırada yer almıştır. Bu dönemde erkeklerde sadece Rusya' nın SBP yoktur (Tablo 9.18).

Kadınlarda en yüksek ikinci katılımı en fazla SBP toplayan Avusturya ilk sırada yer almaktadır. ABD' nin SBP yönünden ikinci sıralandığı dönemde en fazla katılıma sahip olan İtalya ilk ikiye nazaran oldukça düşük SBP ile üçüncü sırada yer almıştır. Norveç ve Rusya' nın SBP yoktur (Tablo 9.23).

İstatiksel olarak dönemlere göre Dünya Şampiyonalarında elde edilen SBP ve cinsiyet ilişkisinde anlamlı bir farklılık hiçbir dönemde bulunmamıştır (tablo 9.31). Ancak daha az sayıda katılım gösteren kadın sporcuların SBP kazanmada erkeklerden daha iyi oldukları görülmektedir.

Olimpik Kış Oyunları ve Dünya Kayak Şampiyonalarının tüm dönem erkek ve kadın takımlar toplam puanlarına bakılacak olursa tablo 9.13. ve tablo 9.24.' deki verilere göre, Avusturya' nın bariz üstünlüğü görülmektedir. Erkeklerde Fransa' nın ikinci, İsviçre' nin üçüncü olduğu kadınlarda ise İsviçre' nin ikinci, Fransa' nın üçüncü olarak yer değişikliği yaptığı görülmektedir. İlk üç sırada olan ülkelerin ortak özelliğinin ise kış turizminin gözdesi durumundaki Alp dağları' nın etrafında yerleşmiş olduklarıdır. Bu durumda yoğun olarak Alp' lerdeki kayak merkezlerinde antrenman ve çalışmalarını sürdüren ülkelerin daha başarılı olduğunu söylemek zor olmamaktadır.

Bosscher ve arkadaşlarına göre ülkelerin uluslararası spor politikaları ile sportif başarı arasında önemli bir ilişki olduğu belirtilmektedir. Teorik perspektiften başarıya giden yolda hükümetlerin rolü giderek artmaktadır. Ülkeler geliştirdikleri politikalar gereği üç az gelişmiş alana yani; yetenek keşfine ve bunları geliştirmeye, bilimsel araştırmaları desteklemeye ve antrenörlerin ihtiyaçlarını karşılamaya yatırım yapmalıdırlar. Üst düzeyde finansal kaynak sağlayan, sporculara kariyer desteği veren,

yeni ve modern tesislerde antrenman olanağı sağlayan ve antrenör gelişimine önem veren ülkeler bu stratejik planlamalar doğrultusunda sportif başarı yakalayabilirler.⁴⁷

Yukarıda ifade edilen veriler ülkemizde ve hatta dünyadaki en genel kış olimpiyatları ve dünya kayak şampiyonaları analizinden birisidir. Ülkemizde gelişmekte olan kış sporlarında ihtiyaç duyulan bu çalışma spor ile ilgili tüm kurum ve kişilere geçmişten günümüze alp disiplini kayağının sportif ve organizasyonel gelişimini görme açısından ciddi katkı sağlayacaktır. Otamendi ve Doncel' e göre uluslar spor politikalarını belirlerken geçmiş dönem spor etkinliklerinin nicel analizlerinden faydalanabilirler. Yaptıkları çalışma, verilerin toplanması ve işlenmesinin oldukça yarar sağlayacağını ortaya çıkarmıştır.⁴⁸

Altun ve Koçak' a göre nüfusu fazla olan ülkelerin az olanlara kıyasla daha çok sporcu ile yarışmalara katıldıklarından dolayı sportif performanslarının daha yüksek olabileceği belirtilmektedir. Örneğin; 2012 Londra olimpiyatlarında ilk sırayı alan 1.344 milyon nüfuslu Çin ve ikinci sırayı alan 312 milyon nüfuslu ABD, katılım gösterdikleri branşların yaklaşık %25-30' luk kısmından ülkelerine madalya kazandırmışlardır. Türkiye' de ise yıllara göre artan nüfus sayısına oranla sporcu sayısı aynı doğrultuda artış göstermemekte, nüfusun küçük bir bölümünün spor yapanlardan oluştuğu belirtilmektedir.⁴⁹ Bu durumda daha fazla sporcu yetiştirerek daha çok katılımı sportif müsabakalara iştirak sağlanırsa başarı olasılığının artacağını söylemek zor olmamaktadır.

T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı 2018 yılı verilerine göre Türkiye' de kadın+erkek toplamda 4.907.955 lisanslı sporcu varken bunların sadece 695.698' i faal olarak spor yaşamlarını sürdürmektedir. Kayak branşında ise kadın+erkek toplamda 31.640 lisanslı sporcu varken bunların sadece 3.820' si faaldir.⁵⁰

Gilgien ve diğerlerine göre alp disiplini yarışmaları geniş bir yelpazedeki fiziksel, teknik, zihinsel ve sosyal becerilere hakim olmayı gerektirir. Sporcular ve takımlar çok

işlevli antrenmanlarla başa çıkmak zorundadırlar. Antrenmanlarla ilişkili uyarıcıların kombinasyonları, sert, düzgün ve onaylı pistlerde yapılan antrenmanlar, kronik sakatlıklara rağmen yapılan çalışmalar, yüksek irtifada ve soğuk bölgelerde yapılan antrenmanlar, lojistik zorluklar ve sık sık seyahat etmekten kaynaklanan stres ve yorgunlukla başa çıkabilme yöntemleri gibi pek çok boyutla alakalıdır.¹⁸ Başarı ise, süreci tüm boyutları ile iyi yönetebilen antrenör, sporcu ve takımlar tarafından elde edilir.

Elde edilen başarılar uzun planlamalar, yoğun ve istikrarlı çalışmaların birleşmesi ve sporcuların yetenekleri doğrultusunda doğru yönlendirmeleri ile sağlanabilir. Stoggl ve arkadaşlarına göre, tüm seviyedeki kayakçıların performanslarını artırabilmek için uygun tekniklere yönlendirilmeleri ve uzun döngülerle spesifik eğitim almaları gerekmektedir.⁵¹

Yapılan bu detaylı sportif başarı ve organizasyonel analizlerden sonra ülkelerin kış turizmi verileri incelenmiştir. İncelemelerde çok detaylı olarak sportif başarılardaki gibi yıllık nicel verilere ulaşılammış olup turizm genel olarak incelendiği (yaz ve kış birlikte) görülmüştür. Ancak kış turizminin olmazsa olmazı olan coğrafik ön şartlar göz önüne alındığında bu veriler kış turizm potansiyeli ile ilişkilendirilmiştir. Örneğin araştırmamıza konu olan Avusturya, İsviçre gibi ülkelerin turizm gelirlerinin çok büyük bölümü kış turizmden gelmektedir.

Dünya Turizm Örgütü(UNWTO)' nün hazırladığı 2018 Turizmde Öne Çıkanlar Raporuna göre hazırlanan Tablo 9.4. de ülkelerin 2010, 2016 ve 2017 yıllarına ait gelen turist sayıları ve buna bağlı turizm gelirleri incelenmiştir. Bu verilerdeki göstergeler kollektif işletmelere gelen turistler(TCE), turistlerin otel ve kollektif işletmelere varışları(THS), turistlerin uluslararası sınırlara varışları(TF) ve sınırlara gelen uluslararası ziyaretçiler(günübirlikçiler dahil)(VF) olarak karışık bir şekilde verilmiştir. Bu sebepten ötürü farklı kriterlerden ortak bir veri oluşturularak yorumlanmıştır.

Buna göre 2010 yılı incelendiğinde; Norveç 4.767 turist misafir etmiş ve 4.707.000 dolar, Avusturya 22.004 turist ile 18.596.000 dolar, Fransa 77.648 turist ile 57.059.000 dolar, Almanya 26.875 turist ile 34.679.000 dolar, İsviçre 8.628 turist ile 14.724.000 dolar, İtalya 43.626 turist misafir etmiş ve 38.786.000 dolar gelir elde etmiştir. Rusya 22.281 turist ile 8.830.000 dolar gelir elde etmiştir. Kanada 16.219 turist ile 15.829.000 dolar, ABD ise 60.010 turist ile 137.010.000 dolar gelir elde etmiştir.

2016 yılı incelendiğinde; Norveç 5.960 turist misafir etmiş ve 5.204.000 dolar gelir elde etmiştir. Avusturya 28.121 turist misafir etmiş ve 19.260.000 dolar gelir elde etmiştir. Fransa 82.700 turist misafir etmiş ve 54.531.000 dolar gelir elde etmiştir. Almanya 35.595 turist misafir etmiş ve 37.455.000 dolar gelir elde etmiştir. İsviçre 10.402 turist misafir etmiş ve 16.257.000 dolar gelir elde etmiştir. İtalya 52.372 turist misafir etmiş ve 40.246.000 dolar gelir elde etmiştir. Rusya 24.571 turist misafir etmiş ve 7.785.000 dolar gelir elde etmiştir. Kanada 19.971 turist misafir etmiş ve 18.021.000 dolar gelir elde etmiştir. ABD ise 75.868 turist misafir etmiş ve 206.900.000 dolar gelir elde etmiştir.

2017 yılı incelendiğinde; Norveç 6.252 turist misafir etmiş ve 5.400.000 dolar gelir elde etmiştir. Avusturya 29.460 turist misafir etmiş ve 20.400.000 dolar gelir elde etmiştir. Fransa 86.918 turist misafir etmiş ve 60.681.000 dolar gelir elde etmiştir. Almanya 37.452 turist misafir etmiş ve 39.823.000 dolar gelir elde etmiştir. İsviçre 11.133 turist misafir etmiş ve 17.003.000 dolar gelir elde etmiştir. İtalya 58.253 turist misafir etmiş ve 44.233.000 dolar gelir elde etmiştir. Rusya 24.390 turist misafir etmiş ve 8.945.000 dolar gelir elde etmiştir. Kanada 20.798 turist misafir etmiş ve 20.328.000 dolar gelir elde etmiştir. ABD'nin misafir ettiği turist sayısı belirtilmemiş olsa da geliri 210.747.000 dolar olmuştur (Tablo 9.4).

Aktaş' a göre küreselleşen dünyada, bilgi ve kaynakların sınırlar olmaksızın tüketildiği günümüzde zor ekonomik koşullar altında gelişimini sürdüren ülkeler için turizm, kurtarıcı vazifesi görmektedir. Yapılan analiz sonuçlarına göre, turizm gelirindeki en büyük ilişkinin turist sayısındaki artma ya da azalma olarak bilinse de seyahat acente sayılarının da turizm gelirini etkileyen önemli bir etken olduğu ortaya çıkmıştır.⁵²

Kızılgöl ve Erbaykal'a göre ülkelerin dünyadaki turizm alanına yatırım yapan kurumları kendine çekmesi için istikrarlı bir büyüme stratejisi oluşturması gerekmektedir. Bu sayede hem turist sayısı hem de turizm geliri birbiriyle etkileşim halinde artış gösterecektir. Bu konuda ise devletin yatırımcılara teşvik konusunda sağlıklı politikalar üretmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.⁵³

Yıldız ve Ayas Aydın' a göre, yaşadığımız yüzyılda olimpiyat oyunları sportif başarının yanında elde edilen gelir ve yatırım yapılan altyapı hizmetlerinin daha sonra da kullanılabilmesi yani sürdürülebilirliği açısından da önemlidir. 1984 Los Angeles Olimpiyat Oyunlarında elde edilen 215 milyon Sterlinlik kazanç bu tarihten itibaren ciddi bir gelir kaynağı ve gelişime destek veren önemli bir kaynak olarak kabul edilmektedir. Organizasyonlara hazırlık sürecindeki eski ve yetersiz altyapı ve çevresel koşulların düzenlenmesi ve yeni yatırımlar bu gelirlerin öngörülmesi sayesinde iyi bir planlamayla modernize edilebilmektedir. Başta üstlenilen ciddi maliyetler, ülke tanıtımı, turizmin artması, çevresel düzenlemeler ve yepyeni spor tesislerinin kullanıma kazandırılması ile ödül olarak değerlendirilmektedir. Örneğin 2012 Londra Olimpiyat Oyunları 13.9 milyar dolara organize edilmiş ve bu organizasyondan ülke 1.9 milyar dolar kar elde etmiştir.⁵⁴

Bahar ve Bozkurt'a göre gelişmekte olan ülkelerde dünyada görülen turizm sektöründeki büyüme aynı doğrultuda gelişmektedir. Dünya Turizm Örgütü'nün geleceğe dönük yapmış olduğu çalışmalarda, turizmin 21. yüzyılda daha hızlı büyüyeceği ve gelişeceği yönünde öngörüler sunulmaktadır. 2020 yılında 2 trilyon dolara ulaşması

beklenen turizm gelirlerinin, seyahat ve ulaşıma ayrılan gelirin yükselen refah düzeyiyle doğru orantılı olarak artacağı ve dolayısıyla turizmdeki sektörel büyümenin diğer sektörlerden daha fazla olacağı öngörülmektedir. Dolayısıyla gelişmekte olan ülkeler küresel turizmdeki bu yükselişi göz önünde bulundurarak kendi menfaatleri için uygun politikaları zaman kaybetmeden üretmek durumundadırlar.⁵⁵

Spor ve turizm bir bütünsellik içindedir ve birbirlerini besleyen iki önemli unsurdur. Özbay'a göre kış turizmi, kış sporlarının gelişimiyle birlikte hareketlilik kazanmıştır. 2002 yılında gerçekleştirilen 3. Dünya Kar ve Kış Sporları Turizmi Kongresinde 'Beyaz Altın' olarak nitelendirilen kış turizmi, gelecekte üzerinde önemle durulması gereken bir sektör olarak değerlendirilmiştir. Özbay'ın, kış turizmiyle ilgili Türkiye'nin güçlü ve zayıf yanları ile içinde barındırdığı tehlikeleri ve fırsatları belirlemeye yönelik yaptığı SWOT analizi çalışmasına göre bir takım kriterler ortaya çıkarmıştır.⁵⁶

Ardıç Yetiş ve Çokal'ın yaptığı bir çalışmaya göre, kış turizmi konusunun yazında fazla çalışılmamış, gelecekte araştırılması muhtemel konulardan birisi olduğu belirtilmiştir.⁶

11. SONUÇ ve ÖNERİLER

Yapılan araştırma neticesinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır;

1. Avusturya; 2 Olimpik Kış Oyunu, 4 Dünya Kayak Şampiyonasına ev sahipliği yapan Avusturya Alp disiplininde geçmişten günümüze kadar olan tüm dönemlerde kadınlar ve erkeklerde Olimpik Kış Oyunları ve Dünya Kayak Şampiyonalarında tartışmasız en başarılı ülkesidir. Turizminin büyük çoğunluğu kış turizmi üzerine olan ülkenin 2017 yılı turizm geliri 20.4 milyar dolardır. Ülke başına düşen teleferik sayısında dünyada 2. Sırada yer alan Avusturya 2013-18 yılları arasında 50 milyondan fazla kayak ziyaretçisi ağırlamıştır.
2. Fransa; 3 Olimpik Kış Oyunu, 2 Dünya Kayak Şampiyonasına ev sahipliği yapan Fransa Kış Turizminde dünya birincisi konumundadır. Olimpik Kış Oyunlarında erkeklerde ve toplamda ikinci, kadınlarda 5. sırada yer almıştır. Hem yaz hem kış turizminde varlık gösteren ülkenin 2017 yılı turizm geliri 60.68 milyar dolardır. Ülke başına düşen teleferik sayısında dünyada 1. sırada yer alan Fransa 2013-18 yılları arasında 50 milyondan fazla kayak ziyaretçisi ağırlamıştır.
3. İsviçre; 2 Olimpik Kış Oyunu, 3 Dünya Kayak Şampiyonasına ev sahipliği yapan İsviçre Olimpiyatlarda erkeklerde ve toplamda 3, Dünya Kayak Şampiyonalarında ise erkekler, kadınlar ve toplamda 2. sırada yer alarak istikrarını her zaman korumuştur. Kayak yapanların ülke nüfusuna oranlamasında dünyada ikinci sırada yer alan İsviçre'nin 2017 yılı turizm geliri 17 milyar dolardır. 2013-18 yılları arasında 20 milyondan fazla kayak ziyaretçisi ağırlamıştır.
4. ABD; 4 Olimpik Kış Oyunu, 6 Dünya Kayak Şampiyonasına ev sahipliği yapan ABD Olimpiyatlarda toplamda 4, Dünya Şampiyonalarında ise kadınlarda 4.

sırada yer bulmuştur. Alplerden sonra en fazla kayak turisti çeken yer olan ABD 2013-18 yılları arasında 50 milyondan fazla kayak ziyaretçisi ağırlamıştır.

5. Almanya; 1 Kış Olimpiyatı, 1 Dünya Şampiyonasına ev sahipliği yapan Almanya Olimpiyatlarda toplamda 5, Dünya Şampiyonalarında ise toplamda 4. Sırada yer bulmuştur. 4' den fazla teleferiği olan 200' e yakın kayak merkezi bulunan ve 2013-2018 yılları arasında 10 milyondan fazla kayak ziyaretçisi ağırlayan Almanya' nın 2017 yılı turizm geliri 39.82 milyar dolardır.
6. İtalya; 2 Olimpik Kış Oyununa ve 5 Dünya Kayak Şampiyonasına ev sahipliği yapmıştır. Olimpik Kış Oyunlarında toplamda 7, Dünya Kayak Şampiyonalarında toplamda 5. sırada yer almıştır. Dünya çapında ülke başına düşen teleferik sayısına ve 4' den fazla teleferiği olan kayak merkezleri sayısına bakıldığında ilk 5 içindedir. 2017 turizm geliri 44.23 milyar dolardır. 2013-2017 yılları arasında 20 milyonun üzerinde kayak ziyaretçisi ağırlamıştır.
7. Norveç; 2 Olimpik Kış Oyununa ev sahipliği yapan Norveç, hiç Dünya Kayak Şampiyonasına ev sahipliği yapmamıştır. Olimpiyatlarda toplamda 6, Dünya Şampiyonalarında ise 7. sırada yer bulmuştur. Kayakçıların nüfusa oranında 2 milyonun altındaki kişi sayısı ile son sırada yer alan Norveç, 2013-2018 yılları arasında 10 milyondan az kayak ziyaretçisi ağırlamıştır. Norveç 2017 yılı turizm geliri sıralamasında 5.4 milyar dolarla son sıradadır.
8. Kanada; 2 Olimpik Kış Oyununa ev sahipliği yapan Kanada, hiç Dünya Kayak Şampiyonasına ev sahipliği yapmamıştır. Olimpiyatlarda ve Dünya Şampiyonalarında toplamda 8. olmuştur. Her iki organizasyonda da kadınların SBP daha yüksektir. 2017 turizm geliri 20.33 milyar dolardır. 2013-2018 yılları arasında 17 milyonun üzerinde kayak ziyaretçisi ağırlamıştır.

9. Rusya; 1 Olimpik Kış Oyununa ev sahipliği yapmıştır. Dünya Kayak Şampiyonasına ev sahipliği yoktur. Olimpiyatlarda ve Dünya Şampiyonalarında toplamda 9. ve son sıradadır. Her iki organizasyonda da erkeklerin SBP yoktur. 2017 yılı turizm geliri 8.95 milyar dolardır. 2013-2018 yılları arasında 8 milyonun altında kayak ziyaretçisi ağırlamıştır.

10. Kayak kültürü ülkelerde bulunan kayakçı sayısı ile ilişkilidir. Bu açıdan bakıldığında Avusturya 2.96 milyon, Fransa 8,57 milyon, İtalya 4.91 milyon, 2,96 milyon, Almanya 14.60 milyon, Kanada 4.31 milyon, ABD 25.02 milyon, Rusya 4.27 milyon ve Norveç 1.18 milyon ulusal kayakçı sayısı vardır.

Coğrafi olarak oldukça verimli olan ve karla kaplı dağları özellikle sezon boyunca eksik olmayan Türkiye' nin, gerek ülke tanıtımı açısından gerekse de ekonomik katkısı bakımından kış turizmini ve buna bağlı olarak spor turizmini geliştirmeye yönelik bir takım atılımlar yapması gerektiği öngörülmektedir.

Türkiye, var olan potansiyelini geliştirerek kullanmalı, Alp disiplininde büyük organizasyonlara ev sahipliği yapabilecek duruma olduğunu dünyaya kabul ettirmelidir. Uzun soluklu ve akılcı projelerle kayak merkezi sayılarını artırarak dünya pazarındaki payını çoğaltıp iyi sporcular yetiştirilmesine olanak sağlayabilecektir.

Sporun tabana yayılması, özellikle kayak sporu hakkındaki 'pahalı' algısının yıkılması gerekmektedir. Öncelikli olarak kayak merkezlerinin yakınında yaşayan küçük yaştaki çocukların yetenek taramaları sonucunda iyi bir temel eğitim verilerek alt yapılara kazandırılmaları, onlara kar üstünde antrenman yapabilmek için gerekli teknik ekipmanın sağlanması, uygun eğimlerde ve farklı zorluklarda çeşitli pistlerin hazırlanması, bu pistlerin kolay erişimle sporcuların hizmetine sunulması önem arz etmektedir. Yaşadığı coğrafya gereği kar ile iç içe olan bireylere kendilerini geliştirmek ve ispat etmek için gerekli olanaklar sağlandığı takdirde başarıya katkı sağlanacaktır.

KAYNAKLAR

1. Ceylan S. ve Demirkaya H. Kış Turizmine Bağlı Olarak Gelişen Bir Kırsal Yerleşme: Çobanisa Köyü (Isparta). *Doğu Coğrafya Dergisi*, 2009, 14(21), 79-94.
2. Atasoy E, Efe R, Soykan A. *Bursa ve Uludağ'ın Turizm Potansiyeli ve Sorunları*. In International Conference Education, Science, Economics and Technologies in The Global Word. 2008.
3. Küçükuşurlu M, Sivaz BA. *Erzurum Kış Sporları Tarihi*. Erzurum: Serander Yayınları, 2011: 3.
4. Mursalov M. Bir Turistik Ürün Çeşitlendirmesi Olarak Kış Turizmi ve Kış Turizmi Açısından Azerbaycan'ın Guba-Haçmaz Turizm Bölgesinin Arz Potansiyeli. Doktora Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.
5. Dudu N. Erzurum'da Kış Turizmi Talep Tahmini. Yüksek Lisans Tezi, Erzurum: Erzurum Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015.
6. Ardıç Yetiş Ş, Çokal Z. Kış turizmi alanında yayımlanan makalelerin bibliyometrik profili. *Journal of Recreation and Tourism Research*, 2018, 5(1),38-52.
7. Oktayer N, Susam N, Çak M. *Türkiye'de Turizm Ekonomisi*. İstanbul Ticaret Odası, İstanbul: 2007.
8. Vanat L. 2018 International Report on Snow & Mountain Tourism, 2018 Pdf.
9. Aytaç AS, Çağlak S, Bozdağ E, Çiftçi C. Karacadağ'da (Şanlıurfa-Diyarbakır) kış turizmi potansiyelini belirleyen fiziki coğrafya etmenleri. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 2014, 9(5), 293-305.
10. Katkat D. ve Mızrak O. Yaz ve Kış Turizmlerinin Türkiye Ekonomisine Katkılarının Karşılaştırılması. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2010, 8 (4): (32–39).

11. Sağlık E, Kocaman G. Kayak Merkezlerinde Turistlerin Hizmet Kalite Algısının Belirlenmesi: Palandöken Kayak Merkezinde Bir Uygulama. *Atatürk İletişim Dergisi*, 2014, (6), 67-87.
12. Adıgüzel N. Alp Disiplini Kayakçılarda Hematolojik ve Spirometrik Bulguların Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2013.
13. Tür E. Türkiye ve İsviçre'nin Kış Turizmi Faaliyetleri Açısından Değerlendirilmesine Yönelik Bir Çalışma. *Uluslararası Global Turizm Araştırmaları Dergisi*, 2018, 2(1), 1-22.
14. Alaeddinoğlu V, Kaya İ. (2016). Türkiye Kayak Milli Takımları Alp Disiplini ve Kuzey Disiplini Sporcularının Antropometrik ve Fizyolojik Özelliklerinin Karşılaştırılması. *Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3 (2), 116-123, 2016.
15. İri R, İlçin T, İlçin M. Kayak Milli Takımlarında Yer Alan Alp Disiplini ve Kuzey Disiplini Kayakçılarının Denge ve Reaksiyon Zamanı Özelliklerinin İncelenmesi. *Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 2017, 1(1), 61-72.
16. Sevindik B. Kayak Alp Disiplini Türkiye Şampiyonası Sonuçlarının Bazı İller Açısından İncelenmesi (2005-2013 Yılları). Doktora Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2015.
17. Aktaş S. Elit Düzeydeki Alp Disiplini Kayakçılarında Dengenin Performans Üzerine Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Niğde: Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, 2009.
18. Gilgien M, Reid R, Raschner C, Supej M, Holmberg H.C. The Training of Olympic Alpine Ski Racers. *Frontiers in Physiology*, 2018, 1-2.
19. Saka T, Polat M. Alp Disiplini Kayak Sporcularının Denge Testleri Sonuçları. *Spor Hekimliği Dergisi*, 2009, 44(2), 041-049.

20. Kıyıcı F. Alp Disiolini Kayakçılarında Sürat Egzersizleri Sonrası Serum Süperoksit Dismutaz, Katalaz ve Malondialdehit Düzeylerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Erzurum Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2006
21. FIS. *The International Ski Competition Rules (ICR)*, International Ski Federation, 2018.
- <https://www.fis-ski.com/en/inside-fis/document-library/alpine-documents> Erişim tarihi:10.10.2018
22. Koşan A. Kış Sporları Turizmi–Kayak Turistlerinin Kış Turizm Merkezlerini Algı ve Değerlendirmelerine Ait Bir Araştırma (Palandöken’de Bir Uygulama). *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2013, 17(2), 293-324
23. Alaeddinoğlu V. Türkiye Kayak Milli Takımları Alp Disiplini ve Kuzey Disiplini Sporcularının Antropometrik ve Fizyolojik Özelliklerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2012.
24. Wikipedia. <https://tr.wikipedia.org/wiki/Anasayfa> Snowboard, Dünya Ekonomi Forumu, Kapalı Kayak Merkezleri. Erişim Tarihi: 09.02.2019
25. Durgun A. Isparta Turizminin SWOT Analizi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2007, 5, 93-109.
26. Altaş NT, Çavuş A, Zaman N. Türkiye’nin kış turizmi koridorunda yeni bir kış turizm merkezi:Konaklı, *Marmara Coğrafya Dergisi* Sayı:31 Ocak 2015, S345-365.
27. İnternet. <https://www.google.com.tr/> Artificial snow system, İndoor ski centre. Erişim Tarihi: 01.05.2019
28. Demiroğlu C, Turp M.T, Öztürk T, Kurnaz L. İklim Değişikliğinin Ergan Dağı Kış Sporları Merkezi’nde Yapay Karlama Kapasitesine Etkisi, *1. Ulusal Alternatif Turizm Kongresi Bildiri Kitabı*, 2016, (2), 669-675

29. <https://www.tarihiolaylar.com/tarihi-olaylar/kis-olimpiyatlari-335> Erişim Tarihi: 27.04.2019.
30. Korgavuş B. Erzurum Palandöken'in Kış Turizmi Açısından Değerlendirilmesi. *ATA Planlama ve Tasarım Dergisi*, 2017, 1(1), 13-23.
31. Demiroğlu OC. İklim Değişikliğinin Kış Turizmine Etkisi. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.
32. Opuş S. Turizmin Ekonomik Etkileri: Erzurum'daki Turistik İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde Bir Araştırma, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 2001, 15, 3-4, 37-58.
33. Kozak N, Kozak MA, Kozak M. *Genel Turizm İlkeler Kavramlar*. Ankara, Turhan Kitapevi, 2000.
34. <https://www.turizmajansi.com/haber/iste-turkiye-nin-2018-turizm-karnesi-h29137>
Erişim Tarihi: 28.04.2018
35. UNWTO, World Tourism Organization, *Tourism Highlights 2018 Edition*, 2018 Pdf.
36. Aydın B. Van ve Bitlis İllerinde Kış Turizm Potansiyelinin Belirlenmesi Ve Planlamaya Yönelik Öneriler. Yüksek Lisans Tezi. Van, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.
37. Alpullu A. Uluslararası Basketbol Organizasyonlarının Spor Turizmine, Ülke Ekonomisine ve Tanıtımına Katkılarının Değerlendirilmesi. Doktora Tezi, İstanbul Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2011.
38. Ersungur ŞM, Akıncı M. 2011 Üniversite Kış Oyunlarının Erzurum Ekonomisi Üzerindeki Etkileri: Bir Uygulama, *Journal of Yasar University* 2013, 30(8) 5064-5085
39. Eryılmaz S S, Cengiz H. Mega etkinliklerin kent mekanına ekonomik yansımaları, Formula 1 örneği. *Sigma* 4, 2012, 77-96.

40. Karaca S. Türkiye’deki büyük ölçekli spor organizasyonlarının kentin kültürel gelişimine etkileri: Trabzon ve Erzurum örnekleri. TMMOB Mimarlar Odası Mersin Şubesi, Oda Dergisi, 4, 2012, 42-48.
41. Berberoğlu T. Etkinliklerin Destinasyona Etkileri: 2011 Erzurum Üniiveristeler Kış Oyunları. Yüksek Lisans Tezi, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.
42. Aracı H, Aracı Ş. *Spor Bilimleri Öğretimi*. 1. Baskı, Ankara, Grafiker Matbaacılık, 2014: 5
43. Sunay H, Saracaloğlu AS, Türk sporcusunun spordan beklentileri ile spora yönelten unsurlar. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi. Singapur, 1997.
44. Humphreys B R, Jhonson B K, Mason D S, Whitehead J C. Estimating the value of medal success in the olympic games. *Journal of Sports Economics*, 2018, 19(3), 398-416.
45. Weber A C, Bosscher V D, Kempf H. Positioning in olympic winter sports: analysing national prioritisation of funding and success in eight nations. *European Sport Management Quarterly*, 2017, 18(1), 8-24.
46. Balyi I, Way R, Higgs C. *Long Term Athlete Development*. 2013, Champaign, IL: Human Kinetics
47. Bosscher V D, Knop P V, Bottenburg M V, Shibli S, Bingham J. Explaining international sporting success: An international comparison of elite sport systems and policies in six countries. *Sport Management Review*, 2009, 12, 113-136.
48. Otamendi F J, Doncel L M. Can economists beat sport experts? Analysis of medal predictions for Sochi 2014. *Social Science Quarterly*, 2018, 99, 5, 1700-1732.
49. Altun M, Koçak S. Türkiye’ nin sportif başarı açısından değerlendirilmesi: Bakü Avrupa oyunları örneği. *Spor Bilimleri Dergisi*, 2015, 26(3), 114-128.

50. <http://sgm.gsb.gov.tr/Sayfalar/175/105/Istatistikler> Erişim Tarihi 20.07.2019
51. Stoggl T, Pellegrini B, Holmberg H C. Pacing and predictors of performance during cross-country skiing races: A systematic review. *Journal of Sport and Health Science*, 2018, 7, 4, 381-393.
52. Aktaş C. Türkiye'nin turizm gelirlerini etkileyen değişkenler için en uygun regresyon denkleminin belirlenmesi. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 6(2) 2005,163-174
53. Kızılgöl Ö, Erbaykal E. Türkiye'de turizm gelirleri ile ekonomik büyüme ilişkisi: Bir nedensellik analizi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 2008, 13(2), 351-360.
54. Yıldız E, Ayas Aydın S. Olimpiyat oyunlarının sürdürülebilir kalkınma açısından değerlendirilmesi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 2013, 24(4), 269-282.
55. Bahar O, Bozkurt K. Gelişmekte olan ülkelerde turizm-ekonomik büyüme ilişkisi: Dinamik panel veri analizi. *Anatolia:Turizm Araştırmaları Dergisi*. 2010, 21(2) 255-265.
56. Özbay G. Alternatif turizm politikaları içerisinde kış turizmi: Türkiye'ye yönelik SWOT analizi. *The Journal of International Lingual, Social and Educational Sciences*. 2018, 4(2) 203-213.

EKLER

EK-1. ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	: Hasan Tahsin ASLAN
Doğum tarihi	: 24.02.1977
Doğum yeri	: Bursa
Medeni hali	: Evli, 1 çocuk
Uyruğu	: T.C.
Adres	: Orta mh. Dr.Tahsin baba sok. No:18 K:7 D:27 Merkez / ARTVİN
Tel	: 0532 441 19 03
Faks	:
E-mail	: htaşlan@hotmail.com
Eğitim	
Lise:	Bursa Cumhuriyet Lisesi (1994)
Lisans:	Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi (1995-1999)
Yüksek lisans:	Atatürk Üniversitesi Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı (2014-2019)
Doktora:	
Yabancı Dil Bilgisi	
İngilizce:	.....
Almanca:	.....
Rusça:	.....
Üye Olunan Mesleki Kuruluşlar	
.....	
.....	
İlgi Alanları ve Hobiler	
Kış, Su ve Doğa Sporları, Gitar ve Bağlama Çalmak.	
.....	

EK-2. ETİK BİLDİRİM VE İNTİHAL BEYAN FORMU

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü

TEZ BENZERLİK ORANI BEYAN FORMU¹

Öğrencinin Adı ve Soyadı	Hasan Tahsin ASLAN
Öğrencinin Numarası	13020301012
Ana Bilim Dalı	Beden Eğitimi ve Spor
Bilim Dalı	Beden Eğitimi ve Spor
Öğrencinin Kayıtlı Olduğu Program Türü	Yüksek Lisans

Yukarıda bilgileri verilen tezin intihal tespit yazılımıyla (Turnitin) yapılan tarama sonucunda elde edilen benzerlik oranları aşağıdaki gibidir. Beyan edilen bilgilerin doğru olduğunu, aksi hâlde doğacak hukuki sorumlulukları kabul ve beyan ederiz.

Bölümler	Benzerlik Oranı	Kabul Edilebilir Azami Benzerlik Oranları
I. Giriş Bölümü	% 0	% 15
II. Genel Bilgiler	% 9	% 30
III. Materyal ve Metot	% 0	% 35
IV. Bulgular	% 1	% 10
V. Tartışma	% 0	% 15

Not: Program filtreleme işlemlerinde; Kaynaklar hariç (Bibliography excluded) alıntılar hariç (Quotes excluded) sekmelerinin işaretlenmesine, 7 kelimeden daha az örneğe içeren cümlelerin hariç tutulmasına (Limit match size to 7 words) program filtreleme menüsünde bulunan diğer seçeneklerin kullanılmaması gerekmektedir.

Tez Yazarı (Öğrenci)	Tez Danışmanı
Hasan Tahsin ASLAN	Doç.Dr.Fatih KIYICI
16.7.2019	16.7.2019
İmza:	İmza:

¹ Bu form bilgisayar ortamında doldurulmalı, çıktısı imzalanıp Tez Savunması Jüri Öneri Formu Tez Yazım Kontrol Listesi ile birlikte Ana Bilim Dalı Başkanlığı aracılığıyla ÜBYS üzerinden Enstitüye iletilmelidir.

EK-3. ETİK KURUL ONAY FORMU

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ALT ETİK KURUL KARARI

Spor Sağlık Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Hasan Tahsin ASLAN'ın “**Kayak Alp Disiplininde Ülkelerin Sportif Başarı Durumları İle Kış Turizmi Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi**” başlıklı yüksek lisans tez çalışması görüşüldü.

İlgilinin Yüksek Lisans tez çalışması alt etik kurulda onaylanarak mevcudun oybirliği ile karar verildi. 21.10.2015

ADI SOYADI	GÖREVİ	İMZA
Doç. Dr. Murat KALDIRIMCI	Spor Bilimleri Fakültesi Etik Alt Kurul Başkanı	
Doç. Dr. İlhan ŞEN	Spor Bilimleri Fakültesi Etik Alt Kurul Başkan Yardımcısı	
Yrd.Doç. Dr. Orcan MIZRAK	Spor Bilimleri Fakültesi Etik Alt Kurul Üyesi	
Yrd. Doç. Dr. Ahmet ŞİRİNKAN	Spor Bilimleri Fakültesi Etik Alt Kurul Üyesi	
Yrd. Doç. Dr. Yunus ÖZTAŞYONAR	Spor Bilimleri Fakültesi Etik Alt Kurul Üyesi	

EK-4. YÜKSEK LİSANS TEZ SAVUNMA SINAVI TUTANAĞI

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
KIŞ SPORLARI VE SPOR BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZ SAVUNMA SINAVI TUTANAĞI (Tez başlığı değişikliği önerisi olanlar için)

ÖĞRENCİ BİLGİLERİ

Adı ve Soyadı : Hasan Tahsin ASLAN
Programı (Fakülte/Y.Okul) : Spor Bilimleri Fakültesi
Anabilim Dalı : Beden Eğitimi ve Spor

Danışmanı : Doç.Dr.Fatih KIYICI
Ortak Danışman : .....

Atatürk Üniversitesi Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 04/07/2019 tarihli ve 2019/11-07 sayılı kararıyla oluşturulan tez savunma sınavı jürisi, Kayak Alp Disiplininde Ülkelerin Sportif Başarı Durumları ile Kış Turizmi Düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi başlıklı yüksek lisans tezini incelemiş ve adayı 16/07/2019 tarihinde, saat 11: 00'da tez savunma sınavına tabi tutmuştur.

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ:

- Jüri raporlarının tartışılması sonucunda başarıyla savunulan tezin **KABUL EDİLMESİNE**,
- Jüri raporlarının tartışılması sonucunda, ... ay ek süre verilerek tezin **DÜZELTİLMESİNE**,
- Jüri raporlarının tartışılması sonucunda tezin **REDEDEDİLMESİNE**,
- ancak konu ve içeriği değişmeksizin tez başlığının .Kayak Alp Disiplininde Ülkelerin Sportif Başarı Durumları ile Kış Turizmi Potansiyelinin İncelenmesi olarak düzenlenmesine,
- OY BİRLİĞİ** **OY ÇOKLUĞU** ile karar verilmiştir.

Tez Sınav Jürisi	Unvanı, Adı Soyadı	İmza
Başkan	:Prof.Dr.Necip Fazıl KİSHALI	
Üye	:Doç.Dr.Fatih KIYICI	
Üye	:Doç.Dr.Eser AĞGÖN	